

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 13 Mayıs – 02 Haziran 2008	Yayımlandığı Tarih 03 Haziran 2008	Sayı 373

İÇİNDEKİLER

- [15/5/2008 Tarih ve 5763 Sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun](#)
(R.G. 26 Mayıs 2008 – 26887)
- [Türkiye Cumhuriyeti,Maliye Bakanlığı,Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı \(Masak\) ile Afganistan Merkez Bankası,Mali İşlemler ve Raporlar Analiz Merkezi \(Fintraca\) Arasında Karapara Aklama ve Terörizmin Finansmanı ile İlgili Finansal İstihbarat Değişiminde İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırası'nın Yürürlüğe Konulmasına Dair Milletlerarası Andlaşma](#)
(R.G. 13 Mayıs 2008 – 26875)
- [Dünya Fikri Mülkiyet Hakları Örgütü \(WIPO\) Tarafından 20 Aralık 1996 Tarihinde Kabul Edilen “WIPO İcralar ve Fonogramlar Andlaşması”na ve “WIPO Telif Hakları Andlaşması”na Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair 2008/13597 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)
(R.G. 14 Mayıs 2008 – 26876)
- [Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Ekli \(3\) Sayılı Cetvellerde Yer Alan Dolu Kadroların Derecelerinin, Ekli \(4\) Sayılı Cetvellerde Yer Alan Boş Kadroların Sınıf, Unvan ve Derecelerinin Değiştirilmesi Hakkında 2008/13633 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)
(R.G. 24 Mayıs 2008 – 26885)
- [Hâkimler ve Cumhuriyet Savcıları Hakkında Uygulanacak Atama ve Nakil Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)
(R.G. 22 Mayıs 2008 – 26883)
- [Türkiye Barolar Birliği Staj Kredi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)
(R.G. 24 Mayıs 2008 – 26885)
- [Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)
(R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889)
- [Başbakanlıktan “4207 Sayılı Kanun Hükümlerinin Uygulanması” Konulu, 2008/6 Sayılı Genelge](#)
(R.G. 16 Mayıs 2008 – 26878)
- [Başbakanlıktan “Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu” Konulu, 2008/7 Sayılı Genelge](#)
(R.G. 21 Mayıs 2008 – 26882)
- [Başbakanlıktan “Adres Kayıt Sisteminin Uygulanması” Konulu, 2008/8 Sayılı Genelge](#)
(R.G. 21 Mayıs 2008 – 26882)
- [Başbakanlıktan “Uluslararası İlişkilerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu”](#)

- [Konulu, 2008/9 Sayılı Genelge](#)
(R.G. 21 Mayıs 2008 – 26882)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2008/11, K: 2008/64 Sayılı Kararı](#)
(R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889)
  - [Anayasa Mahkemesinin E: 2003/49, K: 2008/76 Sayılı Karar Özeti](#)
(R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889)
  - [Anayasa Mahkemesinin E: 2006/44, K: 2008/81 Sayılı Karar Özeti](#)
(R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889)
  - [Anayasa Mahkemesinin E: 2004/66, K: 2008/99 Sayılı Karar Özeti](#)
(R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889)
  - [Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden Bir Adet Karar](#)
(R.G. 14 Mayıs 2008 – 26876)
  - [Yargıtay 4. Hukuk Dairesinden Bir Adet Karar](#)
(R.G. 18 Mayıs 2008 – 26880)
  - [Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden İki Adet Karar](#)
(R.G. 18 Mayıs 2008 – 26880)
  - [Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden Üç Adet Karar](#)
(R.G. 1 Haziran 2008 – 26893)
  - [Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ](#)
(R.G. 15 Mayıs 2008 – 26877)
  - [Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tarife](#)
(R.G. 23 Mayıs 2008 – 26884)
  - [Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Yer, Araç, Bina ve Tesislerde Tütün Ürünü Tüketenlere Verilecek İdari Yaptırım Kararlarının Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ](#) (R.G. 27 Mayıs 2008 – 26888)
  - [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Remzi Aydın/Türkiye Davası\)](#)
  - [Personel Genel Müdürlüğünden “Yardım Kampanyası” Konulu Duyuru](#)
  - [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlikler İlanı](#)
(R.G. 17 Mayıs 2008 – 26879)
  - [Adalet Bakanlığında İlan](#)
(R.G. 18 Mayıs 2008 – 26880)
  - [Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından Duyuru](#)
(R.G. 18 Mayıs 2008 – 26880)
  - [Adalet Bakanlığında İlan](#)
(R.G. 26 Mayıs 2008 – 26887)
  - [Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığında İlanen Tebliğ](#)
(R.G. 29 Mayıs 2008 – 26890)
  - [Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden İhalelere Katılmaktan Yasaklama Kararı](#)
(R.G. 30 Mayıs 2008 – 26891)
  - [2008 Mayıs Ayında İstifa Eden veya Meslekten Ayrılan, İsteği Üzerine ve Yaş Haddinde Emekliye Ayrılan Hâkim ve Savcılara Ait Liste](#)

 [İçindekilere dön](#)

Kanun

İŞ KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

MADDE 1 – 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanunun 2 nci maddesinin altıncı fıkrasına göre iş alan alt işveren; kendi işyerinin tescili için asıl işverenden aldığı yazılı alt işverenlik sözleşmesi ve gerekli belgelerle birlikte, birinci fıkra hükmüne göre bildirim yapmakla yükümlüdür. Bölge müdürlüğünce tescili yapılan bu işyerine ait belgeler gerektiğinde iş müfettişlerince incelenir. İnceleme sonucunda muvazaalı işlemin tespiti halinde, bu tespite ilişkin gerekçeli müfettiş raporu işverenlere tebliğ edilir. Bu rapora karşı tebliğ tarihinden itibaren altı işgünü içinde işverenlerce yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir. Rapora altı iş günü içinde itiraz edilmemiş veya mahkeme muvazaalı işlemin tespitini onamış ise tescil işlemi iptal edilir ve alt işverenin işçileri başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçileri sayılır."

"Asıl işveren-alt işveren ilişkisinin kurulması, bildirimi ve işyerinin tescili ile yapılacak sözleşmede bulunması gerekli diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

MADDE 2 – 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özürlü ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu

MADDE 30 – İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç özürlü, kamu işyerlerinde ise yüzde dört özürlü ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.

Bu kapsamda çalıştırılacak işçi sayısının tespitinde belirli ve belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan işçiler esas alınır. Kısmi süreli iş sözleşmesine göre çalışanlar, çalışma süreleri dikkate alınarak tam süreli çalışmaya dönüştürülür. Oranın hesaplanmasında yarım kadar kesirler dikkate alınmaz, yarım ve daha fazla olanlar tama dönüştürülür. İşyerinin işçisi iken sakatlananlara öncelik tanınır.

İşverenler çalıştırmakla yükümlü oldukları işçileri Türkiye İş Kurumu aracılığı ile sağlarlar. Bu kapsamda çalıştırılacak işçilerin nitelikleri, hangi işlerde çalıştırılabilecekleri, bunların işyerlerinde genel hükümler dışında bağlı olacakları özel çalışma ile mesleğe yönlentilmeleri, mesleki yönden işverence nasıl işe alınacakları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yer altı ve su altı işlerinde özürlü işçi çalıştırılmaz ve yukarıdaki hükümler uyarınca işyerlerindeki işçi sayısının tespitinde yer altı ve su altı işlerinde çalışanlar hesaba katılmaz.

Bir işyerinden malulen ayrılmak zorunda kalıp da sonradan maluliyeti ortadan kalkan işçiler eski işyerlerinde tekrar işe alınmalarını istedikleri takdirde, işveren bunları eski işleri veya benzeri işlerde boş yer varsa derhal, yoksa boşalacak ilk işe başka isteklilere tercih ederek, o andaki şartlarla işe almak zorundadır. Aranılan şartlar bulunduğu halde işveren iş sözleşmesi yapma yükümlülüğünü yerine getirmese, işe alınma isteğinde bulunan eski işçiye altı aylık ücret tutarında tazminat öder.

Özel sektör işverenlerince bu madde kapsamında çalıştırılan 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi özürlü sigortalılar ile 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen korumalı işyerlerinde çalıştırılan özürlü sigortalıların, aynı Kanunun 72 nci ve 73 üncü maddelerinde sayılan ve 78 inci maddesiyle belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı, kontenjan fazlası özürlü çalıştıran, yükümlü olmadıkları halde özürlü çalıştıran işverenlerin bu şekilde çalıştırdıkları her bir özürlü için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin yüzde ellisi Hazinece karşılanır. İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak

506 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şarttır. Bu fıkra göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir. Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

Bu maddeye aykırılık hallerinde 101 inci madde uyarınca tahsil edilecek cezalar, özürhallerinin ve eski hükümlülerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işini kurmaları, özürhallerinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri ve bu gibi projelerde kullanılır. Tahsil edilen cezaların kullanımına ilişkin hususlar, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün koordinatörlüğünde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Özürhaller İdaresi Başkanlığı, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Sakatlar Konfederasyonu ile en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların birer temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından karara bağlanır. Komisyonun çalışma usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Eski hükümlü çalıştırılmasında, kanunlardaki kamu güvenliği ile ilgili hizmetlere ilişkin özel hükümler saklıdır."

MADDE 3 – 4857 sayılı Kanununun 78 inci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İş sağlığı ve güvenliği yönetmelikleri

MADDE 78 – Bu Kanuna tabi işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği şartlarının belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması, işyerlerinde kullanılan araç, gereç, makine ve hammaddeler yüzünden çıkabilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi ve özel durumları sebebiyle korunması gereken kişilerin çalışma şartlarının düzenlenmesi, ayrıca iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygunluğu yönünden; işçi sayısı, işin ve işyerinin özellikleri ile tehlikesi dikkate alınarak işletme belgesi alması gereken işyerleri ile belgelendirilmesi gereken işler veya ürünler ve bu belge veya belgelerin alınmasına ilişkin usul ve esaslar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda yapılacak risk değerlendirmesi, kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların usul ve esasları ile bunları yapacak kişi ve kuruluşların niteliklerinin belirlenmesi, gerekli izin verilmesi ve verilen iznin iptal edilmesi Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir."

MADDE 4 – 4857 sayılı Kanununun 81 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri

MADDE 81 – İşverenler, devamlı olarak en az elli işçi çalıştırdıkları işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, işçilerin ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, işyerindeki işçi sayısı, işyerinin niteliği ve işin tehlike sınıf ve derecesine göre;

- a) İşyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturmakla,
  - b) Bir veya birden fazla işyeri hekimi ile gerektiğinde diğer sağlık personelinin görevlendirmekle,
  - c) Sanayiden sayılan işlerde iş güvenliği uzmanı olan bir veya birden fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle,
- yükümlüdürler.

İşverenler, bu yükümlülüklerinin tamamını veya bir kısmını, bünyesinde çalıştırdığı ve bu maddeye dayanılarak çıkarılacak yönetmelikte belirtilen vasıflara sahip personel ile yerine

getirebileceği gibi, işletme dışında kurulu ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak da yerine getirebilir. Bu şekilde hizmet alınması işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

İşyeri sağlık ve güvenlik biriminde görevlendirilecek işyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları ve işverence görevlendirilecek diğer personelin nitelikleri, sayısı, işe alınmaları, görev, yetki ve sorumlulukları, çalışma şartları, eğitimleri ve belgelendirilmeleri, görevlerini nasıl yürütecekleri, işyerinde kurulacak sağlık ve güvenlik birimleri ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin nitelikleri, ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alınmasına ilişkin hususlar ile bu birimlerde bulunması gereken personel, araç, gereç ve teçhizat, görevlendirilecek personelin eğitim ve nitelikleri Sağlık Bakanlığı, Türk Tabipleri Birliği ve Türk Mimar Mühendis Odaları Birliğinin görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kanuna veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuatına göre çalıştırılmakta olan hekimlere, üçüncü fıkrada öngörülen eğitimler aldırılmak suretiyle ve aslı görevleri kapsamında, çalışmakta oldukları kurum ve kuruluşların asıl işveren olarak çalıştırdıkları işçilerin işyeri hekimliği hizmetleri gördürülür. Bu kurum ve kuruluşların diğer personel için oluşturulmuş olan sağlık birimleri, işyeri sağlık ve güvenlik birimi olarak da kullanılabilir."

MADDE 5 – 4857 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "çocuklar" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile çalıştığı işle ilgili mesleki eğitim almamış işçiler" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6 – 4857 sayılı Kanunun 88 inci maddesinde yer alan "kurulması gerektiği" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya hangi hallerde dışarıdan hizmet alabilecekleri" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7 – 4857 sayılı Kanunun 95 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İşyerinin açılmasına izin vermeye yetkili belediyeler ile diğer ilgili makamlar bu izni vermeden önce, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca iş mevzuatına göre verilmesi gerekli işletme belgesinin varlığını araştırır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca işletme belgesi verilmemiş işyerlerine belediyeler veya diğer ilgili makamlarca açılma izni verilemez."

MADDE 8 – 4857 sayılı Kanunun 98 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarındaki işyeri bildirme yükümlülüğüne aykırı davranan işveren veya işveren vekiline, çalıştırılan her işçi için yüz Yeni Türk Lirası, 85 inci madde kapsamındaki işyerlerinde ise çalıştırılan her işçi için bin Yeni Türk Lirası, 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki işyerini muvazaalı olarak bildiren asıl işveren ile alt işveren veya vekillerine ayrı ayrı on bin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir."

MADDE 9 – 4857 sayılı Kanunun 105 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 105 – Bu Kanunun;

a) 78 inci maddesinde öngörülen yönetmeliklerdeki hükümlere uymayan işveren veya işveren vekiline, alınmayan her iş sağlığı ve güvenliği önlemi için iki yüz Yeni Türk Lirası, alınmayan önlemler için izleyen her ay aynı miktar,

b) 86 ncı maddesi uyarınca işçilere doktor raporu almayan işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için, 87 nci maddesi gereğince çocuklara doktor raporu almayan işveren veya işveren vekiline bu durumdaki her çocuk için iki yüz Yeni Türk Lirası,

c) 77 nci maddesine aykırı hareket eden, 78 inci maddesi gereği işletme belgesi almadan işyeri açan veya belgelendirilmesi gereken işler veya ürünler için belge almayan, 79 uncu maddesi gereğince faaliyeti durdurulan işi izin almadan devam ettiren veya kapatılan işyerlerini izinsiz açan, 80 inci maddesinde öngörülen iş sağlığı ve güvenliği kurullarının kurulması ve çalıştırılması ile ilgili hükümlere aykırı davranan, iş sağlığı ve güvenliği

kurullarınca alınan kararları uygulamayan, 81 inci maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen, 88 ve 89 uncu maddelerinde öngörülen yönetmeliklerde gösterilen şartlara ve usullere uymayan işveren veya işveren vekiline biner Yeni Türk Lirası,

d) Bu Kanunun 85 inci maddesine aykırı olarak ağır ve tehlikeli işlerde onaltı yaşından küçükleri çalıştıran veya aynı maddede belirtilen yönetmelikte gösterilen yaş kayıtlarına aykırı işçi çalıştıran işveren veya işveren vekiline her işçi için bin Yeni Türk Lirası, aynı maddenin birinci fıkrasında belirtilen mesleki eğitim almamış işçi çalıştıran işveren veya işveren vekiline her işçi için beşyüz Yeni Türk Lirası,

idari para cezası verilir."

MADDE 10 – 4857 sayılı Kanunun 108 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 108 – Bu Kanunda öngörülen idari para cezaları, 101 ve 106 ncı maddelerdeki idari para cezaları hariç, gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürünce verilir. 101 ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu İl Müdürü tarafından verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir. 106 ncı maddeye göre verilecek idari para cezası için, 4904 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin (h) bendindeki tutar esas alınır."

MADDE 11 – 4857 sayılı Kanunun 111 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 111 – Bu Kanunun uygulanması bakımından; sanayiden, ticaretten, tarım ve orman işlerinden sayılacak işlerin esasları aşağıda belirtilmiştir.

Sanayiden sayılacak işlerin esasları şunlardır:

- a) Her türlü madenleri arama ve topraktan çıkarma, taş, kum ve kireç ocakları.
- b) Ham, yarı ve tam yapılmış maddelerin işlenmesi, temizlenmesi, şeklinin değiştirilmesi, süslenmesi, satış için hazırlanması.
- c) Her türlü kurma, onarma, sökme, dağıtma ve yıkma.
- d) Bina yapılması ve onarımı, değiştirilmesi, bozulması, yıkılması ve bunlara yardımcı her türlü sınıai yapım.
- e) Yol, demiryolu, tramvay yolu, liman, kanal, baraj, havaalanı, dalgakıran, tünel, köprü, lağım ve kuyuların yapılması ve onarımı, batıkların çıkarılması ve bataklık kurutma.
- f) Elektrik ve her çeşit muharrik kuvvetlerin elde edilmesi, değiştirilmesi, taşınması, kurma ve dağıtma.
- g) Su ve gaz tesisatı kurma ve işletmesi.
- h) Telefon, telgraf, telsiz, radyo ve televizyon kurma.
- i) Gemi ve vapur yapımı, onarımı, değiştirilmesi ve bozup dağıtma.
- j) Eşyanın istasyon, antrepo, iskele, limanlar ve havaalanlarında yükletilmesi, boşaltılması.

k) Basımevleri.

Ticaretten sayılacak işlerin esasları şunlardır:

- a) Ham, yarı ve tam yapılmış her çeşit bitkisel, hayvani veya sınıai ürün ve malların alımı ve satımı.
- b) Bankacılık ve finans sektörü ile ilgili işlerle, sigortacılık, komisyonculuk, depoculuk, ambarcılık, antrepoculuk.
- c) Su ürünleri alımı ve satımı.
- d) Karada, göl ve akarsularda insan veya eşya ve hayvan taşıma.

Tarım ve orman işlerinden sayılacak işlerin esasları şunlardır:

a) Her çeşit meyveli ve meyvesiz bitkiler; çay, pamuk, tütün, elyaflı bitkiler; turunçgiller; pirinç, baklagiller; ağaç, ağaççık, omca, tohum, fide, fidan; sebze ve tarla ürünleri; yem ve süt bitkilerinin yetiştirilmesi, üretimi, ıslahı, araştırılması, bunlarla ilgili her türlü toprak işleri, ekim, dikim, aşı, budama, sulama, gübreleme, hasat, harman, devşirme, temizleme, hazırlama ve ayırma işleri, hastalık ve zararlılarla mücadele, toprak ıslahı, çayır, mera, toprak ve su korunması.

b) Ormanların korunması, planlanması (amenajman), yetiştirilmesi, işletilmesi, sınırlandırılması çalışmaları, bunlara ait alt yapı çalışmaları ile tohum toplama, fidanlık,

ağaçlandırma, erozyon kontrolü, etüt proje ve rehabilitasyonu, ormancılık araştırma ile milli park, orman içi dinlenme yerleri ve kent ormanlarının kurulması, bakım ve geliştirilmesi.

c) Her türlü iş ve gelir hayvanlarının (arı, ipek böceği ve benzerleri dahil) yetiştirilmesi, üretimi, ıslahı ve bunlarla ilgili bakım, güdüm, terbiye, kirkım, sağım ve ürünlerinin elde edilmesi, toplanması, saklanması ile bu hayvanların hastalık ve asalaklarıyla mücadele.

d) 854 sayılı Deniz İş Kanununun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kara ve su avcılığı ve üreticiliği ile bu yoldan elde edilen ürünlerin saklanması ve taşınması.

Yukarıda sayılan esaslar doğrultusunda bir işin bu Kanunun uygulanması bakımından sanayi, ticaret, tarım ve orman işlerinden hangisinin kapsamında sayılacağı; Sanayi ve Ticaret, Çevre ve Orman ile Tarım ve Köyişleri bakanlıklarının görüşleri alınarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca altı ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 12 – 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 2 – Bu Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddeleri gereğince verilen sürekli veya geçici olarak çalışanlara ait kimlik bilgileri, genel kolluk kuvvetlerince ilgili Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı il müdürlükleri veya merkez müdürlüklerine bildirilir."

MADDE 13 – 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 46 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu maddenin son fıkrasında yer alan "Geçici 1 inci maddesinde" ibaresi "Ek 1 inci, Ek 2 nci, Geçici 1 inci, Geçici 6 ncı ve Geçici 7 nci maddelerinde" şeklinde değiştirilmiştir.

"İşsizlik sigortasının amacı; işsizlik sigortasına ilişkin kuralları ve uygulama esaslarını düzenlemek ve bu Kanunda öngörülen hizmetlerin verilmesini sağlamaktır."

MADDE 14 – 4447 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin dördüncü fıkrasının sonuna "Kurumca bu Kanuna göre yapılacak işlemlere ilişkin elektronik ortamda bilgi ve belge istenebilir veya bilgi ve belge verilebilir." cümlesi ve beşinci fıkrasında yer alan "doğrudan" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya elektronik ortamda" ibaresi eklenmiş, yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ayrıca, sigortalı işsizler ile Kuruma kayıtlı diğer işsizlere; iş bulma, danışmanlık hizmetleri, mesleki eğitim, işgücü uyum ve toplum yararına çalışma hizmetleri verilir ve işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapılır. Bu kapsamda yapılacak giderler İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Bu giderlerin yıllık miktarı, işsizlik sigortası primi olarak bir önceki yıl içinde Fona aktarılan Devlet payının yüzde otuzunu geçemez. Bu oranı yüzde elliye kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ancak, işsizlik ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz. Bu fıkra ile ilişkin esas ve usuller yönetmelikle belirlenir."

MADDE 15 – 4447 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin başlığı ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "İlk işsizlik ödeneği ödemesi ise ödeneğe hak kazanılan tarihi izleyen ayın sonunda yapılır." cümlesi "İlk işsizlik ödeneği ödemesi ise ödeneğe hak kazanılan tarihi izleyen ayın sonuna kadar yapılır." şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın sonuna "Ölen sigortalı işsizlere ait fazla ödemeler geri tahsil edilmez." cümlesi eklenmiştir.

"İşsizlik ödeneğinin; miktarı, ödeme süreleri ve zamanı ile sigorta primleri"

"Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde kırkıdır. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde seksenini geçemez."

MADDE 16 – 4447 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (B) bendinin (c) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu bende aşağıdaki (e) alt bendi eklenmiştir.

"c) 48 inci maddesinin yedinci fıkrasında sayılan hizmetlere ilişkin giderlerden,"

"e) Geçici 6 ncı ve Geçici 7 nci maddeleri kapsamındaki giderlerden,"

MADDE 17 – 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki ek 1 inci madde eklenmiştir.

"İşverenin ödeme aczine düşmesi

EK MADDE 1 – Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işverenin konkordato ilan etmesi, işveren için aciz vesikası alınması, iflası veya iflasın ertelenmesi nedenleri ile işverenin ödeme güçlüğüne düştüğü hallerde geçerli olmak üzere, işçilerin iş ilişkisinden kaynaklanan üç aylık ödenmeyen ücret alacaklarını karşılamak amacı ile İşsizlik Sigortası Fonu kapsamında ayrı bir Ücret Garanti Fonu oluşturulur. Bu madde kapsamında yapılacak ödemelerde işçinin, işverenin ödeme güçlüğüne düşmesinden önceki son bir yıl içinde aynı işyerinde çalışmış olması koşulu esas alınarak temel ücret üzerinden ödeme yapılır. Bu ödemeler 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç üst sınırını aşamaz.

Ücret Garanti Fonu, işverenlerce işsizlik sigortası primi olarak yapılan ödemelerin yıllık toplamının yüzde biridir. Ücret Garanti Fonunun oluşumu ve uygulanması ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

MADDE 18 – 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki ek 2 nci madde eklenmiştir.

"Kısa çalışma ve kısa çalışma ödeneği

EK MADDE 2 – Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işveren; genel ekonomik kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerini geçici olarak önemli ölçüde azaltması veya işyerinde faaliyeti tamamen veya kısmen geçici olarak durdurması halinde, durumu derhal gerekçeleri ile birlikte Türkiye İş Kurumuna, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya bir yazı ile bildirir. Talebin uygunluğunun belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle işyerinde geçici olarak en az dört hafta işin durması veya kısa çalışma hallerinde işçilere çalıştırılmadıkları süre için işsizlik sigortasından kısa çalışma ödeneği ödenir. Kısa çalışma süresi, zorlayıcı sebebin devamı süresini ve herhalde üç ayı aşamaz. İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, çalışma süreleri ve işsizlik sigortası primi ödeme gün sayısı bakımından işsizlik ödeneğine hak kazanma şartlarını yerine getirmesi gerekir.

Günlük kısa çalışma ödeneğinin miktarı, işsizlik ödeneği miktarı kadardır. Kısa çalışma ödeneğinden yararlananlara ait sigorta primlerinin aktarılması ve sağlık hizmetlerinin sunulmasına ilişkin işlemler 506 sayılı Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür. Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülür.

Zorlayıcı sebeplerle işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durması halinde, kısa çalışma ödeneği ödemeleri 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve aynı Kanunun 40 inci maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlar."

MADDE 19 – 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 6 ncı madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6 – a) 2008 yılına münhasır olmak üzere, Fonun mevcut nema gelirlerinden 1.300.000.000 YTL'lik kısım Fon tarafından Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Kaydedilen bu tutarları, Yüksek Planlama Kurulu kararına istinaden Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelik vermek kaydıyla münhasıran ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımlarda kullanılmak üzere ilgili idare bütçelerine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Bu ödenekler, 2008 yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir.

b) 2009-2012 yıllarında Fon tarafından tahsil edilecek nema gelirlerinin dörtte biri, ilgili yıl genel bütçelerinin (B) işaretli cetvelinde bütçe gelir tahmini olarak yer alır. İlgili yıl bütçeleri hazırlanırken Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelik vermek kaydıyla münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımların finansmanı için ilgili idare bütçelerine bu gelir tahmini karşılığı kadar ödenek öngörülür. Bu gelirler, Fon tarafından tahsil edilen ayı izleyen ayın 15'ine kadar Hazine İç Ödemeler

Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve yılı genel bütçesinin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

c) Bu madde kapsamında aktarılacak kaynakla gerçekleştirilecek yatırımlardan elde edilecek getiriler ile varlık satışlarından elde edilecek gelirlerin Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek oranı, kullanılan kaynak tutarını aşmamak kaydıyla Fona aktarılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir."

MADDE 20 – 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 7 nci madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 7 – 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olanlar ile yaş şartı aranmaksızın 18 yaşından büyük kadınlardan; bu maddenin yürürlük tarihinden önceki altı aylık dönemde prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olması şartıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bir yıllık dönemde işyerine ait prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde işe alınan ve fiilen çalıştırılanlar için; 506 sayılı Kanunun 72 nci ve 73 üncü maddelerinde sayılan ve 78 inci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin;

- a) Birinci yıl için yüzde yüzü,
  - b) İkinci yıl için yüzde sekseni,
  - c) Üçüncü yıl için yüzde altmışı,
  - d) Dördüncü yıl için yüzde kırkı,
  - e) Beşinci yıl için yüzde yirmisi,
- İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.

İşveren hisseseine ait primlerin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hisseseine isabet eden tutarı ile İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmayan işveren hisseseine ait tutarın ödenmiş olması şarttır. Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, İşsizlik Sigortası Fonundan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir.

Bu madde hükümleri;

a) 1/10/2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devir alınan işyerleri hariç olmak üzere, mevcut ve faaliyette bulunan işyerlerinin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi gibi hallerde yeni işe başlama olarak değerlendirilmez.

b) Mevcut bir işyerinin kapatılarak; değişik bir ad veya unvan ya da bir iş birimi olarak aynı faaliyette açılması veya çalışan sigortalıların bütün olarak devredilmesi halinde, bu işyerleri hakkında uygulanmaz.

c) Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan, sadece teşviklerden yararlanmak amacıyla yapılan işlemler hakkında uygulanmaz.

d) 506 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimler sonucunda çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işyerleri hakkında bir yıl süreyle uygulanmaz.

e) 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım konulu işyerlerine yönelik işyerleri hakkında uygulanmaz.

f) Kamu idareleri işyerleri hakkında uygulanmaz.

g) 506 sayılı Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ile yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu maddeyle düzenlenen destek unsurundan diğerk ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler; aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenir."

MADDE 21 – 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 13 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İl istihdam ve mesleki eğitim kurulları

MADDE 13 – İlin işgücü, istihdam ve mesleki eğitim ihtiyacını tespit etmek veya ettirmek, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak mesleki eğitim ve istihdam konularında etkinlik ve verimliliği artırmak amacıyla yerel düzeyde politikalar oluşturmak, plan yapmak ve kararlar almak, ilgili kurum ve kuruluşlara görüş ve önerilerde bulunmak üzere illerde İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu kurulur.

Kurul valinin başkanlığında aşağıda sayılan üyelerden oluşur:

a) Belediye Başkanı, büyükşehir belediyesi bulunan illerde Büyükşehir Belediye Başkanı veya genel sekreteri veya yardımcısı.

b) İl Özel İdaresi Genel Sekreteri.

c) İl Milli Eğitim Müdürü.

ç) İl Sanayi ve Ticaret Müdürü.

d) İŞKUR İl Müdürü.

e) İl Ticaret ve/veya Sanayi Odası Başkanı.

f) İşçi, işveren konfederasyonları ile Türkiye Sakatlar Konfederasyonundan birer temsilci.

g) İl Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği Başkanı.

ğ) İlde bulunan fakülte veya yüksek okulların Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü veya Mesleki Teknik Eğitim Bölümlerinden valinin belirleyeceği bir öğretim üyesi.

İl istihdam ve mesleki eğitim kurullarının görevleri şunlardır:

a) İlin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmak.

b) İlin muhtelif sektör ve branştaki işgücü ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek üzere işgücü piyasa analizleri yapmak-yaptırmak, bu amaçla gerektiğinde ilgili alan uzmanlarından komisyonlar oluşturmak, bunların görev tanımları çerçevesinde hazırladıkları raporları değerlendirmek ve yayınlamak, gerektiğinde ilgili Bakanlık ve kurullara sunmak.

c) Milli Eğitim Bakanlığınca gönderilen mesleki eğitim çerçeve programlarının işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre ilin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi için görüş bildirmek.

ç) Mesleki eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak.

d) Mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak.

e) İl düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek.

f) İşgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek.

g) Bu madde hükümlerinin il seviyesinde eksiksiz yerine getirilmesi için gerekli tedbirleri almak.

Kurul kararları bağlayıcıdır. Kurul, alınan kararlara ilişkin eylem planı hazırlar, sorumlu kurum ve kuruluşları belirler, uygulamaları ve sonuçlarını takip eder.

Kurul, üç ayda bir toplanır. Kurulun sekretarya görevi Kurum İl Müdürlüğü ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından kendi görev alanları ile sınırlı kalmak kaydıyla müştereken

yürütülür. Alınan kararların uygulanmasının takibi ile diğer faaliyet ve işgücü piyasasına yönelik araştırmalar, Yürütme Kurulu tarafından yerine getirilir.

İşgücü yetiştirme faaliyetleri ve sonuçları; Kurul başkanının onayıyla, Kurum, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Kurul üyesi işçi ve işveren konfederasyonları tarafından belirlenecek birer üyeden oluşan Denetim Kurulu tarafından denetlenir. Denetimler için, ihtiyaç halinde birden fazla Denetim Kurulu oluşturulabilir. Denetim raporları Kurula bildirilir.

Kurul tarafından her yıl faaliyet raporu düzenlenir. Düzenlenen rapor, Kurum Yönetim Kurulu tarafından değerlendirildikten sonra ilgili bakanlıklara gönderilir.

Kurul, Yürütme Kurulu ve Denetim Kurulu üyelerine, 6245 sayılı Harcırah Kanunu doğrultusunda günlük harcırah ödenir.

Kurulun yönetim ve denetim faaliyetleri, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları için Kurum tarafından ödenek tahsis edilir. Bu ödeneğin miktarı, aktif işgücü programları için Kurum tarafından İl Müdürlüğüne tahsis edilen toplam ödeneğin yüzde beşini geçemez.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu, Yürütme Kurulu ve Denetleme Kurulunun çalışma usul ve esasları Milli Eğitim, Sanayi ve Ticaret ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıkları ile Kurum tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Bu Kanunda İl İstihdam Kurullarına yapılan atıflar ile 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda İl Mesleki Eğitim Kuruluna yapılan atıflar İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kuruluna yapılmış sayılır.

3308 sayılı Kanunun bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz."

MADDE 22 – 4904 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Türk vatandaşı ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 23 – 4904 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (f), (g), (h), (ı) ve (j) bentleri eklenmiş ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) İş arayanlara ve açık işlere ilişkin bilgileri, iş ve işçi bulma faaliyeti dışında başka bir amaçla kullanan bürolara ikibin Yeni Türk Lirası; iş arayanlardan her ne ad altında olursa olsun menfaat temin eden bürolara onbin Yeni Türk Lirası,

g) Yönetmelikte öngörülenler dışında iş arayanlardan ücret alınmasına veya herhangi bir menfaat teminine yönelik sözlü ya da yazılı anlaşmalar, işgücünün sigortasız çalışması veya sendikaya üye olmaması ya da asgari ücretin altında ücret ödenmesi koşullarını taşıyan anlaşmalar, iş arayanın, diğer özel istihdam bürolarından veya Kurumdan hizmet almalarını engelleyen anlaşmalar yapılması halinde ikibin Yeni Türk Lirası,

h) Kurumdan izin belgesi almadan iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyetinin bir işyerinde veya 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununda yazılı araçlarla ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzer yayın araçlarından biri ile işlenmesi halinde bu fiili gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişilere onbin Yeni Türk Lirası; fiilin her bir tekrarında yirmibin Yeni Türk Lirası,

ı) Kurumdan izin belgesi almadan iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyeti gösteren kişiler ile Kurumdan izin almadan yurtdışına işçi götürmek isteyen kişilere ait iş ve işçi bulma ilanını, 5187 sayılı Basın Kanununda yazılı araçlarla ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzer yayın araçları ile yayınlayan gerçek ve tüzel kişilere, beşbin Yeni Türk Lirası,

j) 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun gereği çalışma izni almayanlar için aracılık faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilere kişi başına beş bin Yeni Türk Lirası,"

"Birinci fıkranın (a), (b), (c), (f), (g) ve (j) bentlerinde yer alan fiillerin ayrı ayrı veya birlikte üç kez tekrarlanması halinde özel istihdam bürolarına verilen izinler iptal edilir. Kanun hükümlerine göre verilen idarî para cezaları Kurum tarafından genel esaslara göre tahsil edilir."

MADDE 24 – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (ı) bendi eklenmiştir.

"1) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır. İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler ile 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre yapılandırılan işverenler bu tecil ve taksitlendirme ile yapılandırmaları devam ettiği sürece bu fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu fıkra hükümleri Kamu idareleri işyerleri ile bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz. Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Bu fıkıyla düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır. Bu Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu fıkıyla sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir."

MADDE 25 – 5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinin madde başlığının "Kendi adına ve hesabına tarımsal faaliyette bulunan sigortalılar, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar ile esnaf muaflığından yararlanan kadın sigortalılara ilişkin geçiş hükümleri" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanların, bu maddenin yürürlük tarihinden sonra 51 inci maddenin üçüncü fıkrasına göre zorunlu sigortalılıklarına ilişkin prim ödeme gün sayılarına ilaveten ödeyecekleri isteğe bağlı sigorta primleri, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının yarısı olarak esas alınır. Bu sigortalıların prime esas kazanç alt sınırı dışında bir kazanç üzerinden prim ödemeleri halinde, alt sınırın yarısı ile alt sınırı aşan tutarın toplamı esas alınır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen işleri, hizmet akdiyle herhangi bir işverene tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici nitelikte yapmakta olanların bu maddenin yürürlük tarihinden sonra aynı şartlarla bu işleri yaptıkları, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenen usul ve esaslara göre tespit edilen kadın isteğe bağlı sigortalılar; bu maddenin yürürlüğe girdiği yıl için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının onbeş katı üzerinden başlanılarak, takip eden her yıl için bir puan arttırılmak suretiyle otuz katını geçmemek üzere malullük, yaşlılık, ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi öderler."

MADDE 26 – 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 23 üncü madde eklenmiştir.

"Sosyal güvenlik prim yapılandırılması bozulanlara ilişkin hükümler

GEÇİCİ MADDE 23 – (1) 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri kapsamına giren borçları yeniden yapılandırıldığı halde aynı Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca yeniden yapılandırma haklarını bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar kaybedenlerin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içinde Kuruma yazılı olarak başvurmaları halinde, bozulmuş olan yeniden yapılandırma anlaşmaları, 5458 sayılı Kanuna göre yapılmış olan başvuru tarihi ve taksitlendirme süresi dikkate alınmak suretiyle ihya edilir.

(2) Yeniden yapılandırma anlaşmaları ihya edilen borçluların, yeniden yapılandırma anlaşmalarının bozulduğu tarihten sonra 5458 sayılı Kanun kapsamına giren borçları için yaptıkları ödemeler, anılan Kanunun 1 inci maddesi kapsamında olanlar için aynı borç türündeki taksit tutarlarına, 2 nci maddesi kapsamında olanlar için ise anılan Kanunun 10 uncu maddesi hükmüne göre mahsup edilir.

(3) İhya veya mahsup işlemleri sonucunda bu maddeye göre yapılan başvuru tarihinden önce vadesinde ödenmediği veya eksik ödendiği anlaşılan taksit tutarlarının, ödeme tarihine kadar gecikilen her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Yeni Türk Lirası (YTL) cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına 1 puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarıyla birlikte başvuru tarihini takip eden altı ay içinde ödenmesi halinde, 5458 sayılı Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanır. Bu fıkrada belirtilen ödeme yükümlülüklerinin söz konusu altı aylık süre içinde tam olarak yerine getirilmemesi halinde yeniden yapılandırma hakkı kaybedilir ve yapılandırma işlemleri iptal edilerek, ödedikleri tutarlar sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre borçlarına mahsup edilir.

(4) Bu madde hükümlerinden yararlandırılan borçluların, bu maddeye göre yapılan başvuru tarihinden itibaren vadesi gelecek taksitleri ile cari ay prim ödeme yükümlülükleri yönünden, 5458 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, 5458 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi hükümleri, anılan Kanunun 1 inci maddesi kapsamına giren borçlular yönünden, bu maddeye göre yapılan başvuru tarihini takip eden üçüncü ayın sonundan, 2 nci maddesi kapsamına giren borçlular yönünden ise bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen altı aylık sürenin sonundan itibaren geriye doğru bakılarak uygulanmaya başlanır.

(5) 5458 sayılı Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri kapsamına giren borçları yeniden yapılandırılanlardan, aynı Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olup, kapsama giren bu borçlarının tamamını sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre ödemiş olanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Borçlarını kısmen ödemiş olup bu maddeden yararlanmak için başvuranlara, daha önce ödemiş oldukları tutarlar iade edilmez, bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları saklı kalmak kaydıyla mahsup işlemi yapılmaz.

(6) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 5458 sayılı Kanun kapsamına giren borçlar nedeniyle, taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar vadesi geçmiş taksitlerin ödenmesinden sonra yapılan ödemeler nispetinde, üçüncü şahıslar nezdindeki hak ve alacaklarla ilgili hacizler ise vadesi geçmiş taksitlerin ödenmesinden sonra tümüyle kaldırılır.

(7) 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamındaki sigortalılar veya bunların hak sahipleri, ödeme vadesi geçmiş taksitleri ile 1/4/2006 tarihinden sonraki süreye ilişkin prim borçlarını ödemeleri ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki taksit ve cari ay primlerine ilişkin ödeme yükümlülüklerini yerine getirmeleri durumunda sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(8) Bu maddede belirtilen hükümlerden yararlanmak üzere başvuran borçluların, kapsama giren borçları nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şarttır.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir."

MADDE 27 – 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 24 üncü madde eklenmiştir.

"Sosyal güvenlik alacakları

GEÇİCİ MADDE 24 – (1) 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi, mülga 7/12/2004 tarihli ve 5272 sayılı Belediye Kanununun geçici 7 nci maddesi ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesine istinaden Uzlaşma Komisyonunca karara bağlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazetede yayımlanan borçlar hariç olmak üzere, bu maddeye göre yapılan başvuru tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan, 2008/Mart ve önceki dönemlere ilişkin sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım zammı ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar müracaat edilmiş olması kaydıyla 31/3/2008 tarihine kadar bitirilmiş olan özel bina inşaatı ile ihale konusu işlerden Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunulmadığı anlaşılana fark işçiliğe ilişkin borçları, isteğe bağlı sigortalıların 2003/Mayıs ila 2008/Mart dönemleri arasında isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içindeki prim borçları, topluluk sigortasına tabi olanların 2008/Mart ve önceki dönemlere ilişkin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı olanların 31/3/2008 tarihine kadar olan prim ve sosyal güvenlik destek prim borçları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içinde yazılı olarak başvurulması kaydıyla, bu maddede belirtilen şartlarla peşin veya yirmidört aya kadar eşit taksitler halinde ödenir.

(2) Peşin ödeme yolunun tercih edilerek borç aslının tamamının ve başvurunun yapıldığı ayın sonuna kadar sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammının yüzde onbeşinin başvuru tarihini takip eden bir ay içinde ödenmesi halinde, gecikme cezası ve gecikme zammının kalan yüzde seksenbeşi terkin edilir.

(3) Taksitle ödeme yolunun tercih edilmesi halinde, birinci fıkraya kapsamına giren borç asıllarına başvurunun yapıldığı ayın sonuna kadar sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammının; oniki aya kadar taksitlendirmelerde yüzde ellibeşi, oniki ayı aşan taksitlendirmelerde yüzde otuzu terkin edilir ve kalan kısmı borç asıllarına ilave edilerek taksitlendirmeye esas borç hesaplanır. Bulunan bu tutar, taksit süresine bölünmek suretiyle ödenecek aylık taksit miktarı bulunur. İlk taksitin ödeme yükümlülüğü, bu maddeye göre başvurunun yapıldığı ayı takip eden ayda başlar. Başlangıçta taksitle ödeme yolu seçilip daha sonra taksitlendirilen borcun kalan kısmının peşin ödenmek istenilmesi halinde, başlangıçta seçilen taksitlendirme süresine bağlı terkin oranı değiştirilmez.

(4) Borçlular, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla yerine getirmemeleri veya eksik yerine getirmemeleri ya da bir takvim yılında üç defaya kadar ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarını en geç son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikilen her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Yeni Türk Lirası (YTL) cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına 1 puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarı ile birlikte ödememeleri halinde, bu maddeye göre taksitlendirme haklarını kaybederler ve taksitlendirme öncesi duruma dönülerek ödedikleri taksit tutarları sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre borçlarına mahsup edilir.

(5) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme cezası ve gecikme zammı, yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç iade ve mahsup edilmez.

(6) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu madde kapsamına giren borçlar nedeniyle, taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar yapılan ödemeler nispetinde, üçüncü şahıslar nezdindeki hak ve alacaklarla ilgili hacizler ise ilk taksitin ödenmesinden sonra tümüyle kaldırılır.

(7) Bu madde kapsamına giren borçları ilgili Kanunlar gereğince tecil ve taksitlendirilmiş veya yapılandırılmış olan borçlularca, tecil ve taksitlendirme veya yapılandırma işlemlerinin bozularak birinci fıkra kapsamına giren borçlarının bu maddeye göre peşin ödenmesinin veya taksitlendirilmesinin başvuru süresi içinde yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce yapılmış olan tecil ve taksitlendirme veya yapılandırma işlemleri bozularak, ödemiş oldukları tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra birinci fıkra kapsamına giren kalan borçları bu maddeye göre peşin ödenir veya taksitlendirilir.

(8) 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre yapılandırma anlaşmaları devam eden veya ihya edilen borçluların 5458 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan ancak, bu madde kapsamına giren borçları hakkında, talep etmeleri halinde bu madde hükümleri uygulanır.

(9) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar birinci fıkra kapsamına giren borçlarının taksitlendirilmesini talep etmeleri halinde, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 5 inci maddesi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 6 ncı maddesi kapsamına giren borçları için ilgili kanunlar gereğince yapılan kesinti tutarları bu madde uyarınca ödenmesi gereken taksit tutarlarına mahsup edilebilir. Kesinti tutarlarının, aylık taksit tutarlarına mahsup edilmediği durumlarda aylık taksit tutarlarının tamamı, kesinti tutarlarının, aylık taksit tutarlarını tam olarak karşılamadığı durumlarda ise bakiye taksit tutarları borçlularca ödenir.

(10) 1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamındaki sigortalılar veya bunların hak sahipleri, bu madde kapsamı dışında borçlarının bulunmaması veya bu madde kapsamı dışında borçları bulunmakla birlikte bu borçların özel kanunlara göre yapılandırılmış olup ödeme yükümlülüklerinin de yerine getiriliyor olması ve birinci fıkraya göre hesaplanan toplam borçlarının ilk dört taksitini ödemeleri kaydıyla sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(11) Bu maddede belirtilen hükümlerden yararlanmak üzere başvuran borçluların, kapsama giren borçları nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şarttır.

(12) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir."

MADDE 28 – 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 23 – Bu Kanun kapsamında;

a) Özelleştirme Fonunun 2008 yılındaki nakit fazlasının 1.000.000.000 YTL'lik kısmı, Fon tarafından Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Kaydedilen bu tutarları, Yüksek Planlama Kurulu kararına istinaden Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelik vermek kaydıyla münhasıran ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımlarda kullanılmak üzere ilgili idare bütçelerine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Bu ödenekler, 2008 yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir.

b) 1/1/2009-31/12/2012 tarihleri arasındaki dönemde oluşacak Özelleştirme Fonunun nakit fazlasının; 2009 yılı için 2.500.000.000 YTL'lik kısmı, izleyen yıllarda ise bir önceki yıl genel bütçesinde gelir tahmini olarak yer alan tutarın Gayri Safi Yurtiçi Hasıla deflatörü oranında artırılarak bulunacak kısmı, ilgili yıl genel bütçelerinin (B) işaretli cetvelinde bütçe gelir tahmini olarak yer alır. İlgili yıl bütçeleri hazırlanırken Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelik vermek kaydıyla münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımların finansmanı için ilgili idare bütçelerine bu gelir

tahmini karşılığı kadar ödenek öngörülür. Yukarıda belirlenen tutarlar Özelleştirme Fonu tarafından Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve ilgili yıl genel bütçesinin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

1/1/2009-31/12/2012 tarihleri arasındaki dönemde oluşacak Özelleştirme Fonunun nakit fazlasının yukarıda belirlenen tutarları aşan kısmından Özelleştirme Yüksek Kurulu kararına göre tespit edilecek tutar, Fon tarafından Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve ilgili yıl genel bütçesinin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Kaydedilen bu tutarları, Yüksek Planlama Kurulu kararına istinaden ulaştırma ve enerji yatırımlarında kullanılmak üzere, ilgili idare bütçelerine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Bu ödenekler, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir."

MADDE 29 – 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin (A) bendinde yer alan "% 0.7" ibaresi "% 1" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 30 – 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye (r) ve (s) bentleri eklenmiştir.

"g) İş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirlerin uygulanmasını izlemek,"

"r) İşyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önleyici ve koruyucu hizmetleri yürütenlerin niteliklerini belirlemek, eğitimlerini ve sertifikalandırılmalarını sağlamak,

s) Mesleki yeterlilik sisteminin oluşturulması ve işletilmesi için gerekli tedbirleri almak,"

MADDE 31 – 3146 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin (e), (f), (j) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye (j) bendinden sonra gelmek üzere (k) ve (l) bentleri eklenmiş, mevcut (k) bendi (m) bendi olarak teselsül ettirilmiş ve aynı maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Standart çalışmaları yapmak, normlar hazırlamak ve geliştirmek.

f) Üretilen ve ithal edilen kişisel koruyucu donanımların piyasa gözetimi ve denetimini yapmak, bu hususlarda usul ve esasları belirlemek."

"j) İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek."

"k) İşyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önlemek ve koruyucu hizmetleri yürütmek üzere görevlendirilecek işyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları ve diğer görevlilerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitim ve belgelendirme usul ve esaslarını belirlemek.

l) İş sağlığı ve güvenliği alanında ölçüm, analiz, teknik kontrol, risk analizi ve değerlendirmesi, eğitim, danışmanlık, uzmanlık hizmetlerini yapmak ve bu tür hizmetleri verecek özel ve tüzel kişi ve kuruluşların niteliklerini belirlemek, yetki vermek, yetkilerini iptal etmek, kontrol ve denetimini sağlamak."

"İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin çalışma usul ve esasları ile personelin görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 32 – 3146 sayılı Kanununun 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yukarıdaki fıkrada tanımlananlardan yurtdışı kadrolara atanabilecekler, ayrıca mesleki yeterlik sınavına tabi tutulmazlar."

MADDE 33 – 27/2/1960 tarihli 7460 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Teşkilat Kanununun 2 nci maddesinin (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Çalışma hayatı, sosyal güvenlik, iş sağlığı ve güvenliği, işçi işveren ilişkileri, istihdam, verimlilik, toplam kalite yönetimi, iş piyasası etütleri, ergonomi, çevre, ilk yardım, iş istatistikleri ve benzeri konular ile işyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önlemek ve koruyucu hizmetleri yürütmek üzere görevlendirilecek işyeri hekimi, mühendis, teknik eleman, hemşire ve diğer sağlık personeline iş sağlığı ve güvenliği konusunda gerektiğinde

Bakanlık birimleri veya ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte, eğitim programları hazırlamak, eğitim vermek veya eğitim hizmeti satın almak, sertifikalandırmak, bu konularla ilgili araştırmalar yapmak veya yaptırmak,

b) Bakanlık, bağlı kuruluşları ile ilgili kuruluşlarının personeli ile özel veya kamu sektöründe faaliyet gösteren işyerlerindeki işçi, işveren veya yönetici personel için eğitim, seminer ve konferanslar tertip etmek veya bu konularda tertiplenmiş eğitim, konferans ve seminerlere iştirak etmek,"

MADDE 34 – 7460 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 15 – Eğitim ve Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen eğitim ve seminerlere katılanlar, gerektiğinde sınava tabi tutulurlar ve başarılı olanlara sertifika veya katılım belgesi verilir."

MADDE 35 – 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesine aşağıdaki (ı) bendi eklenmiştir.

"ı) Türkiye İş Kurumunun, 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (b) ve (c) bentlerinde sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin yedinci fıkrasında sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları,"

MADDE 36 – 4734 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 3 – 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (c) bendi kapsamındaki işler ile aynı kapsamda olup 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu dışında, ihalesi ilgili mevzuat hükümlerine göre bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olanlar ile bu tarihten sonra yapılacak olan ve bedeli yabancı para cinsinden sabit fiyatlarla sözleşmeye bağlanan yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerine uygulanmak üzere; fiyat farkı esasları belirlemeye, sözleşmelerin tadil veya tasfiye edilmesine imkân veren kararnameler çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir."

MADDE 37 – a) 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 33, 65 ve 82 nci maddeleri,

b) 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

c) 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 26 ncı maddesi,

ç) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin (B) bendi,

yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 38 – Bu Kanunun;

a) Çerçeve 2 nci maddesi ile değiştirilen 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin altıncı fıkrası ile 20 nci maddesi 1/7/2008 tarihinde,

b) 5 inci maddesi 1/1/2009 tarihinde,

c) 15 inci maddesi yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonunda,

ç) 24 ve 25 inci maddeleri 1/10/2008 tarihinde,

d) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 39 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

25/5/2008

[R.G. 26 Mayıs 2008 – 26887]

— • —

Karar Sayısı : 2008/13569

Ekli "Türkiye Cumhuriyeti,Maliye Bakanlığı,Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) ile Afganistan Merkez Bankası,Mali İşlemler ve Raporlar Analiz Merkezi (FinTRACA) Arasında Karapara Aklama ve Terörizmin Finansmanı ile İlgili Finansal İstihbarat Değişiminde İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırası"nın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 10/4/2008 tarihli ve 4243 sayılı yazısı üzerine, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanununun 12 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 18/4/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

C. ÇİÇEK	H. YAZICI	N. EKREN	M. AYDIN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bakanı
M. BAŞESGİOĞLU	K. TÜZMEN	N. ÇUBUKÇU	M. ŞİMŞEK
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
M. S. YAZICIOĞLU	M. A. ŞAHİN	M. V. GÖNÜL	B. ATALAY
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
M. AYDIN	M. Z. ÇAĞLAYAN	H. ÇELİK	F. N. ÖZAK
Dışişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı V.	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân Bakanı
R. AKDAĞ	B. YILDIRIM	M. M. EKER	F. ÇELİK
Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı	Tarım ve Köy İşleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı
M. Z. ÇAĞLAYAN	M. H. GÜLER	E. GÜNAY	V. EROĞLU
Sanayi ve Ticaret Bakanı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür ve Turizm Bakanı	Çevre ve Orman Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ, MALİYE BAKANLIĞI, MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI (MASAK) İLE AFGANİSTAN MERKEZ BANKASI, MALİ İŞLEMLER VE RAPORLAR ANALİZ MERKEZİ (FinTRACA) ARASINDA KARAPARA AKLAMA VE TERÖRİZMİN FİNANSMANI İLE İLGİLİ FİNANSAL İSTİHBARAT DEĞİŞİMİNDE İŞBİRLİĞİNE DAİR MUTABAKAT MUHTIRASI

Türkiye Cumhuriyeti, Maliye Bakanlığı, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) ile Afganistan Merkez Bankası, Mali İşlemler ve Raporlar Analiz Merkezi (FinTRACA) -bundan sonra "Yetkili Makamlar" diye anılacaktır- karşılıklı menfaat ve işbirliği anlayışı içinde, mütekabiliyet esasına dayalı olarak ve her bir Yetkili Makamın ulusal mevzuatı çerçevesinde karapara aklama, terörizmin finansmanı ve ilgili suç faaliyeti konusunda bilgi değişimini kolaylaştırmak üzere aşağıdaki şekilde mutabakata varmışlardır.

1 - Amaç

(1) Yetkili Makamlar, karapara aklama, terörizmin finansmanı ve ilgili suç faaliyetine karıştığından şüphe edilen kişilerin analiz, inceleme ve soruşturmasına yardımcı olacak bilgiyi, kendiliğinden veya talep üzerine birbirlerine sağlayarak işbirliği yapacaklardır.

(2) Yetkili Makamlar arasındaki işbirliği ve bilgi değişimi Yetkili Makamların ulusal yasal sistemlerine uygun olarak yapılacaktır.

2 - Talebin Gerekçelenendirilmesi

(1) Her bir talep ulusal mevzuatın izin verdiği ölçüde aşağıdaki hususları kapsayacaktır:

(a) Talepte bulunan Yetkili Makam tarafından konuyla ilgili olarak bilinen vakıaların kısa bir açıklaması,

(b) Konuyu tanımlayan mevcut tüm bilgiler,

(c) Varsa şüphelenilen suçlara ve suçlamalara ilişkin mevcut tüm bilgiler,

(d) Talebin nedeni ve bilginin kullanım amacı.

3 - Bilginin Kullanımı

(1) Her bir Yetkili Makamdan elde edilen bilgi ve belgeler, bilgiyi veren Yetkili Makamdan önceden izin alınmaksızın üçüncü bir tarafa verilmeyecek, idari, soruşturma veya kovuşturma amaçlı olarak kullanılmayacaktır.

(2) Yetkili Makamlar, her bir Yetkili Makamdan elde edilen herhangi bir bilgi veya belgenin, bilgiyi veren Yetkili Makamdan önceden izin almaksızın bu Mutabakat Muhtırasında ifade edilen amaçlar dışında kullanılmasına veya yayınlanmasına izin vermeyecektir.

(3) Karapara aklamaya kaynaklık eden öncül suçlarda, karapara aklama ve terörizmin finansmanı suçlarında herhangi bir değişiklik olduğunda, durum derhal diğer Yetkili Makama bildirilecektir.

4 - Gizlilik

(1) Mevcut Mutabakat Muhtırasının uygulanmasından elde edilen bilgiler gizlidir. Bilgiler, bilgiyi alan Yetkili Makamın ulusal kaynaklarından elde ettiği benzer bilgilerde olduğu gibi ulusal mevzuatının öngördüğü resmi gizliliğe tabidir ve aynı gizlilik içerisinde korunur.

5 - Talebin Reddi

(1) Talebin yerine getirilmesi ulusal mevzuata, uluslararası anlaşmalara veya ulusal güvenliğe aykırı olacak ise, talep reddedilebilir. Bilgi talebinde bulunan Yetkili Makama talebin reddine ilişkin sebepler bildirilecektir.

6 - Prosedür

(1) Yetkili Makamlar, bu Mutabakat Muhtırasının uygulanması amacı ile, her bir ülkenin mevzuatına uyumlu olarak kabul edilebilir iletişim prosedürleri için müşterek düzenleme yapacaklar ve birbirleri ile istişarede bulunacaklardır.

(2) Yetkili Makamlar arasındaki iletişim İngilizce olarak gerçekleştirilecektir.

7 - Değişiklikler

(1) Bu Mutabakat Muhtırası karşılıklı rıza ile her zaman değiştirilebilir. Yetkili Makamlar, bu değişikliklere dair onaylarını nota değişimi ile bildirecekler ve değişiklik onayı son bildirim tarihinde yürürlüğe girecektir.

8 - Fesih

(1) Bu Mutabakat Muhtırası her zaman feshedilebilir. Fesih, diğer Yetkili Makamdan yazılı bildirim alınmasından itibaren yürürlüğe girecektir.

(2) Bu Mutabakat Muhtırasının 3(1) ve 3(2) ile 4 üncü maddelerinde yer alan yükümlülükler Mutabakat Muhtırası fesih olsa bile Yetkili Makamları bağlamaya devam edecektir.

9 - Yürürlük Tarihi

(1) Yetkili Makamlar bu Mutabakat Muhtırasının onaylandığını nota değişimi ile bildirecekler ve Mutabakat Muhtırası son bildirim tarihinde yürürlüğe girecektir.

Bu Mutabakat Muhtırası 15 Şubat 2008 tarihinde Ankara'da ve 15 Mart 2008 tarihinde Kabil'de iki suret İngilizce orijinal metin olarak imzalanmıştır.

Maliye Bakanlığı, Mali Suçları Araştırma
Kurulu Başkanlığı (MASAK) Adına

Afganistan Merkez Bankası, Mali İşlemler ve
Raporlar Analiz Merkezi (FinTRACA) Adına

Adnan ERTÜRK
Başkan

Sayed Jafar SADAT
Genel Müdür

Bakanlar Kurulu Kararı

Karar Sayısı : 2008/13597

Dünya Fikri Mülkiyet Hakları Örgütü (WIPO) tarafından 20 Aralık 1996 tarihinde kabul edilen;

1 – 2/5/2007 tarihli ve 5646 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan ekli “WIPO İcralar ve Fonogramlar Andlaşması”na,

2 – 2/5/2007 tarihli ve 5647 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan ekli “WIPO Telif Hakları Andlaşması”na,

katılmamız; Dışişleri Bakanlığının 8/4/2008 tarihli ve HUMŞ/397 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 28/4/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

C. ÇİÇEK

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU

Devlet Bakanı

M. S. YAZICIOĞLU

Devlet Bakanı

A. BABACAN

Dışişleri Bakanı

Bakanı

R. AKDAĞ

Sağlık Bakanı

Bakanı

M. Z. ÇAĞLAYAN

Sanayi ve Ticaret Bakanı

ve Orman Bakanı

H. YAZICI

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bakanı

K. TÜZMEN

Devlet Bakanı

M. A. ŞAHİN

Adalet Bakanı

K. UNAKITAN

Maliye Bakanı

B. YILDIRIM

Ulaştırma Bakanı

M. H.GÜLER

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. EKER

Tarım ve Köyişleri Bakanı

N. EKREN

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bakanı

N. ÇUBUKÇU

Devlet Bakanı

M. V. GÖNÜL

Millî Savunma Bakanı

H. ÇELİK

Millî Eğitim Bakanı

F. N. ÖZAK

Bayındırlık ve İskân

F. ÇELİK

Çalışma ve Sos. Güv.

V. EROĞLU

Çevre

ve Orman Bakanı

WIPO İCRALAR VE FONOGRAMLAR ANDLAŞMASI (1996)

GİRİŞ

Akit Taraflar,

İcracı sanatçılar ve fonogram yapımcılarının haklarının mümkün olduğunca etkili ve düzenli olarak korunmasını devam ettirmeyi ve geliştirmeyi isteyerek,

Ekonomik, sosyal, kültürel ve teknolojik gelişimin oluşturduğu sorunlara, yeterli çözümler öngörmek amacıyla mevcut belirli bazı kuralların yorumlarına açıklık getirilmesi gereksinmesini bilerek,

İcra ve fonogramların yaratılması ve kullanımına ilişkin iletişim teknolojileri ve haberleşmenin yaklaşım ve gelişimindeki güçlü etkiyi bilerek,

İcracı sanatçılar ve fonogram yapımcılarının hakları ile özellikle eğitim, araştırma ve bilgiye erişim ile ilgili geniş kamu yararı arasındaki dengeyi koruma gereksinimini bilerek,

Aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır:

BÖLÜM 1

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Diğer Sözleşmelerle İlişki

(1) Bu Andlaşmadaki hiçbir hüküm, 26 Ekim 1961 tarihinde Roma'da düzenlenen İcracı Sanatçılar, Fonogram Yapımcıları ve Radyo-TV Kuruluşlarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmesi çerçevesinde (Bundan böyle Roma Sözleşmesi olarak söz edilecektir) Akit Tarafların birbirleri nezdindeki yükümlülüklerini ortadan kaldırmayacaktır.

(2) Bu Andlaşma ile öngörülen koruma, hiçbir şekilde, edebiyat ve sanat eserleri üzerindeki korumasını etkilemeyecek ve zarar vermeyecektir. Dolayısıyla, bu Andlaşmadaki hiçbir hüküm söz edilen korumaya zarar verecek şekilde yorumlanamaz.

(3) Bu Andlaşmanın herhangi başka bir andlaşmayla bağlantısı yoktur ve diğer andlaşmalarda öngörülen hak ve yükümlülükler hanelerini getirmez.

Madde 2

Tanımlar

Bu Andlaşma çerçevesinde:

(a) "İcracı sanatçılar", edebiyat ya da sanat eserlerini veya folklorik ifadeleri herhangi bir şekilde yorumlayan, tanıtan, söyleyen, oynayan ya da icra eden aktörler, şarkıcılar, müzisyenler, dansçılar ve diğer kişileri,

(b) "Fonogram", sinematografik veya diğer görsel-işitsel eserlerde yapılan bir tespit biçimi dışında kalan, bir icradaki ses veya diğer seslerin tespiti ya da seslerin temsilini,

(c) "Tespit", bir araç yoluyla, anlaşılabilen, çoğaltılabilen, iletilebilen, seslerin kaydedilmesi veya sunumunu,

(d) "Fonogram Yapımcısı", bir icradaki seslerin veya diğer seslerin veya diğer ses temsillerinin ilk tespitine ilişkin girişimde bulunan ve sorumluluğu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

(e) Tespit edilmiş bir icra ve fonogramın "yayını", nüshaların makul sayıda topluma iletilmesi kaydıyla tespit edilmiş icranın veya fonogramın kopyalarının hak sahibinin rızasıyla topluma sunulmasını,

(f) "Radyo-Televizyon Yayını", topluma ulaştırılması amacıyla seslerin veya görüntü ve seslerin telsiz iletimini; bu ifade aynı zamanda uydu ile gerçekleştirilen aynı türde gerçekleştirilen bir iletimi de tanımlar; radyo televizyon kuruluşu tarafından veya onun rızası ile şifre çözücü araçlar topluma sağlandığı zaman şifreli sinyallerin iletimi de "radyo televizyonla yayını" sayılır.

(g) İcranın veya fonogramın "topluma iletilmesi" icranın veya fonogramın, bir icradaki seslerin veya seslerin ya da bir fonograma tespit edilmiş ses temsillerinin radyo ve televizyon dışındaki herhangi bir araçla topluma iletimini; 15 inci madde çerçevesinde "Topluma iletilme" seslerin ya da bir fonograma tespit edilen ses temsillerinin toplum tarafından duyulabilir kılınmasını da içermektedir.

ifade eder.

Madde 3

Bu Andlaşmadaki Korumadan Yararlananlar

(1) Akit Taraflar, bu Andlaşmada öngörülen korumayı, diğer Akit Tarafların vatandaşları olan icracı sanatçılar ve fonogram yapımcılarına uygulayacaklardır.

(2) Diğer Akit Tarafların vatandaşları ifadesinden bu Andlaşmanın tüm Akit Tarafları Roma Sözleşmesinin de Akit Devletleri oldukları takdirde, Roma Sözleşmesi ile öngörülen korumadan faydalanabilmek için istenen kriterlere sahip olabilecek icracı sanatçılar ve fonogram yapımcıları anlaşılmalıdır. Ehliyet kriteri konusunda, Akit Taraflar, bu Andlaşmanın 2 nci maddesinde öngörülen tanımları uygularlar.

(3) Roma Sözleşmesinin 5 (3) maddesinde ya da aynı Sözleşmenin 5 inci maddesi çerçevesinde, 17 nci maddesinde öngörülen bir imkândan yararlanan her Akit Taraf, anılan

hükümlerde belirtildiği gibi Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) Genel Müdürüne bildirimde bulunacaktır.

Madde 4

Ulusal Uygulama

(1) Her Akit Taraf, Madde 3 (2)'de tanımlanan diğer Akit Tarafların vatandaşlarına, bu Andlaşma ile öngörülen münhasır haklarla ilgili olarak kendi vatandaşlarına uygulayacağı esasları ve bu Andlaşmanın 15 inci maddesinde öngörülen adil ücret hakkını tanıyacaktır.

(2) (1) inci paragrafta öngörülen yükümlülük, bu Andlaşmanın 15 inci maddesinin 3 üncü paragrafı ile izin verilen çekinceleri kullanan bir başka Akit Taraf hakkında uygulanamaz.

BÖLÜM II

İCRACI SANATÇILARIN HAKLARI

Madde 5

İcracı Sanatçıların Manevi Hakları

(1) Sanatçıların mali haklarından bağımsız olarak ve bu hakların devredilmesinden sonra dahi, icracı sanatçılar, canlı sesli icralar ya da fonogramlar üzerine tespit edilmiş icralar ile ilgili olarak, icranın kullanım şekli bu ifadenin ortadan kaldırılmasını gerektirmedikçe, icracı sanatçı kendi eserlerinin icracısı olarak tanımlanma hakkını muhafaza eder ve icranın kendi itibarını halel getirecek şekilde tahrif edilmesine, bozulmasına ve herhangi bir şekilde değiştirilmesine muhalefet etme hakkını muhafaza eder.

(2) (1) inci paragrafta uygun olarak icracı sanatçıya tanınan haklar, ölümünden sonra, en az mali haklarının sona ermesine kadar devam eder ve korumanın istendiği Akit Tarafın mevzuatı ile yetki verilen kişiler ya da kuruluşlar tarafından kullanılır. Ancak, bu Andlaşmaya katılım ya da onama sırasında mevzuatında bir önceki paragrafta belirtilen hakların sanatçının ölümünden sonra korunması hükmünü düzenlememiş olan Akit Taraflar, bu haklardan bazılarının ölümünden sonra son bulacağını öngörebilirler.

(3) Bu madde ile öngörülen hakların korunmasını sağlayacak esaslar, korumanın istendiği Akit Tarafın mevzuatı ile düzenlenir.

Madde 6

İcracı Sanatçıların Tespit Edilmemiş İcralarına İlişkin Mali Hakları

İcracı sanatçıların icraları ile ilgili olarak:

(1) Tespit edilmemiş icraların, bunların henüz yayınlanmış olduğu durumlar hariç, radyo televizyon ile yayınlanmasına ve topluma iletilmesine ve

(2) Tespit edilmemiş icranın tespit edilmesine
Münhasıran izin verme hakkından faydalanacaktır.

Madde 7

Çoğaltma Hakkı

İracılar, herhangi bir şekil veya yöntemle, tespit edilmiş icraların doğrudan ya da dolaylı olarak çoğaltılmasına münhasıran izin verme hakkından faydalanacaktır.

Madde 8

Yayma Hakkı

(1) İracı sanatçılar, fonogramlar üzerine tespit edilmiş olan icralarının aslı veya kopyalarını satış veya başka bir şekilde hak sahipliğini devretmek yoluyla topluma sunulmasına münhasıran izin verme hakkından faydalanacaklardır.

(2) Bu Andlaşmadaki hiç bir hüküm, Akit Tarafların sanatçının izni ile tespit edilmiş olan icrasının özgün nüshası ya da kopyası üzerindeki sahipliğin ilk satışı ya da başka bir şekilde hak sahipliğinin devrinden sonra, (1) inci paragrafta öngörülen hakkın tükenmesine ilişkin muhtemel şartları belirleme yetkisine halel getirmez.

Madde 9

Kiralama Hakkı

(1) İracı sanatçılar, fonogramlar üzerine tespit edilen icralarının asıl ya da kopyalarının sanatçının verdiği yetki ile ya da bu yetkiye uygun olarak dağıtılmasından sonra dahi, Akit

Tarafların ulusal yasaları ile belirlendiği şekilde topluma ticari olarak kiralanması hususunda münhasıran izin verme hakkından faydalanacaklardır.

(2) (1) inci paragraf hükümlerine rağmen, 15 Nisan 1994 tarihinde, fonogramların içerdiği eserlerin kopyalarının kiralanması karşılığında eser sahiplerine hakkaniyetle bir ücret sistemi uygulayan veya uygulamakta olan Akit bir taraf, fonogramların içerdiği eserlerin ticari olarak kiralanması, eser sahiplerinin münhasır çoğaltma hakkına maddi şekilde zarar vermedikçe, bu sistemi muhafaza edebilir.

Madde 10

Tespit Edilmiş İcraları Umuma İletim Hakkı

Gerçek kişilerin seçtikleri yer ve zamanda erişim sağlayabilecekleri şekilde, icracılar fonogramlarda tespit edilmiş icralarının aslı ya da çoğaltılmış nüshalarını telli veya telsiz araçlarla topluma iletilmesine münhasıran izin verme hakkından faydalanacaklardır.

BÖLÜM III

FONOGRAM YAPIMCILARININ HAKLARI

Madde 11

Çoğaltma Hakkı

Fonogram yapımcıları fonogramların her hangi bir şekil veya yöntemle doğrudan ya da dolaylı olarak çoğaltılmasına münhasıran izin verme hakkından faydalanacaklardır.

Madde 12

Yayma Hakkı

(1) Fonogram yapımcıları, fonogramlarının aslı veya kopyalarını satış veya başka bir şekilde hak sahipliğini devretmek yoluyla topluma sunulmasına münhasıran izin verme hakkından faydalanacaklardır.

(2) Bu Andlaşmadaki hiçbir hüküm, Akit Tarafların fonogram yapımcısının izni ile fonogramın aslı veya kopyası üzerindeki hak sahipliğinin ilk satışı ya da başka bir şekilde hak sahipliğinin devrinden sonra (1) inci paragrafta öngörülen hakların tükenmesine ilişkin muhtemel şartları belirleme yetkisine hanel getirmez.

Madde 13

Kiralama Hakkı

(1) Fonogram yapımcıları, fonogramlarının asıl ya da kopyalarının, yapımcının verdiği yetki ile ya da bu yetkiye uygun şekilde dağıtılmasından sonra dahi, topluma ticari olarak kiralanması hususunda münhasıran izin verme hakkından faydalanacaklardır.

(2) (1) inci paragraf hükümlerine rağmen, 15 Nisan 1994 tarihinde fonogramlar ile tespit edilmiş olan icraların kopyalarının kiralanması karşılığında fonogram yapımcılarına hakkaniyetli bir ücret sistemi uygulayan veya uygulamakta olan Akit bir Taraf, fonogramları ticari olarak kiralanması, fonogram yapımcısının münhasır çoğaltma hakkına maddi şekilde zarar vermedikçe, bu sistemi muhafaza edebilir.

Madde 14

Fonogramları Umuma İletim Hakkı

Gerçek kişilerin seçtikleri yer ve zamanda erişim sağlayabilecekleri şekilde, fonogram yapımcıları fonogramlarının telli veya telsiz araçlarla topluma iletilmesine münhasıran izin verme hakkından faydalanacaklardır.

BÖLÜM IV

ORTAK HÜKÜMLER

Madde 15

Topluma İletilme ve Radyo-TV ile Yayın Konusunda Ücret Hakkı

(1) İcracı sanatçılar ve fonogram yapımcıları, topluma iletilme ya da radyo ve televizyonla yayınlanması için ticari amaçlarla yayımlanmış fonogramların doğrudan ya da dolaylı kullanımı karşılığında tek ve hakkaniyetli bir ücret hakkından yararlanırlar.

(2) Akit Taraflar ulusal mevzuatlarında icracı sanatçı, fonogram yapımcısı veya her iki tarafın kullanıcıdan tek ve hakkaniyetli bir ücret talep edebileceğini öngörebilirler. Akit Taraflar icracı sanatçı ve fonogram yapımcısı arasında bir andlaşmanın mevcut olmaması

halinde, tek ve hakkaniyetle ücretin sanatçı ve fonogram yapımcısı arasında paylaşılmasına ilişkin şartları ulusal mevzuatlarında kabul edebilirler.

(3) Akit Taraflardan herhangi biri, WIPO Genel Müdürüne tevdi edebilecekleri bir bildirim ile (1) inci paragraf hükümlerinin yalnızca bazı kullanımlarda uygulanacağını ya da bu hususu başka bir şekilde sınırlanacağını ya da bu hükümlerden hiçbirini uygulamayacağını beyan edebilir.

(4) Bu madde çerçevesinde gerçek kişilerin seçtikleri yer ve zamanda erişim sağlanacak şekilde telli ya da telsiz araçlarla toplumun kullanımına sunulmuş fonogramlar ticari amaçla yayınlanmış kabul edilecektir.

Madde 16

Sınırlamalar ve İstisnalar

(1) Akit Tarafların ulusal mevzuatlarında edebi ve sanat eserleri üzerindeki hakların korunması konusunda öngörülenlerle aynı şekilde icracılar ve fonogram yapımcılarının korunması konusunda da sınırlama ve istisnalar öngörme yetkileri vardır.

(2) Akit Taraflar, bir icra veya fonogramın normal kullanımıyla çelişmeyen ve icracı sanatçı veya fonogram yapımcısının yasal çıkarlarına hanel getirmeyen bu Andlaşmadaki özel durumlar için sağlanan hakların sınırlanması veya istisnaların getirilmesini kısıtlayabilirler.

Madde 17

Koruma Süresi

Bu Andlaşma ile icracı sanatçılara tanınan koruma süresi bir icranın fonograma tespit edildiği yılın sonundan başlayarak en az 50 yıldır.

Bu Andlaşma ile fonogram yapımcılarına tanınan koruma süresi; fonogramın yayımlandığı yılın sonundan itibaren veya fonogram tespitinden itibaren 50 yıllık bir süre içerisinde böyle bir yayım olmadığı takdirde, tespit yapıldığı yılın sonundan itibaren hesaplanmak üzere en az 50 yıldır.

Madde 18

Teknolojik Tedbirlere İlişkin Yükümlülükler

Akit Taraflar, ilgili icracı sanatçılar ya da fonogram yapımcılarına yetki veya kanunla izin verilmeyen fiillerin gerçekleştirilmesini kısıtlayan ve bu Andlaşma ile kendilerine tanınan haklar çerçevesinde icracı sanatçılar ve fonogram yapımcılarınca kullanılan etkin teknolojik yöntemlerin etkisiz hale getirilmesine karşı uygun yasal koruma ve etkin yasal yaptırımlar öngörecektir.

Madde 19

Hak Yönetim Bilgilerine İlişkin Yükümlülükler

(1) Akit taraflar, bu Andlaşma ile öngörülen herhangi bir hakkın ihlalinin mümkün kılındığını, kolaylaştırıldığını veya saklandığını düşündürecek geçerli sebeplerle aşağıdaki fiilleri bilerek işleyenlere karşı veya hukuki tedbirlere tabi olanlar için yeterli ve etkin yasal tedbirler öngörecektir.

(i) Yetkisiz olarak elektronik hak yönetim bilgilerini değiştirmek ya da ortadan kaldırmak,

(ii) Elektronik hak yönetim bilgilerinin izinsiz değiştirildiği ya da ortadan kaldırıldığı bilinen icraları, tespit edilmiş icra veya fonogram nüshalarını yetkisiz olarak dağıtmak, dağıtmak üzere ithal etmek, radyo ve televizyonla yayınlamak ya da topluma sunmak veya iletmek,

(2) Bu maddede geçen "Hak Yönetim Bilgisi" ifadesi, bilgi öğelerinden herhangi biri tespit edilmiş icra veya fonogram nüshaları üzerinde olduğunda veya tespit edilmiş icranın veya fonogramın topluma sunumu veya iletmeyle ilgili olarak görüldüğünde icracı, icracının icrası, fonogram yapımcısı, fonogram, icra veya fonogram üzerindeki herhangi bir hakkın sahibi ya da fonogram veya icra kullanımına ilişkin koşullar ve süreler hakkındaki bilgiler ve bu bilgileri temsil eden tüm sayı ya da kodları tanımlayan bilgiler anlamına gelmektedir.

Madde 20

Formalitelere

Bu Andlaşmadaki öngörülen haklardan yararlanma ve uygulama, herhangi bir formaliteye tabi değildir.

Madde 21

Çekinceler

15 inci maddenin üçüncü paragrafı dışında bu Andlaşmaya hiçbir çekince ileri sürülemez.

Madde 22

Uygulama Zamanı

(1) Akit taraflar, bu Andlaşma ile öngörülen icracılar ve fonogram yapımcılarının hakları ile ilgili olarak Bern Sözleşmesinin 18 inci maddesi hükümlerini halin icabına göre uygulayacaklardır.

(2) (1) inci paragraf hükmüne rağmen, herhangi bir Akit Taraf, bu Andlaşmanın kendisi açısından yürürlüğe girmesinden sonra oluşan icralar hakkında, bu Andlaşmanın 5. maddesinin uygulanmasını sınırlandırabilir.

Madde 23

Hakların Uygulanmasına İlişkin Hükümler

(1) Âkit Taraflar, bu Andlaşmanın uygulanmasını sağlayacak gerekli önlemleri kendi hukuk sistemlerine uygun olarak almayı taahhüt eder.

(2) Âkit Taraflar, bu Andlaşma ile öngörülen korumanın herhangi bir şekilde ihlaline karşı ihlalleri önleyecek ve gelecekte olabilecek ihlallerde caydırıcılık sağlayacak özgün tedbirler içeren etkin eylemlere imkân veren uygulama prosedürlerinin kendi kanunlarında bulunmasını sağlayacaklardır.

BÖLÜM V

İDARİ VE NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 24

Meclis

(1) (a) Âkit Taraflar bir Meclis kuracaklardır.

(b) Her Âkit Taraf, yardımcı delegeler, danışmanlar ve uzmanların yardımcı olabileceği bir delege ile temsil edilecektir.

(c) Her temsilcinin masrafları, temsilcileri atayan Âkit Tarafça karşılanacaktır. Meclis, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun yürürlükteki uygulamasına uygun olarak gelişmekte olan bir ülke olarak kabul edilen ya da pazar ekonomisine geçiş dönemi içinde bulunan Âkit Tarafların temsilcilerinin katılmasını kolaylaştırmak amacıyla parasal yardımda bulunulmasını Dünya Fikri Mülkiyet Örgütünden (Bundan böyle WIPO olarak anılacaktır.) talep edebilir.

(2) (a) Meclis, bu Andlaşmanın sürekliliği ve gelişimi ile işlemesi ve uygulanmasına ilişkin hususlar üzerinde görev yapacaktır.

(b) Meclis, bu Andlaşmaya bazı hükümetlerarası kuruluşların katılımı ile ilgili olarak 26 (2) madde hükümleri ile kendisine verilen görevi yerine getirecektir.

(c) Meclis, bu Andlaşmanın gözden geçirilmesi amacıyla bir diplomatik konferans üzerinde karara varacak ve böyle bir konferansın hazırlanması için WIPO Genel Müdürüne gerekli talimatı verecektir.

(3) (a) Her Âkit Taraf ülke bir oya sahip olacak ve oyu yalnızca kendi adına kullanacaktır.

(b) Hükümetlerarası bir organizasyon niteliğine sahip her Âkit Taraf, bu Andlaşmaya taraf olan devletler sayısına eşit oy sayısı ile üyesi bulunan devletler adına oylamaya katılabilir. Bu gibi hükümetlerarası kuruluşlar, üyesi olan devletler kendi oy haklarını kullanmak istediklerinde ya da tersi bir durumda oylamaya katılamazlar.

(4) Meclis, WIPO Genel Müdürünün çağrısı üzerine her iki yılda bir olağan toplantısını yapacaktır.

(5) Meclis, olağan toplantıların çağrı esasları, toplantı için gerekli çoğunluk miktarı ve bu Andlaşma hükümlerine uygun olarak çeşitli konularda alınacak kararlar için çoğunluk miktarını belirleyen kendi çalışma esas ve yöntemlerini düzenler.

Madde 25

Uluslararası Büro

WIPO'nun Uluslararası Bürosu, bu Andlaşma ile ilgili idari görevleri yürütür.

Madde 26

Bu Andlaşmaya Taraf Olabilme Ehliyeti

(1) WIPO üyesi her devlet bu Andlaşmaya taraf olabilir.

(2) Meclis, bu Andlaşmada öngörülen hususlar ile ilgili olarak mevzuatının, üyesi bulunan bütün devletleri bağlayıcı bir mevzuat olduğunu ve kendi iç prosedürüne uygun şekilde bu Andlaşmaya taraf olma konusunda tamamen yetkilendirilmiş olduğunu bildiren hükümetlerarası her kuruluşun bu Andlaşmaya taraf olarak kabul edilmesini kararlaştırabilir.

(3) Bu Andlaşmayı uyarlayan Diplomatik Konferans sırasında önceki bentte belirtildiği gibi bildirimde bulunan Avrupa Topluluğu, Andlaşmaya taraf olabilir.

Madde 27

Andlaşmaya Göre Haklar ve Yükümlülükler

Bu Andlaşmada ifade edilen aksine hükümler dışında her Âkit Taraf bu Andlaşmada öngörülen haklardan yararlanacak ve yükümlülükleri yerine getirecektir.

Madde 28

Andlaşmanın İmzalanması

Bu Andlaşma 31 Aralık 1997 tarihine kadar WIPO ve Avrupa Topluluğuna üye her devletin imzasına açık olacaktır.

Madde 29

Andlaşmanın Yürürlüğe Girmesi

Bu Andlaşma, otuz devletin onay ya da katılma belgelerini WIPO Genel Müdürüne sundukları tarihi izleyen tarihten üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 30

Andlaşmaya Taraf Olabilme Tarihi

Bu Andlaşma:

(i) Andlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 29 uncu maddede belirtilen otuz devleti,

(ii) Belgelerini WIPO Genel Müdürüne tevdi ettikleri tarihten üç ay geçmesi ile diğer devletleri,

(iii) Onama ya da katılma belgesinin, 29 uncu maddeye uygun olarak bu Andlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra verilmesi ya da Andlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten önce tevdi edilmesi halinde bu Andlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay sonra Avrupa Topluluğunu,

(iv) Bu Andlaşmaya taraf olmasının kabul edilmesi üzerine katılma belgesinin tevdi edildiği tarihten itibaren üç ay geçmesi ile diğer hükümetlerarası kuruluşları bağlayacaktır.

Madde 31

Andlaşmanın Feshi

Bu Andlaşmayı, herhangi bir Âkit Tarafın WIPO Genel Müdürüne yapacağı bir bildirim ile feshedilebilir. Fesih, WIPO Genel Müdürünün bildirim aldığı tarihten itibaren bir yıl sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 32

Andlaşmanın Dili

(1) Bu Andlaşma, İngiliz, Arap, Çin, Fransız, Rus ve İspanyol dillerinde, bütün dillerdeki metinler aynı derecede geçerli olmak üzere tek, özgün bir nüsha halinde imzalanmıştır.

(2) İlgili bir tarafın isteği üzerine, WIPO Genel Müdürü, bütün ilgili taraflara danıştıktan sonra, (1) inci paragrafta belirtilen diller dışında herhangi bir dilde resmi bir metin

hazırlayacaktır. Bu paragraf çerçevesinde "ilgili taraf" ifadesinden, söz konusu resmi dillerden bir veya birkaçına sahip her WIPO üyesi devleti, Avrupa Topluluğunu, bu resmi dillerden birine sahip olduğu takdirde bu Andlaşmaya taraf olabilecek herhangi bir hükümetlerarası kuruluş anlaşılır.

Madde 33

Andlaşmanın Tevdii

Bu Andlaşmanın tevdii makamı WIPO Genel Müdürüdür.

WIPO TELİF HAKLARI ANDLAŞMASI (1996)

GİRİŞ

Âkit Taraflar,

Edebiyat ve sanat eserleri sahiplerinin haklarının mümkün olduğunca etkili ve aynı tarzda korunmasını devam ettirmeyi ve geliştirmeyi isteyerek,

Yeni uluslararası kuralların sunulması ve yeni ekonomik, toplumsal, kültürel ve teknolojik gelişmelerin oluşturduğu sorulara yeterli çözümlerin sağlanması amacıyla mevcut belirli kuralların yorumlarına açıklık getirilmesi ihtiyacını bilerek,

Edebiyat ve sanat eserlerinin yaratılması ve kullanımına ilişkin bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişim ve birleşiminin güçlü etkisini bilerek,

Edebiyat ve sanat alanındaki yaratıcılığın özendirilmesinde telif haklarının korunmasının önemini vurgulayarak,

Bern Sözleşmesinde yansıtıldığı üzere, eser sahiplerinin hakları ile daha büyük kamu çıkarları arasında, özellikle eğitim, araştırma ve bilgiye erişim konularında, dengenin sürdürülmesi ihtiyacını bilerek,

Aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır.

MADDE 1

Bern Sözleşmesi ile İlişki

(1) Bu Andlaşma, Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına Dair Bern Sözleşmesince oluşturulan Birliğin üyesi olan Âkit Taraflar bakımından, anılan Sözleşmenin 20 nci maddesi anlamında özel bir andlaşmadır. Bu Andlaşma, Bern Sözleşmesi dışındaki andlaşmalarla hiçbir şekilde bağlantı olmayacaktır ve diğer andlaşmalarda düzenlenen haklar ve yükümlülükler hâle getirmeyecektir.

(2) Bu Andlaşmadaki hiçbir hüküm, Âkit Tarafların, Edebiyat ve Sanat Eserlerinin korunmasına ilişkin Bern Sözleşmesi altında birbirine karşı mevcut olan yükümlülüklerini ortadan kaldırmamaktadır.

(3) Burada "Bern Sözleşmesi" ifadesi ile Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına ilişkin Bern Sözleşmesi'nin 24 Temmuz 1971 tarihli Paris Metni ifade edilmektedir.

(4) Âkit Taraflar, Bern Sözleşmesi'nin 1 ila 21 inci maddeleri ile Ek'de öngörülen hükümlere uyacaklardır.

MADDE 2

Telif Hakları Koruma Kapsamı

Telif hakkının korunması, düşünceleri, yöntemleri, uygulama esaslarını ya da matematiksel kavramları değil, ifadeleri kapsar.

MADDE 3

Bern Sözleşmesi'nin 2 ila 6 ncı Maddelerinin Uygulanması

Âkit Taraflar, gereken şekilde, bu Andlaşma ile öngörülen korumayı sağlamak üzere, Bern Sözleşmesinin 2 ila 6 ncı madde hükümlerini uygulayacaklardır.

MADDE 4

Bilgisayar Programları

Bilgisayar programları, Bern Sözleşmesi'nin 2 nci maddesi anlamında edebiyat eseri olarak korunur. Öngörülen koruma, hangi koşul ya da biçimle ifade edilirse edilsin bilgisayar programlarına uygulanacaktır.

MADDE 5

Veri Derleme (Veri Tabanı)

Hangi biçimde olursa olsun, içeriğinin seçimi ya da düzenlenmesi fikri bir yaratıcılık içeren veri ya da diğer öğelerin derlenmesi, yaratıcı düşünce olarak korunur. Bu koruma, derleme içindeki veri ya da materyaller üzerindeki mevcut telif haklarına halel getirmeyecektir ve veri ya da materyaller için genişletilmeyecektir.

MADDE 6

Yayma Hakkı

(1) Edebiyat ve sanat eserlerinin sahipleri, eserlerinin özgün nüshaları ya da kopyalarının satılması ya da sahipliğinin el değiştirmesi yoluyla topluma sunulmasına izin verme hususunda münhasıran hak sahibidir.

(2) Bu Andlaşmadaki hiçbir hüküm, Âkit Tarafların (1) inci paragrafta öngörülen eser sahibinin izni ile eserin özgün nüshası ya da kopyası üzerindeki sahipliğin, ilk satışı ya da el değiştirmesinden sonra, son bulması koşullarını düzenleme yetkisini etkilemeyecektir.

MADDE 7

Kiralama Hakkı

(1) (i) Bilgisayar programlarının,
(ii) Sinema eserlerinin ve
(iii) Âkit Tarafların ulusal yasalarında tanımlandığı şekliyle fonogramlara tespit edilmiş eserlerin, sahipleri, eserlerinin özgün nüshaları ya da kopyalarının toplumda ticari nitelikte kamuya kiralanmasına izin verme hususunda münhasıran hak sahibidir.

(2) Aşağıdaki hallerde;

(i) Bilgisayar programları ile ilgili olarak, programın kendisi kiralamanın ana unsurunu oluşturmadığında ve

(ii) Sinema eserleri ile ilgili olarak, bu gibi ticari kiralama ile eserler üzerindeki münhasır çoğaltma hakkına maddi şekilde zarar vermeyen geniş miktarda kopyalanmasına yol açmadığında,

(1) inci paragraf uygulanmaz.

(3) (1) inci paragraf hükümlerine rağmen, 15 Nisan 1994 tarihinde, fonogramların içerdiği eserlerin kopyalarının kiralanması karşılığında eser sahiplerine hakkaniyetli bir ücret sistemi uygulayan ve uygulamakta olan Âkit bir taraf, fonogramların içerdiği eserlerin ticari olarak kiralanması, eser sahiplerinin münhasır çoğaltma hakkına maddi şekilde zarar vermedikçe, bu sistemi muhafaza edebilir.

MADDE 8

Kamuya İletim Hakkı

Bern Sözleşmesi'nin 11 (1) (ii), 11 Mükerrer (1) (i) ve (ii), 11 ikinci mükerrer (1) (ii) ve 14 (1) (ii) ve 14 mükerrer (1) maddeleri, hükümleri haleldar edilmeksizin, edebiyat ve sanat eserleri sahipleri, eserlerinin telli ya da telsiz ortamda, toplum üyelerinin kendileri tarafından seçilen bir yer ve zamanda bu eserlerden kişisel olarak yararlanacak biçimde topluma iletilmesine izin verme hususunda münhasıran hak sahibidir.

MADDE 9

Fotoğrafik Eserlerin Koruma Süresi

Âkit Taraflar, fotoğraf eserleri ile ilgili olarak, Bern Sözleşmesinin 7 (4) maddesi hükümlerini uygulamayacaklardır.

MADDE 10

Sınırlamalar ve İstisnalar

(1) Akit Taraflar, ulusal mevzuatlarında, bu Andlaşma ile edebiyat ve sanat eserleri sahiplerine tanınan haklarda, eserin olağan kullanımını engellemeyecek ve eser sahibinin meşru haklarına zarar vermeyecek bazı özel durumlarda, sınırlamalar ya da istisnalar sağlayabilir.

(2) Akit Taraflar, Bern Sözleşmesini uyguladıkları sırada, eserin olağan kullanımını engellemeyecek ve eser sahibinin meşru yararlarına zarar vermeyecek bazı özel durumlar için haklara getirilen sınırlamalar ya da istisnalar öngörebilir.

MADDE 11

Teknolojik Tedbirlere İlişkin Yükümlülükler

Akit Taraflar, ilgili eser sahiplerine yetki veya kanunla izin verilmeyen fiillerin gerçekleştirilmesini kısıtlayan ve bu Anlaşma ve Bern Sözleşmesi ile kendilerine tanınan haklar çerçevesinde eser sahiplerince kullanılan etkin teknolojik yöntemlerin etkisiz hale getirilmesine karşı uygun yasal koruma ve etkin yasal yaptırımlar öngörecektir.

MADDE 12

Hak Yönetim Bilgilerine İlişkin Yükümlülükler

(1) Akit Taraflar, bu Andlaşma veya Bern Sözleşmesi ile öngörülen herhangi bir hakkın ihlalinin mümkün kılındığını, kolaylaştırıldığını veya saklandığını düşündürecek geçerli sebeplerle aşağıdaki fiilleri bilerek işleyenlere karşı veya hukuki tedbirlere tabi olanlar için yeterli ve etkin yasal tedbirler öngörecektir.

(i) Yetkisiz olarak elektronik hak yönetim bilgilerini değiştirmek ya da ortadan kaldırmak,

(ii) Elektronik hak yönetim bilgilerinin izinsiz değiştirildiği ya da ortadan kaldırıldığı bilinen, eserleri veya eser nüshalarını yetkisiz olarak dağıtmak, dağıtmak üzere ithal etmek, radyo ve televizyonla yayınlamak ya da topluma iletmek,

(2) Bu maddede geçen "Hak yönetim bilgisi" ifadesi, bilgi öğelerinden herhangi biri eser nüshası üzerinde olduğunda veya eserin topluma iletimine bağlı olarak görüldüğünde eser, eser sahibi, eser üzerindeki herhangi bir hakkın sahibi veya eserin kullanımına ilişkin süreler ve koşullar hakkındaki bilgiler ve bu bilgileri temsil eden tüm sayı ya da kodları tanımlayan bilgiler anlamına gelmektedir.

MADDE 13

Uygulama Zamanı

Akit Taraflar, bu Andlaşma ile öngörülen korumanın tamamı ile ilgili olarak Bern Sözleşmesinin 18 inci maddesi hükümlerini uygulayacaktır.

MADDE 14

Hakların Uygulanmasına İlişkin Hükümler

(1) Akit Taraflar, bu Andlaşmanın uygulanmasını sağlayacak gerekli önlemleri kendi hukuk sistemlerine uygun olarak almayı taahhüt ederler.

(2) Akit Taraflar, bu Andlaşma ile öngörülen korumanın herhangi bir şekilde ihlaline karşı ihlalleri önleyecek ve gelecekte olabilecek ihlallerde caydırıcılık sağlayacak özgün tedbirler içeren etkin eylemlere imkan veren uygulama prosedürlerinin kendi kanunlarında bulunmasını sağlayacaklardır.

MADDE 15

Meclis

(1) (a) Akit Taraflar bir Meclis kuracaklardır.

(b) Her Akit Taraf, yardımcı delegeler, danışmanlar ve uzmanların yardımcı olabileceği bir delege ile temsil edilecektir.

(c) Her temsilcinin harcaması, temsilcileri atayan Akit Tarafça karşılanacaktır. Meclis, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun yürürlükteki uygulamasına uygun olarak gelişmekte olan bir ülke olarak kabul edilen ya da pazar ekonomisine geçiş dönemi içinde bulunan Akit Tarafların temsilcilerinin katılmasını kolaylaştırmak amacıyla parasal yardımda bulunulmasını Dünya Fikri Mülkiyet Örgütünden (Bundan böyle WIPO olarak anılacaktır.) talep edebilir.

(2) (a) Meclis, bu Andlaşmanın sürekliliği ve gelişimi ile işlemesi ve uygulanmasına ilişkin hususlar üzerinde görev yapacaktır.

(b) Meclis, bu Andlaşmaya bazı hükümetlerarası kuruluşların katılımı ile ilgili olarak 17 (2) madde hükümleri ile kendisine verilen görevi yerine getirecektir.

(c) Meclis, bu Andlaşmanın gözden geçirilmesi amacıyla bir diplomatik konferans üzerinde karara varacak ve böyle bir konferansın hazırlanması için WIPO Genel Müdürüne gerekli talimatı verecektir.

(3) (a) Her Akit Taraf ülke bir oya sahip olacak ve oyu yalnızca kendi adına kullanacaktır.

(b) Hükümetlerarası bir organizasyon niteliğine sahip her Akit Taraf, bu Andlaşmaya taraf olan devletler sayısına eşit oy sayısı ile üyesi bulunan devletler adına oylamaya katılabilir. Bu gibi hükümetlerarası kuruluşlar, üyesi olan devletler kendi oy haklarını kullanmak istediklerinde ya da tersi bir durumda oylamaya katılamazlar.

(4) Meclis, WIPO Genel Müdürünün çağrısı üzerine her iki yılda bir olağan toplantısını yapacaktır.

(5) Meclis, olağan toplantıların çağrı esasları, toplantı için gerekli çoğunluk miktarı ve bu Andlaşma hükümlerine uygun olarak çeşitli konularda alınacak kararlar için çoğunluk miktarını belirleyen kendi çalışma esas ve yöntemlerini düzenleyecektir.

MADDE 16

Uluslararası Büro

WIPO'nun Uluslararası Bürosu, bu Andlaşma ile ilgili idari görevleri yürütür.

MADDE 17

Bu Andlaşmaya Taraf Olabilme Ehliyeti

(1) WIPO üyesi her devlet bu Andlaşmaya taraf olabilir.

(2) Meclis, bu Andlaşmada öngörülen hususlar ile ilgili olarak mevzuatının, üyesi bulunan bütün devletleri bağlayıcı bir mevzuatı olduğunu ve kendi iç prosedürüne uygun şekilde bu Andlaşmaya taraf olma konusunda tamamen yetkilendirilmiş olduğunu bildiren hükümetlerarası her kuruluşun bu Andlaşmaya taraf olarak kabul edilmesini kararlaştırabilir.

(3) Bu Andlaşmayı onaylayan Diplomatik Konferans sırasında önceki bentte belirtildiği gibi bildirimde bulunan Avrupa Topluluğu, Andlaşmaya taraf olabilir.

MADDE 18

Andlaşmaya Göre Haklar ve Yükümlülükler

Bu Andlaşmada ifade edilen aksine hükümler dışında her Akit Taraf bu Andlaşmada öngörülen haklardan yararlanacak ve yükümlülükleri yerine getirecektir.

MADDE 19

Andlaşmanın İmzalanması

Bu Andlaşma 31 Aralık 1997 tarihine kadar WIPO ve Avrupa Topluluğu'na üye her devletin imzasına açık olacaktır.

MADDE 20

Andlaşmanın Yürürlüğe Girmesi

Bu Andlaşma, otuz devletin onama ya da katılma belgelerini WIPO Genel Müdürüne sundukları tarihi izleyen tarihten üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 21

Andlaşmaya Taraf Olabilme Tarihi

Bu Andlaşma:

(i) Andlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay geçmesi ile 20 nci maddede belirtilen otuz devleti,

(ii) Belgelerini WIPO Genel Müdürüne tevdi ettikleri tarihten üç ay geçmesi ile diğer devletleri,

(iii) Onama ya da katılma belgesinin, 20 nci maddeye uygun olarak bu Andlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra verilmesi ya da Andlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten önce tevdi edilmesi halinde bu Andlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay sonra Avrupa Topluluğunu,

(iv) Bu Andlaşmaya taraf olmasının kabul edilmesi üzerine katılma belgesinin tevdi edildiği tarihten itibaren üç ay geçmesi ile diğer hükümetlerarası kuruluşları bağlar.

MADDE 22

Andlaşmaya Çekince İleri Sürülemez

Bu Andlaşmaya hiçbir çekince kabul edilmeyecektir.

MADDE 23

Andlaşmanın Feshi

Bu Andlaşmayı, herhangi bir Akit Taraf WIPO Genel Müdürüne yapacağı bir bildirim ile feshedebilir. Fesih, WIPO Genel Müdürünün bildirimini aldığı tarihten bir yıl sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 24

Andlaşmanın Dili

(1) Bu Andlaşma, İngiliz, Arap, Çin, Fransız, Rus ve İspanyol dillerinde, bütün dillerdeki metinler aynı derecede geçerli olmak üzere tek, özgün bir nüsha halinde imzalanmıştır.

(2) İlgili bir tarafın isteği üzerine, WIPO Genel Müdürü, bütün ilgili taraflara danıştıktan sonra, (1) inci paragrafta belirtilen diller dışında herhangi bir dilde resmi bir metin hazırlayacaktır. Bu paragraf çerçevesinde "ilgili taraf" ifadesinden sözkonusu resmi dillerden bir veya birkaçına sahip her WIPO üyesi devleti, Avrupa Topluluğunu, bu resmi dillerden birine sahip olduğu takdirde bu Andlaşmaya taraf olabilecek herhangi bir hükümetlerarası kuruluş anlaşılır.

MADDE 25

Andlaşmanın Tevdii

Bu Andlaşma WIPO Genel Müdürüne tevdi edilir.

Not: Sözleşmenin İngilizce metni yer darlığı nedeniyle Bülten'e alınamamıştır.

[R.G. 14 Mayıs 2008 – 26876]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2008/13633

Kararname tarihinden geçerli olmak üzere, bazı kamu kurum ve kuruluşlarına ait;

1 – Ekli (3) sayılı cetvellerde yer alan dolu kadroların derecelerinin değiştirilmesi,

2 – Ekli (4) sayılı cetvellerde yer alan boş kadroların sınıf, unvan ve derecelerinin değiştirilmesi,

Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşleri ile ilgili kurum ve kuruluşların teklifleri üzerine, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 5/5/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

KURUMU : ANAYASA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

CETVEL : 3

DOLU KADRO DEĞİŞİKLİĞİ

DEĞİŞTİRİLMESİ İSTENİLEN KADROLARIN YAPILMASI UYGUN GÖRÜLEN

SINIFI	KADRO UNVANI	KADRO DEĞİŞİKLİK		KADRO DERECESESİ
		ADEDİ	DERECESİ	
GİH	ÇÖZÜMLEYİCİ	1	2	1
GİH	VERİ HAZ.VE KON.İŞL.	1	4	3
GİH	VERİ HAZ.VE KON.İŞL.	1	7	6
GİH	ŞOFÖR	1	6	5
GİH	ŞOFÖR	1	9	8
GİH	ŞOFÖR	1	11	10

TOPLAM : 6

KURUMU : ANAYASA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

CETVEL : 4

BOŞ KADRO DEĞİŞİKLİĞİ

-A-

-B-

MEVCUT KADRONUN

YAPILMASI UYGUN GÖRÜLEN DEĞİŞİKLİK

SINIFI	UNVANI	DERECE	ADET	SINIFI	UNVANI	DERECE	ADET
YH	HİZMETLİ	10	2	TH	MÜHENDİS	5	2
YH	KALORİFERCİ	5	1	TH	TEKNİKER	7	1
YH	KALORİFERCİ	7	1	TH	TEKNİKER	8	1
TOPLAM :		4		TOPLAM :		4	

Not: Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına ait boş kadrolar yer darlığı nedeniyle Bülten'e alınamamıştır.

[R.G. 24 Mayıs 2008 – 26885]

----- • -----

 [İçindekilere dön](#)

Yönetmelikler

Adalet Bakanlığından:

**HÂKİMLER VE CUMHURİYET SAVCILARI HAKKINDA UYGULANACAK
ATAMA VE NAKİL YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 19/2/1988 tarihli ve 19730 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hâkimler ve Cumhuriyet Savcıları Hakkında Uygulanacak Atama ve Nakil Yönetmeliğinin bölgeleri gösterir Alfabetik Adli Yargı Adalet Teşkilâtı listesinde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

"Mahalli Bölgesi Teşkilâtı Ağır Ceza Mahkemesi İli
Gündoğmuş 4 Mülhakat Manavgat Antalya"

MADDE 2 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

[R.G. 22 Mayıs 2008 – 26883]

----- • -----

 [İçindekilere dön](#)

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından:

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ STAJ KREDİ YÖNETMELİĞİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 19/12/2001 tarihli 24615 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Barolar Birliği Staj Kredi Yönetmeliğinin 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 16** – Kredi almakta olan stajyerin, bir başka Baroya nakil dışındaki nedenlerle adının staj listesinden silinmesi, staja başlama anındaki niteliklerini yitirmesi, kredi isteminde bulunurken yaptığı başvurunun veya beyanlarının aksinin ortaya çıkması, Avukatlık Kanunu ve bu kanun gereği çıkartılan yönetmelikler ile meslek kurallarında gösterilen esaslara uyulmadığının tespiti, verilen görevlerin yerine getirilmemesi gibi durumlarda, kredi ödemesine son verilir. Bu durumda kredi borcunun tamamı ihtar çekilmesine gerek kalmadan otuz gün sonra muaccel hale gelir. Bu borç, yasal faiziyle borçludan ve kefillerinden müştereken ve müteselsilen tahsil edilir."

MADDE 2 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu yürütür.

[R.G. 24 Mayıs 2008 – 26885]

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2008/13644

Ekli “Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 80 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 2/5/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

C. ÇİÇEK

H. YAZICI

N. EKREN

M. AYDIN

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU

K. TÜZMEN

N. ÇUBUKÇU

M. ŞİMŞEK

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

M. S. YAZICIOĞLU

M. A. ŞAHİN

M. V. GÖNÜL

B. ATALAY

Devlet Bakanı

Adalet Bakanı

Millî Savunma Bakanı

İçişleri Bakanı

A. BABACAN

K. UNAKITAN

H. ÇELİK

F. N. ÖZAK

Dışişleri Bakanı

Maliye Bakanı

Millî Eğitim Bakanı

Bayındırlık ve İskân

R. AKDAĞ

B. YILDIRIM

M. M. EKER

F. ÇELİK

Sağlık Bakanı

Ulaştırma Bakanı

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Çalışma ve Sos. Güv.

M. S. YAZICIOĞLU

M. H.GÜLER

E. GÜNAY

V. EROĞLU

Sanayi ve Ticaret Bakanı

V.Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Kültür ve Turizm Bakanı

Çevre ve Orman Bakanı

**YETİŞTİRİLMEK AMACIYLA YURT DIŞINA GÖNDERİLECEK
DEVLET MEMURLARI HAKKINDA YÖNETMELİKTE**

DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 21/1/1974 tarihli ve 7/7756 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin sonuna aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

“(Ancak kurumların yetiştirme programlarının zorunlu kıldığı hallerde aday memurluğun tamamlanmış olması şartıyla bu süreler kurumlarınca tespit edilebilir.)”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “7,5 puanlık IELTS” ibaresi “6 puanlık IELTS” şeklinde, (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(c) Diğerlerinin çalışmaları için gerekli olan dil puanları kurumlarınca belirlenir.”

MADDE 3 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889]

 [İçindekilere dön](#)

Genelgeler

Başbakanlıktan:

Konu: 4207 Sayılı Kanun Hükümlerinin Uygulanması.

GENELGE **2008/6**

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de tütün ürünlerinin tüketilmesi yaygın bir alışkanlık ve ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Bu ürünlerin tüketilmesi, kullananların yanı sıra pasif olarak tütün dumanına maruz kalanları da etkilemektedir. Çocuklarımızın ve gençlerimizin günlük hayatta tütün ürünü tüketen yetişkinlerle bir arada bulunmaları ve onlara özenmeleri, gelecek nesillerin sağlığını da tehdit eder durumdadır.

Bilindiği gibi kişileri ve gelecek nesilleri tütün ürünlerinin zararlarından korumak ve herkesin en temel haklarından biri olan temiz hava soluyabilmesini sağlamak amacıyla 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun yürürlüğe konulmuş, 5727 sayılı Kanunla da; bir bölümü 19/5/2008 tarihinde yürürlüğe girmek üzere çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Yapılan mevzuat düzenlemeleri sonucunda ülkemiz tütün ürünlerinin zararlarından korunmak yolunda önemli adımlar atmış ve bu konuda yasal düzenlemesi olan sayılı ülkeler arasına girmiştir. Vatandaşlarımızın da bu konuda yüksek bir duyarlılığa sahip olduğu, tütün bağımlılığı olsun olmasın, tütün ürünlerinin kullanımını konusunda yürütülen mücadeleyi samimiyetle desteklediği bilinmektedir.

Kanun hükümlerinin etkili şekilde uygulanması, uygulamada standardın sağlanması ve herhangi bir aksaklık yaşanmaması bakımından uyulması gereken hususlar aşağıda belirtilmiştir.

1- Sabit veya seyyar bir tavanı veya çatısı (çadır, güneşlik vb. dahil) olan, kapıları, pencereleri ve giriş yolları dışında bütün yan yüzeyleri geçici veya kalıcı olarak tamamen kapatılmış alanlar ile aynı şekilde tavanı veya çatısı olup yan yüzeylerinin yarısından fazlası kapalı bulunan yerler "kapalı alan" olarak değerlendirilecek ve bu alanlarda tütün ürünleri tüketilmesi önlenecektir.

2- a) Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında,

b) Koridorları dahil olmak üzere her türlü eğitim, sağlık, üretim, ticaret, sosyal, kültürel, spor, eğlence ve benzeri amaçlı özel hukuk kişilerine ait olan birden çok kişinin girebileceği (ikamete mahsus konutlar hariç) binaların kapalı alanlarında,

c) Taksi hizmeti verenler dahil olmak üzere karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu toplu taşıma araçlarında, tütün ürünleri tüketilmeyecektir.

Bu alanlarda tütün ürünlerinin tüketilmesi için tahsis edilmiş alanlar varsa, bu alanlar kaldırılacaktır.

3- Yaşlı bakım evlerinde, ruh ve sinir hastalarının yatarak tedavi gördüğü birimlerde ve ceza infaz kurumlarında, şehirlerarası veya uluslar arası güzergâhlarda yolcu taşıyan denizyolu araçlarının güvertelerinde toplam alanın %10'unu geçmeyecek şekilde tütün ürünleri tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulabilecektir.

Bu alanlar, koku ve duman geçişini önleyecek şekilde tecrit edilmiş ve standartlara uygun havalandırma tertibatı ile donatılmış, tavanı, kapı ve pencereleri dışında dört tarafı sert zemin veya duvarla kaplı olacaktır. Alanların kapıları, yangın talimatları da dahil olmak üzere, mevcut diğer düzenlemelere uygun, mekanik kapanan kapılar şeklinde olacaktır. Alanların duvarlarında tütün ürünleri kullanımının zararlarını anlatan sağlık uyarıları görülebilir yerlere asılmış olacak ve kapılarında tütün ürünlerinin tüketimine mahsus alan olduğunu belirtir uyarı yazıları bulunacaktır. Denizyolu araçlarının güvertelerindeki alanlar ise, diğer yolcuların etkilenmesini önleyecek şekilde tecrit edilecek ve girişlerine gerekli uyarı yazıları asılacaktır.

Bu alanların 18 yaşın altındaki kişiler tarafından kullanılmasına izin verilmeyecektir.

4- Dershaneler, özel eğitim ve öğretim kurumları dahil olmak üzere ilk ve orta öğrenim kurumları ile okul öncesi eğitim kurumlarının, kültür ve sosyal hizmet binalarının kapalı alanları ile birlikte açık alanlarında da tütün ürünleri tüketilmeyecektir.

5- Kapalı alanlarında tütün ürünleri tüketilmesi mümkün olmayan ticaret merkezi, iş hani, sinema, tiyatro, havaalanı, otogar, spor ve eğlence tesisi, alışveriş merkezi ve benzeri yerlerin içinde olup tütün ürünlerinin tüketilmesine müsaade edilmeyen alanlardan tecrit edilmemiş ve hava geçişi engellenmemiş şekilde faaliyet gösteren lokantalar ile kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti veren işletmelerde tütün ürünleri tüketilmeyecektir.

6- Otelcilik hizmeti verilen işletmelerin, tütün ürünleri tüketen müşterilerin konaklamasına tahsis edilmiş odalarında standartlara uygun havalandırma tertibatı bulunacaktır. Tahsis edilen bu odaların mümkün olduğunca aynı kat, koridor gibi müstakil ve tecrit edilebilir ayrı bölümlerde yer alması sağlanacaktır.

7- Açık havada yapılan her türlü spor, kültür, sanat ve eğlence faaliyetlerinin yapıldığı yerler ile bunların seyir yerlerinde tütün ürünleri kullanılmayacak, bu tesislerde tütün ürünlerinin tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulması halinde bu alanlar toplam seyir alanının %50'sini geçmeyecek ve ortamda bulunan diğer kişilerin etkilenmesini önleyecek şekilde düzenlenecektir.

8- Kanununun 19 Temmuz 2009 tarihinde yürürlüğe girecek hükümleri için de vatandaşlarımızın ve ilgililerin şimdiden konuya hassasiyetle yaklaşmaları uyum açısından önemli olacaktır.

9- Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon ve radyolarda yayınlanmak üzere ilgili kurumlarca hazırlanan programların, Sağlık Bakanlığı'nın uygun görüşü alındıktan sonra Radyo Televizyon Üst Kurulu tarafından yayımlanması sağlanacaktır.

10- Kanuna aykırı davranışlar için öngörülen idari yaptırımlar, ilgililer tarafından adil ve etkili bir şekilde uygulanarak, Kanunun amacına ulaşılması sağlanacaktır.

Ayrıca, bahsi geçen konularla ilgili olarak www.havanikoru.org.tr ve www.dumansizhavasahasi.org.tr web sayfalarından ayrıntılı bilgiye ulaşılabilecektir.

Bilgilerini, 19 Mayıs 2008 tarihinden itibaren yukarıda belirtilen hususlara hassasiyetle uyulması ve aksine hareket edenlere Kanun hükümlerine göre müeyyide uygulanması hususlarında gereğini rica ederim.

*Recep Tayyip
ERDOĞAN*

Başbakan

[R.G. 16 Mayıs 2008 – 26878]

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları
Koordinasyon Kurulu.

GENELGE
2008/7

Günümüzde ekonomik değer, fiziki varlıklardan çok fikri sermaye ile ifade edilmektedir. Bu durum telif hakları, marka, patent, tasarım ve coğrafi işaret gibi fikri ve sınai mülkiyet haklarını ülkelerin fikri hazineleri haline getirmektedir. Öyle ki, bu haklar uluslararası ilişkilerin temel unsurlarından biri haline gelmiştir.

Ülkemizde, fikri ve sınai mülkiyet hakları konusunda uluslararası normlara uygun hukuki ve idari altyapı mevcut olmakla birlikte, uygulamada arzu edilen sonuçlara ulaşılabilmesi için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının etkin işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu doğrultuda; "2008-2012 Hükümet Programı Eylem Planı", "2008 Yılı Programı" ve "Türkiye'nin AB Müktesebatına Uyum Programı (2007-2013)"nda belirlenen hedefler doğrultusunda, ilgili kamu kuruluşları arasında ortak strateji ve politikaların geliştirilerek uygulama birliğinin sağlanması amacıyla bir koordinasyon kurulu kurulması öngörülmüştür.

Bu çerçevede, fikri ve sınai mülkiyet hakları konusunda kısa, orta ve uzun vadeli stratejileri oluşturmak, ilgili kurumlar arasında koordinasyonu ve işbirliğini geliştirerek uygulamalarda etkinliği sağlamak amacıyla;

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı'nın eşbaşkanlığında;

Adalet Bakanlığı,

İçişleri Bakanlığı,

Sağlık Bakanlığı,

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı,

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı,

Gümrük Müsteşarlığı,

Dış Ticaret Müsteşarlığı,

TÜBİTAK Başkanlığı,

Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı,

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğü

temsilcilerinin katılımıyla Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu'nun kurulması uygun görülmüştür.

Kurulda bakanlık ve müsteşarlıklar en az müsteşar yardımcısı, kurum ve kuruluşlar başkanı, Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğü genel müdür düzeyinde temsil edilecektir.

Kurul yılda en az iki defa toplanacak, çalışma usul ve esasları Kurul tarafından belirlenecek, sekreteryaya hizmetleri Türk Patent Enstitüsü tarafından yerine getirilecektir. Kurul, gerekli gördüğünde, diğer bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütleri, meslek birlikleri ve özel sektör temsilcilerini toplantılarına davet edebilecektir.

Kurul, çalışmalarının bir bütünlük içinde gerçekleştirilmesi ve eşgüdümün gerektiği gibi sağlanması amacıyla alt kurullar, teknik komiteler ve çalışma grupları oluşturabilecektir. Bu kurul, komite ve gruplarda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra sivil toplum örgütleri, meslek birlikleri ve özel sektör temsilcileri de yer alabilecektir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip
ERDOĞAN

Başbakan

[R.G. 21 Mayıs 2008 – 26882]

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Adres Kayıt Sisteminin Uygulanması.

GENELGE
2008/8

Kişilerin yerleşim yeri (ikamet) ve diğer adres bilgilerinin, standartlara uygun şekilde tek merkezde tutulması ve bu bilgilerin belli ilkeler çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılmasını sağlamak amacıyla uygulamaya konulan Adres Kayıt Sisteminin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine yönelik olarak aşağıdaki tedbirlerin alınması uygun görülmüştür.

1. Kamu kurum ve kuruluşları yaptıkları işlemlerde MERNİS veri tabanında yer alan ve T.C. kimlik numarası ile ilişkilendirilmiş bulunan "Kimlik Paylaşımı Sistemi"nden (KPS) temin edecekleri yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini esas alacaklardır. Henüz KPS'ye bağlanmayan kamu kurum ve kuruluşları ise hazırlıklarını en kısa sürede tamamlayarak KPS'ye bağlanacaklardır.

2. Kırtasiyeciliğin ortadan kaldırılması Hükümetimizin öncelikli hedeflerindedir. Bu bağlamda, kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen iş ve işlemlerde, nüfus müdürlüklerinden veya vatandaşlarımızdan yerleşim yeri ve diğer adres belgesi (ikametgâh ilmühaberi) ile nüfus kayıt örneği istenmeyecek, bu belgeler, ilgili kuruluş tarafından doğrudan KPS'den elde edilecektir.

3. Adres Kayıt Sistemi çerçevesinde oluşturulan Ulusal Adres Veri Tabanının sürekliliğinin sağlanması, mahalle, cadde, sokak adı gibi adres bileşenlerinin güncellenmesi, numaralama ve levhalama çalışmalarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi ile mümkündür. Ulusal Adres Veri Tabanının güncel tutulması amacıyla İl özel idareleri ve belediyelerce "Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik" hükümleri titizlikle uygulanacak, mahalle, cadde, sokak adı gibi adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler en kısa sürede kamuoyuna duyurulacaktır.

4. Kurumlar, her türlü iş ve işleminde, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından belirlenen (TS EN 14142-1) adres standardına uyacaklardır.

Bilgilerini, uygulamaların yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde gerçekleştirilmesini önemle rica ederim.

[R.G. 21 Mayıs 2008 – 26882]

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Uluslararası İlişkilerin
Yürütülmesi ve Koordinasyonu.

GENELGE
2008/9

Ülkemizin diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla olan diplomatik ilişkilerinin daha önceki dönemlerle kıyaslanamayacak ölçüde yoğunlaşması ve çeşitlenmesine paralel olarak akdettiğimiz uluslararası antlaşmaların sayısında önemli bir artış meydana gelmiştir. Bu çerçevede devletlerin birbirleri ile olan ilişkilerinin ortak zeminlerde ahde vefa ve iyi niyet prensiplerine göre yürütülmesinde temel araç olan uluslararası antlaşmalar ulusal hukukta etkilediği alanların kapsamı bakımından her zamankinden daha da büyük önem kazanmıştır.

Bilindiği üzere, ülkemizin uluslararası ilişkilerinin yürütülmesi ve koordinasyonu 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanun ile 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Kanun tarafından düzenlenerek, yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakerelerin Dışişleri Bakanlığı eliyle ilgili bakanlıklarla işbirliği yapılmak suretiyle yürütüleceği hükme bağlanmıştır. Mezkur kanunlara göre yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlarla akdedilecek antlaşmalar da diğer bakanlıklarla işbirliği dahilinde yine Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılır.

Son zamanlarda uluslararası temas, müzakere ve antlaşmaların yapılmasıyla ilgili olarak bakanlıklar arasında uygulama farklılıklarının ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Bu durum antlaşmaların onay süreçlerinin bir an önce tamamlanarak yürürlüğe konulmalarında gecikmelere neden olmaktadır. Antlaşmaların yapılması ve sonuçlandırılmasında yeknesaklık sağlanması, halihazırdaki uygulama farklılıklarının giderilmesi amacıyla aşağıda belirtilen hususlara titizlikle uyulması gerekmektedir.

1. Uluslararası antlaşmaların metinlerinin resmileştirilmesine yönelik müzakerelere katılım, bunların parafe edilmesi, imzalanması veya nota teatisine konu teşkil etmesi veyahut bu antlaşmalara katılma bildirimlerinin yapılması için Türkiye Cumhuriyeti'nin temsilcilerinin tayini ve bu temsilcilerin yetkilerinin tespiti, kanunun ayrıca düzenleme öngördüğü haller dışında Bakanlar Kurulu Kararıyla olur. Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararlarına ilişkin taslakları hazırlamak ve Başbakanlığa sunmak münhasıran Dışişleri Bakanlığı'nın görevidir. Bu itibarla, bu kararnamelerin muhtevası ve çıkarılması hususunda diğer bakanlık ve kuruluşlar tarafından gelecek teklifler Dışişleri Bakanlığı'na yapılacaktır.

2. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Dışişleri Bakanı'nın uluslararası antlaşmaların müzakeresi ve akdiyle ilgili işlemleri yapabilmeleri için kararname çıkarılmasına gerek bulunmamaktadır. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Dışişleri Bakanı'nın dışındaki kişiler, kanunların ayrıca düzenleme öngördüğü haller saklı kalmak üzere, antlaşmaların müzakeresi ve akdiyle ilgili işlemleri yapabilmeleri için Bakanlar Kurulu tarafından müzakere veya imza yetki belgesi ile yetkilendirilecektir. Bunun için antlaşmanın konusu belirtilerek Bakanlar Kurulu'ndan yetki talebinde bulunulacaktır.

3. Bir uluslararası antlaşmayı müzakere etmek ve imzalamak için heyet başkanı olarak Dışişleri Bakanlığı mensupları dışında bir kişinin yetkilendirilmesi halinde, müzakere edilen belge imzalanmadan evvel; Anayasa ve kanunlara uygunluğu, uluslararası antlaşma niteliği taşıyıp taşımadığı hususlarında olumlu görüşü alınmak üzere Dışişleri Bakanlığı'na gönderilecektir.

4. İmza yetkileri konusundaki Bakanlar Kurulu kararlarına ilişkin tekliflerin, kararnamenin istihsaline imkan verecek bir süre öncesinde Başbakanlığa iletilmesi gerektiğinden, teklifler yapılırken bu hususa dikkat edilecek, yurt dışına yapılan seyahatlere ilişkin kararname eki heyet listelerinde mümkün olduğunca değişiklik talep edilmeyecek ve heyette olup da görevini vekaleten yürüten görevliler için vekalet belgesi gönderilecektir.

5. Zorunlu nedenlerden dolayı kararname tekliflerinin ziyaret veya toplantı tarihlerinden sonra yapılması gerektiğinde; seyahat veya toplantı sırasında herhangi bir antlaşma imzalanıp imzalanmadığı mutlaka belirtilecektir.

6. Uluslararası antlaşmaların metinlerinin resmileştirilmesine yönelik müzakerelere katılım ve bunların imzalanması için çıkarılan yetki Kararnamesi eki heyet listesi ile antlaşma eki heyet listesinin birbiri ile uyumlu olması gerekmektedir. Bu itibarla, antlaşma eki heyet listesinin yetki Kararnamesi ile belirlenen temsilcilerden oluşması zorunludur.

7. Uluslararası antlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun taslakları ile bu antlaşmaların onaylanmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı taslaklarını hazırlamak görevi Dışişleri Bakanlığı'nca yerine getirilir. Bu itibarla, onaya tabi olacak bütün antlaşmalar; gerekli belgelerin hazırlanmasını teminen mümkün olan en kısa sürede Dışişleri Bakanlığı'na iletilecektir. Ayrıca, antlaşmalarda dayanak olarak atf yapılan taraf olduğumuz çerçeve antlaşmalara ilişkin onay kararnamelerinin suretleri de Başbakanlığa sunulmak üzere, Dışişleri Bakanlığı'na gönderilecektir.

8. Uluslararası uygulama uyarınca sadece belirli dillerde yapılması gereken antlaşmalar dışındaki bütün antlaşmaların asıl nüshalarından birinin Türkçe olması esastır. Bu gibi zorunlu hallerde, onay süreci için antlaşmaların mühürlü ve parafly Türkçe çevirileri de Dışişleri Bakanlığı'na iletilecektir.

9. Akdedilmesi öngörülen antlaşmaların Türkçe ve yabancı dilde hazırlanan taslak metinlerinin birbiriyle uyumlu olup olmadığının kontrolü ve zorunlu durumlarda yalnızca yabancı dilde hazırlanan antlaşmaların Türkçe tercümesi, antlaşmaları akdedecek kurum veya kuruluş tarafından gerçekleştirilecektir.

10. Antlaşmaların;

a) Türk tarafında kalacak metinlerinin başlık ve imza hanesinde öncelikle Türk tarafının ismine (Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti) yer verilecek ve taraflar için başlık, metin ve imza hanelerinde aynı ibare kullanılacaktır,

b) Türkçe metninde yer verilen kısaltmaların yazılmasında, dilimize yerleşmiş olan (NATO, OECD, IMF vb.) yabancı dildeki kısaltmalar dışında, Türkçe kelimeler esas alınacaktır,

c) Türkçe metninde, hangi dilde hazırlandığına ilişkin nihai hükümler bölümünde Türkçe ibaresine öncelik verilecektir,

d) Türkçe metni ile diğer dillerdeki metin veya metinleri şekil ve içerik açısından birbiriyle uyumlu olacaktır,

e) Türkçe metninde madde numaralandırılmasında teselsüle dikkat edilecek, anlatım ve yazım bozuklukları bulunmayacaktır,

f) Heyet listesindeki temsilciler ile yabancı heyette yer alan temsilcilerin isim ve sıfatları tam ve doğru olarak yazılacaktır,

g) İmza hanesine taraflar adına antlaşmayı imzalayacak yetkili temsilcilerin isim ve sıfatları tam ve doğru olarak yazılacaktır,

h) Eklerinin tüm sayfaları tarafların antlaşmayı imzalamaya yetkili temsilcilerince parafe edilecektir,

i) Yapıldığı yer ve tarih belirtilecektir,

11. Uygun bulma kanunu çıkarılması gereken antlaşmaların gerekçelerinde; antlaşmanın sadece yapılış amacı, önemi ve içeriği hakkında genel mahiyetteki bilgilere yer verilecektir.

12. Dışişleri Bakanlığı'na yazılı olarak gönderilecek antlaşma ve gerekçe metinleri aynı zamanda disket/CD yoluyla ve Word formatında da gönderilecektir.

13. Türkiye Cumhuriyeti adına yapılmış veya yapılacak antlaşmaların resmi sicilini tutmak Dışişleri Bakanlığı'nın görevidir. Bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti adına yapılan bütün antlaşmaların asıl nüshaları Dışişleri Bakanlığı'na gönderilecektir.

24/6/1969 tarihli ve 87-30/4592, 6/8/1985 tarihli ve 1985/13 sayılı genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

*Recep
Tayyip
ERDOĞ
AN
Başbaka
n*

[R.G. 21 Mayıs 2008 – 26882]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Kararları

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2008/11

Karar Sayısı: 2008/64

Karar Günü: 28.2.2008

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Kandıra İcra Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 28.12.2004 günlü, 5277 sayılı 2005 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 37. maddesinin (e) fıkrasının Anayasa'nın 10. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Kamulaştırmasız el atma nedeniyle takdir edilen maddi tazminata ilişkin olarak alacaklı tarafından başlatılan icra takibi sonucu düzenlenen icra emrinin, fazla hesaplanan faiz miktarı yönünden kısmen iptali istemiyle açılan davada, 2005 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 37. maddesinin (e) fıkrasının Anayasa'ya aykırılık savını ciddi bulan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“Şikayet eden Karayolları Genel Müdürlüğü vekili (...) tarafından Mahkememize verilen 11.5.2007 tarihli dilekçeyle alacaklı (...) vekili tarafından aleyhlerine Kandıra İcra Müdürlüğü'nün 2005/186 sayılı Takip dosyasıyla icra takibi yapıldığını, burada istenilen faiz miktarının fazla olduğunu, alacağa dava tarihi olan 3.11.2003 tarihinden itibaren faiz işletilmesi gerekirken 3.1.2003 tarihinden itibaren faiz işletildiği bildirilerek fazla olan faiz miktarının iptaline karar verilmesinin talep edildiği, icraya konan asıl alacağa 1.1.2005 ile 1.5.2005 tarihleri arasında 2005 yılı Bütçe Kanunu'nun 37/e maddesinde düzenlenen faiz oranının uygulanma ihtimalinin bulunduğu, alacaklı vekili (...)’ın 16.1.2008 tarihli celsede uygulanma ihtimali bulunan 2005 yılı Bütçe Kanunu'nun 37/e maddesinin Anayasa’da düzenlenen eşitlik ilkesine aykırı olduğu, bu sebeple iptali gerektiği iddiasında bulunduğu,

Mahkememizce Anayasa'ya aykırılık iddiasının ciddi görüldüğü anlaşıldığından Anayasa'nın 152. maddesi gereğince gereğinin yapılması bilgilerinize sunulur."

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

5277 sayılı 2005 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 37. maddesinin (e) fıkrası şöyledir:

"İlgili kanununda düzenleme yapılincaya kadar, 4.12.1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanunun 1 inci maddesindeki kanuni faiz oranı, aylık % 1 olarak uygulanır. Ay kesirleri tama iblağ edilir. Taksitlendirilen veya herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz oranı uygulanır."

B- Dayanılan ve İlgili Görülen Anayasa Kuralları

Başvuru kararında, Anayasa'nın 10. maddesine dayanılmış, 153. maddesiyle ilgisi görülmüştür.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılmalarıyla 28.2.2008 günü yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, kanuni faiz oranının 2005 yılı için Bütçe Kanunu ile değiştirilmesi suretiyle kamu kuruluşlarının alacakları için uyguladıkları faiz oranı ile borçları için uyguladıkları faiz oranının farklılaştırılması nedeniyle itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 10. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi, yasaların Anayasa'ya aykırılığı konusunda ilgililer tarafından ileri sürülen gerekçelere bağlı kalmak zorunda değildir. Anayasa Mahkemesi taleple bağlı kalmak koşuluyla başka gerekçe ile de karar verebilir. Bu nedenle itiraz konusu kural ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 153. maddesi yönünden incelenmiştir.

İtiraz konusu kuralla, ilgili yasada düzenleme yapılincaya kadar, 2005 yılında 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un 4489 sayılı Yasa'yla değişik 1. maddesindeki, T.C. Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredi işlemlerinde uyguladığı reeskont oranının uygulanmayacağı, bunun yerine "aylık % 1" oranının uygulanacağı belirtilmiştir. 21.4.2005 günlü, 5335 sayılı Yasa'nın 14. maddesiyle, itiraz konusu kuralda gönderme yapılan 3095 sayılı Yasa'nın 1. maddesi değiştirilmiş, aynı Yasa'nın 29. maddesinin (c) fıkrasıyla da 2005 Malî yılı Bütçe Kanunu'nun 37. maddesinin itiraz konusu (e) fıkrası 1.5.2005 günü itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Anayasa'nın 153. maddesinin son fıkrasında, Anayasa Mahkemesi kararlarının, yasama, yürütme ve yargı organları ile yönetim makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlayacağı öngörülmüştür. Bu kural gereğince, yasama organı, yapacağı yeni düzenlemelerde daha önce aynı konuda verilen Anayasa Mahkemesi kararlarını göz önünde bulundurmamak, bu kararları etkisiz kılacak biçimde yeni yasa çıkarmamak, Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilen kuralları aynen yasalaştırmamak yükümlülüğündedir.

Bir yasa kuralının, Anayasa'nın 153. maddesine aykırılığından söz edilebilmesi için, bu kuralın iptal edilen önceki kural ile aralarında "özdeşlik", anlam ve nitelik ile "teknik, içerik ve kapsam" yönlerinden benzerlik olması gerekir.

İtiraz konusu kuralla "anlam, kapsam ve teknik içerik" yönlerinden aynı kuralı içeren, 2003 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 51. maddesinin "İlgili kanununda düzenleme yapılincaya kadar, 4.12.1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanunun 1 inci maddesindeki kanuni faiz oranı,

1.4.2003 tarihinden itibaren aylık % 2,5 olarak uygulanır. Ay kesirleri tama iblağ edilir. Taksitlendirilen veya herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz oranı uygulanır” şeklindeki (t) fıkrası, bütçeyle ilgili olmaması nedeniyle olağan yasa konusu olup, bütçe yasasında yer verilmeyeceği gerekçesiyle Anayasa’nın 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırı görülerek Anayasa Mahkemesi’nin 22.1.2004 günlü, E.2003/41, K.2004/4 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Daha sonra yürürlüğe giren 2004 Malî Yılı Bütçe Kanunu’nun 49. maddesinin “İlgili kanununda düzenleme yapıncaya kadar, 4.12.1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanunun 1 inci maddesindeki kanuni faiz oranı, 1.4.2003 tarihinden itibaren aylık % 1,25 olarak uygulanır. Ay kesirleri tama iblağ edilir. Taksitlendirilen veya herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz oranı uygulanır” şeklindeki (o) fıkrasında yer alan benzer hüküm ise 7.6.2005 günlü, E.2004/12, K.2005/35 sayılı kararlar Anayasa’nın 153. maddesinin son fıkrasına aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

2005 Malî Yılı Bütçe Kanunu’nun 37. maddesinin itiraz konusu (e) fıkrası da, 2003 ve 2004 yılları Bütçe Kanunlarının Anayasa Mahkemesi’nce iptal edilen daha önceki kurallarla aynı kapsam ve içerikte olduğundan Anayasa’nın 153. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kuralın, Anayasa’nın 10. maddesi yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

VI- SONUÇ

28.12.2004 günlü, 5277 sayılı 2005 Malî Yılı Bütçe Kanunu’nun 37. maddesinin (e) fıkrasının Anayasa’ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, 28.2.2008 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye Mustafa YILDIRIM	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ		Üye Zehra Ayla PERKTAŞ

[R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2003/49

Karar Sayısı : 2008/76

Karar Günü : 11.3.2008

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 8. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 14.7.1965 günlü, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 20.3.1997 günlü, 570 sayılı KHK’nin 10. maddesiyle değiştirilen “IV Sayılı Makam Tazminatı Cetveli”nin 8. sırasının (a) bendinin Anayasa’nın 10. ve 55. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

657 sayılı Yasa'nın (IV) Sayılı Makam Tazminatı Cetveli'nin 8. sırasının (a) bendi hükmünden yararlandırılarak makam tazminatı ödenmesi talebi ile açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

.....V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, sigorta denetleme uzmanı ile diğer denetim hizmetlerinde çalışan denetim elemanlarının yaptıkları iş ve görev ünvanları arasında fark bulunmadığı, buna karşılık IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 8. sırasının (a) bendindeki listede sigorta denetleme uzmanlarının yer almadığı, bu nedenle kuralın Anayasa'nın 10. ve 55. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 570 sayılı KHK ile değiştirilen IV Sayılı Makam Tazminatı Cetveli'nin 8. sırasının itiraz konusu (a) bendinde *"En az dört yıl süreli yükseköğrenim veren fakülte veya yüksekokulları bitirmiş, birinci dereceli kadroya atanmış ve Türkiye düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine sahip merkez denetim elemanlarından; Başbakanlık Müfettişleri, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Denetçileri, Bakanlık Müfettişleri, Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları, Hazine Müsteşarlığı Bankalar Yeminli Murakıpları, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı Müfettişleri ile Sigorta Müfettişleri, Müsteşarlık ve Genel Müdürlük Müfettişleri, Diyanet İşleri Başkanlığı Müfettişleri, Müsteşarlık Kontrolörleri, Bakanlıkların merkez teşkilatına dahil Genel Müdürlüklerin Kontrolörleri ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettişleri, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettişleri"*ne 2000 gösterge üzerinden makam tazminatı ödenmesi öngörülmektedir.

Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesi, birbiriyle aynı durumda olanlara ayrı kuralların uygulanmasını ve ayrıcalıklı kişi veya toplulukların yaratılmasını engellemektedir. Durum ve konumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve değişik uygulamaları gerekli kılabilir. Aynı durumda olanlar için ayrı düzenleme aykırılık oluşturur. Anayasa'nın amaçladığı eşitlik, eylemli değil hukuksal eşitliktir. Aynı hukuksal durumların aynı, ayrı hukuksal durumların ayrı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'nın öngördüğü eşitlik ilkesi çiğnenmiş olmaz.

İtiraz konusu kuralda sayılan kadro ve görev ünvanlarına sahip kişiler, farklı yasalara tabi olarak farklı görev ve yetkileri yerine getirmekte, genel bütçeli kurumlardan özel bütçeli kurum ve kuruluşlara, bakanlıklardan genel müdürlüklere, özel şirketlere ve kuruluşlara kadar geniş ve değişik denetim alanında görev yapmaktadırlar.

Sigorta denetleme uzmanları ise, Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Kurulu mensuplarıdır. Sigorta Denetleme Kurulu, 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile diğer kanunlarda öngörülen görevleri yerine getirmek üzere kanunla kurulmuş bir denetim birimi olup, Sigorta Murakabe Kanunu ile diğer kanunların özel sigortacılıkla ilgili hükümlerinin ve her türlü sigortacılık işleminin denetimini gerçekleştirmek, sigorta şirketlerinin varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları ile kar ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve mali bünyelerini etkileyen diğer tüm unsurların inceleme, araştırma, tespit ve tahlilini yapmak ve bu suretle sigortacılıktan beklenen faydanın sağlanması için sistemin devamlılığının korunması ile ekonomik kalkınmanın gereklerine göre sigortacılığın daha etkin rol almasını sağlamak amacıyla görev yapmaktadırlar.

Buna göre, sigorta denetleme uzmanlarının, itiraz konusu kuralda belirtilen *"En az dört yıl süreli yükseköğrenim veren fakülte veya yüksekokulları bitirmiş, birinci dereceli kadroya atanmış ve Türkiye düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine sahip merkez denetim elemanlarından olma"* şeklindeki genel koşulları taşıdığı anlaşılmalı beraber, yaptıkları işin

niteliği, kapsamı, görev alanları ve yetkilerindeki farklılıklar gözetildiğinde aynı hukuki durumda buldukları söylenemez.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 10. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

İtiraz konusu kuralın, Anayasa'nın 55. maddesi ile ilgisi görülmemiştir.

Serdar ÖZGÜLDÜR ve Serruh KALELİ bu görüşe değişik gerekçe ile katılmışlardır

VI- SONUÇ

14.7.1965 günlü, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 20.3.1997 günlü, 570 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 10. maddesiyle değiştirilen "IV SAYILI MAKAM TAZMİNATI CETVELİ"nin 8. sırasının (a) bendinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 11.3.2008 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Osman Alifeyyaz
PAKSÜT

Üye
Sacit ADALI

Üye
Fulya
KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ

[R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2006/44

Karar Sayısı : 2008/81

Karar Günü : 20.3.2008

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Gaziantep 1. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 10.2.1954 günlü, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10. maddesinin (1) numaralı bendinin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Milli Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'nce, ilk kez Devlet memuru olarak Şanlıurfa Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü emrine, oradan da Şanlıurfa Valiliđince Birecik Anaokulu öğretmenliğine atanan davacının, bu atama nedeniyle Yeşilyurt/İzmir – Birecik/Şanlıurfa arası harcırahının ödenmesi isteminin reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Gaziantep 1. İdare Mahkemesi, iptali için başvurmuştur.

.....

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, iptali istenilen kuralda, idarece naklen atanan kamu görevlilerine harcırah ödenmesi öngörülürken, ilk defa devlet memurluğuna atanan kişilere harcırah ödeneceğine ilişkin bir hükmün yer almamasının, Anayasası'nın 10. maddesinde ifade edilen eşitlik ilkesine ve 2. maddesinde ifade edilen sosyal hukuk devleti ilkesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

İtiraz konusu kuralda, yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından oluşan harcırahın, kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere, yurt içinde veya dışındaki daimi bir vazifeye naklen tayin olunanlarla, yabancı memleketlerdeki memuriyet merkezi tebdil olunan veyahut bu yerlerden yurt içinde diğer bir daimi vazifeye tayin edilen memur ve hizmetlilere, yeni vazife mahallerine kadar verilmesi öngörülmüş, ilk defa devlet memurluğuna atanarlara ödeneceğine ilişkin bir hüküm ise yer almamıştır.

Harcırah Kanunu, kamu hukuku alanında, çalışanla çalıştırnanlar arasındaki istihdam ilişkilerini ve buna dayanan mali hakları düzenleyen bir Kanun değil, 1. maddesinde belirtildiği üzere, genel, katma ve özel bütçeli idarelerde, bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kurumlarda, özel kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküllerde yolluk ödenmesini gerektiren hizmet yapılması hallerinde uygulanacak kuralları içeren bir gider kanunudur.

Yolluk ödemesi de, kamu hizmetinin gerektirdiği durumlarda, bu hizmet için görevlendirilen kişilerin katlanacakları giderleri karşılamak üzere yapılan bir idari işlemidir. Başka bir deyişle, gerektiğinde görevlendirilen kişilere, katlandıkları zorunlu giderlerin karşılığı olarak yapılan bir ödemedir.

Anayasa'nın 10. maddesinde öngörülen eşitlik ilkesi, hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemlî değil hukuksal eşitlik öngörülmektedir. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalarca aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak ve kişilere yasa karşısında ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak yasa karşısında eşitliğin çiğnenmesi yasaklanmıştır. Yasa önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durum ve konumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları gerekli kılabilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'nın öngördüğü eşitlik ilkesi çiğnenmiş olmaz.

İlk defa devlet memurluğuna atanan kişi, görevine başlayınca kadar memur ya da kamu görevlisi sayılmamakta, görevine başladığı tarihten itibaren kamu görevlisi sıfatını kazanmaktadır. Bu süreye ilişkin olarak kendisine aylık ödenmemekte, tedavi yardımı hizmetleri ile memurlara ve diğer kamu görevlilerine sağlanan bir takım haklardan yararlandırılmamaktadır. Oysa naklen atanan kamu görevlileri, naklen atama işleminin yapıldığı tarihten önce kamu görevlisi olup, belirli bir statü hukuku içerisinde kendilerine yüklenen kamu görevini yerine getirmektedirler. Bu durumda, ilk defa devlet memurluğuna atanarlara ile halen devlet memuru olup da naklen ataması yapılanlar aynı hukuksal konumda bulunmamaktadırlar.

Öte yandan, Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal bir hukuk devleti olduğu belirtilmiştir. Bu maddede belirtilen sosyal hukuk devleti; kişi ve toplum yararı arasında denge kuran, toplumsal dayanışmayı üst düzeyde gerçekleştiren, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak eşitliği, sosyal adaleti sağlayan, çalışma hayatının gelişmesi için önlemler alarak çalışanları koruyan, millî gelirin adil bir biçimde dağıtılmasını sağlayan devlettir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, ilk defa devlet memurluğuna atanan kişiler kamu görevlisi sıfatını, görevlerine başladıkları tarihten itibaren kazandıklarından ve görevlerine başlamadıkları sürece kamu görevlisi sayılmadıklarından, atandıkları görev yerlerine ulaşınca kadar üstlendikleri giderlerin kamu hizmetinin yürütülmesinden kaynaklandığını

söylemek mümkün değildir. Böyle olunca da, atandıkları yere giderken üstlendikleri giderlerin kamuca paylaşılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural, ilk defa devlet memurluğuna atanalar yönünden Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine ve 2. maddesindeki sosyal hukuk devleti ilkesine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir.

VI- SONUÇ

10.2.1954 günlü, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10. maddesinin (1) numaralı bendinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 20.3.2008 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Osman Alifeyyaz
PAKSÜT

Üye
Sacit ADALI

Üye
Fulya
KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ

[R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2004/66

Karar Sayısı : 2008/99

Karar Günü : 2.5.2008

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara İkinci İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 27.6.1984 günlü, 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un 18. maddesinin son fıkrasının 4916 sayılı Yasa'nın 30. maddesiyle değiştirilen ikinci tümcesinin, Anayasa'nın 127. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

3030 sayılı Yasa'nın 18. maddesinin son fıkrasının ikinci tümcesi uyarınca genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından büyükşehir belediyelerine pay aktarılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada, kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

.....

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralı ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, yerel yönetimlere görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanması gerektiği, belediyelerin hizmet maliyetinin her zaman nüfusla doğru orantılı olarak artmadığı,

kuralda düzenlendiği şekilde nüfus baz alınarak belediyelere görevleriyle orantılı adil bir dağıtımın sağlanamayacağı belirtilerek, itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 127. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Yasa'nın "Büyükşehir belediyesi gelirleri" başlıklı 18. maddesi büyükşehir belediyesinin gelirlerini düzenlemektedir. Bu gelirlere biri maddenin (b) fıkrasındaki "Büyükşehir belediyesinin bulunduğu il merkezinde yapılan Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat toplamı üzerinden gelir saymanlarınca hesaplanıp, ertesi ayın sonuna kadar ilgili büyük şehir belediyesine yatırılacak %3 pay" dır.

Maddenin son fıkrasının birinci tümcesine göre Bakanlar Kurulu, (b) fıkrasındaki %3 pay oranını %6 oranına kadar artırmaya veya kanuni haddine kadar indirmeye yetkilidir. İptali istenilen ikinci tümcede ise, bu payın %40'ının doğrudan ilgili belediye hesabına yatırılacağı, kalan %60'ının ise büyükşehir belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılacağı belirtilmektedir. Hesaplama ve dağıtım işlemleri Maliye Bakanlığı'na yapılır.

İptali istenilen tümcede, büyükşehir belediyesinin bulunduğu il merkezinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden gelir saymanlarınca hesaplanıp, ertesi ayın sonuna kadar ilgili büyükşehir belediyesine yatırılacak %3 payın %60'lık bölümünün büyükşehir belediyeleri arasında dağılımı düzenlenmiştir.

Anayasa'nın 127. maddesinin son fıkrasının son tümcesinde mahalli idarelere "... görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır" denilmiş, aynı maddenin üçüncü fıkrasının son tümcesinde de "Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir" kuralına yer verilmiştir. Buna dayanılarak halen büyükşehir belediyesine dönüştürülmüş on altı belediye bulunmaktadır. Bunlar arasında nüfus, yüzölçüm, sanayileşme, alt yapı sorunları veya gelir kaynakları açısından farklılıkların olması doğaldır. Bu durumda, mahalli idarelere görevleri ile orantılı gelir sağlama konusunda yasa koyucunun, anayasal ilkelere bağlı kalmak koşuluyla takdir hakkı bulunmaktadır.

Yasakoyucu da itiraz konusu kuralda bu takdir hakkını kullanmış ve büyükşehir belediyesinin bulunduğu il merkezinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamından büyükşehir belediyesine yatırılacak payın %40'ının doğrudan ilgili belediye hesabına yatırılmasını, kalan %60'ının ise büyükşehir belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılmasını öngörmüştür. Ülkemizde büyükşehirlerde yaşanan nüfus artışının doğrudan ziyade göçten kaynaklanan bir yapı sergilemesi, nüfusun belediye hizmetleri için tek ölçüt olmamakla beraber, büyükşehir belediyelerinin görevlerinin yerine getirilmesinde önemli bir ölçüt olduğunu ortaya koyduğu açıktır.

Bu nedenle, büyükşehir belediyesinin bulunduğu il merkezinde toplanan genel bütçe vergi gelirlerinin %3'lük kısmından belli bir oranının ilgili büyükşehir belediyesi hesabına aktarılması, geri kalanının da büyükşehir belediyeleri arasında nüfuslarına göre paylaşılmasında Anayasa'ya aykırı bir yön görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 127. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Haşim KILIÇ, Sacit ADALI ve Serdar ÖZGÜLDÜR bu görüşe katılmamışlardır.

VI- SONUÇ

27.6.1984 günlü, 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un 18. maddesinin son fıkrasının, 3.7.2003 günlü, 4916 sayılı Yasa'nın 30. maddesiyle değiştirilen "Bu payın % 40'ı doğrudan ilgili belediye hesabına yatırılır, kalan %60'ı ise büyükşehir belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılır." biçimindeki ikinci cümlesinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI ile Serdar ÖZGÜLDÜR'ün karşıoyuları ve OYÇOKLUĞUYLA, 2.5.2008 gününde karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Osman Alifeyyaz

Üye
Sacit ADALI

PAKSÜT

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Mustafa YILDIRIM

Üye
Cafer ŞAT

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

[R.G. 28 Mayıs 2008 – 26889]

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Kararları

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2007/5477

Karar No : 2008/5390

İncelenen Kararın:

Mahkemesi : Karasu Asliye Hukuk Mahkemesi

Tarihi : 20/12/2000

Numarası : Esas No: 2000/304 Karar No: 2000/310

Davacı : Naim Demetgül

Davalı : Hasımsız

Dava Türü : Yabancı Mahkeme Kararının (Boşanma) Tanınması

Temyiz Eden : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Davacı vekili tarafından hasımsız açılan davada, boşanmaya ilişkin Kassel Sulh Hukuk Mahkemesinin 29/1/1999 tarih 521 F 1857/98 sayılı kararının tanınmasına karar verilmesinin istendiği, mahkemece davanın kabulüne karar verildiği ve hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun 42. maddesinin yollamasıyla aynı Kanunun 36 ve 39/1. maddeleri uyarınca tanıma davasında diğer eşe husumet yöneltilmesi, tanıma istemine ilişkin dilekçenin, duruşma günü ile birlikte karşı tarafa tebliğ edilmesi, duruşmada basit yargılama usulü hükümlerine göre istemin incelenerek karara bağlanması gerekir.

Mahkemece sözü edilen Kanun hükümlerine aykırı biçimde hasımsız olarak açılan davanın, taraf teşkili sağlanmaksızın duruşma açılarak karşı tarafa savunma imkanı verilmeden kabulü usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, oybirliğiyle karar verildi. 16/4/2008

[R.G. 14 Mayıs 2008 – 26876]

Yargıtay 4. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2007/15118

Karar No : 2008/445

Mahkemesi: Tunceli Asliye (Tüketici Mahkemesi Sıfatı ile) Hukuk Hakimliği

Tarihi : 8/6/2006

Numarası : 2005/254-2006/120

Davacı : Gülsüm Güçer

Davalı : Siemens Sanayi ve Ticaret AŞ.

Davacı Gülsüm Güçer tarafından davalı Siemens San. ve Tic. A.Ş aleyhine 20/10/2005 gününde verilen dilekçe ile ayıplı malın bedelinin iadesi istenmesi üzerine mahkemece yapılan yargılama sonunda davanın kabulüne dair verilen 8/6/2006 günlü kararın Yargıtay'ca incelenmesi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle dosya içerisindeki kağıtlar incelenerek gereği görüldü.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 12/10/2007 günlü yazısında, temyiz edilmemek suretiyle kesinleşen Tunceli Asliye Hukuk Mahkemesinin 8/6/2006 gün ve 2005/254 Esas 2006/120 sayılı kararının Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına bozulmasının istenildiği ve bozma nedeni olarak; somut olayda uyuşmazlık konusunun değerine göre tüketici sorunları hakem heyetine başvurulmadan davanın açıldığı, mahkemece davacının 4077 sayılı kanunun 22. maddesine göre dava açabilmesi şartının gerçekleşmemesi nedeniyle davanın reddine karar verilmesi gerekirken, davanın esasına girilerek yazılı şekilde hüküm kurulmasının usul ve yasaya aykırı bulunduğu belirtilerek HUMK'nun 427/6 maddesi uyarınca hükmün kanun yararına bozulması istenilmiştir.

Davacı, 2003 yılı Aralık ayında 305,00 YTL'ye satın almış olduğu Siemens marka cep telefonunun arızalı çıkması üzerine 3 kez yenisi ile değiştirildiğini, yeni telefonda da aynı arızanın devam etmesi nedeniyle ödediği bedelin iadesine karar verilmesini istemiştir. Mahkemece işin esasına girilerek alınan bilirkişi raporu doğrultusunda telefonun ayıplı bulunması nedeniyle davanın kabulü ile 305,00 YTL'nin dava tarihinden itibaren yasal faizi ile tahsiline karar verildiği ve kararın temyiz edilmeyerek kesinleştiği anlaşılmaktadır.

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'un 22/5 maddesi uyarınca değeri beşyüz milyon liranın (dava tarihinde (20/10/2005) bu değer toptan eşya fiyatları endeksinde meydana gelen yıllık ortalama fiyat artışı oranına göre daha yüksek) altında bulunan uyuşmazlıklara tüketici sorunları hakem heyetine başvurulması gerektiği, bu kararlara karşı 15 gün içinde tüketici mahkemesine itiraz edilebileceği, itiraz üzerine tüketici mahkemesinin vereceği kararların kesin olduğu hükmüne bağlanmıştır. Açıklanan hüküm gereğince davacının Tüketici Sorunları İl Hakem Heyetine başvurduktan sonra verilen karara karşı tüketici mahkemesine itiraz etmesi gerekirken Tüketici Sorunları İl Hakem Heyetine başvurmadan tüketici mahkemesine dava açması durumunda mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekirken, işin esasını inceleyerek hüküm kurmuş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma istemi kabul edilerek mahkeme kararının bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA; gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine 23/1/2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2008/2065

Karar No : 2008/3528

Davacı Ahmet Müezzın Yılmaztekin ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Şanlıurfa 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 23/3/2007 günlü ve 2007/189 E. - 273 K. sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 19/2/2008 gün ve Hukuk-2008/26005 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı, dava dilekçesinde; nüfus kütüğünde 15/9/1982 olan doğum tarihinin ay ve gün baki kalmak kaydı ile 1984 olarak düzeltilmesini istemiş, mahkemece kısa kararda davanın reddine ilişkin hüküm kurulduğu halde gerekçeli kararda davanın kabulüne karar verilmek suretiyle kısa kararla gerekçeli karar arasında çelişki yaratılmıştır. Yargıtay İçtihatı Birleştirme Kurulunun 10/4/1992 gün 1991/7-1992/4 sayılı kararı gereğince sonradan yazılan gerekçeli kararın tefhim edilen kısa karara uygun olması zorunludur. Kısa kararla gerekçeli kararın çelişkili olması usul ve yasaya aykırıdır.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 25/3/2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.

—•—

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2008/2607

Karar No : 2008/3795

Davacı İbrahim Erol Apt.Yön. ile davalı Afıtap Erol (Ercan) aralarındaki itirazın iptali davası hakkında Lüleburgaz Sulh Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 27/6/2007 günlü ve 2006/1019-2007/665 sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 16/1/2008 gün ve Hukuk-2007/294051 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Dava, 375 YTL. tutarındaki ortak gider alacağının tahsili ile ilgili icra takibine itirazın iptali istemine ilişkindir.

Mahkemece yapılan yargılama sonunda davanın kabulü ile icra takibine yapılan itirazın 300 YTL. üzerinden iptaline karar verilmiştir. Buna göre davanın 300 YTL'lik kısmının kabul ve 75 YTL'lik kısmının reddedildiği anlaşılınca HUMK'nun 417. maddesi hükmü uyarınca davada iki taraftan herbirinin kısmen haklı çıktığı gözetilerek yargılama giderlerinin yanların haklılık oranlarına göre paylaşılması, bu bağlamda vekalet ücretinin de buna göre takdir edilmesi gerekirken, mahkemece yargılama giderlerinden salt davalı yanın sorumlu tutulması ve davalı vekiline avukatlık ücreti takdir edilmemiş olması yasaya ve yöneme aykırıdır.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 31/3/2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.

—•—

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2008/1911

Karar No : 2008/5919

İncelenen Kararın :

Mahkemesi : İstanbul 6. Sulh Hukuk Mahkemesi

Tarihi : 31/7/2006

Numarası : Esas No: 2006/747 Karar No: 2006/890

Davacı : İstanbul Valiliği İl Dernekler Müdürlüğü

Davalı : Beşiktaş Ertuğrul Tekke Camii Koruma ve Yaşatma Derneği

Dava Türü : Derneğin Kendiliğinden Sona Erdiğinin Tesbiti

Temyiz Eden : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

İstanbul Valiliği İl Dernekler Müdürlüğünün 9/6/2006 tarihli ve 17522 sayılı yazısı üzerine, Mahkemece Beşiktaş Ertuğrul Tekke Camii Koruma ve Yaşatma Derneğinin kendiliğinden dağılmış sayılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

Dava; Türk Medeni Kanununun 87. maddesi hükmü gereğince derneğin kendiliğinden sona erdiğinin tespiti davasıdır.

Dosyanın incelenmesinden; İstanbul Valiliği İl Dernekler Müdürlüğünün yazısı üzerine, mahkemece esasa kaydedilen davanın; dosya üzerinden yapılan inceleme ile sonuçlandırıldığı görülmüştür.

4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun 18. maddesinin birinci fıkrasında "Bu kanunla ilgili olarak hukuk mahkemelerinde bakılacak davalarda basit yargılama usulü uygulanır." denilmektedir.

Dernekler Kanununun 36. maddesinin son cümlesinde ise, sözü edilen Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür.

Sözü edilen yasal düzenlemeler gereğince, Dernekler Kanunu ile ilgili hukuk davalarında duruşma açılması ve basit yargılama usulüne göre yargılama yapılarak davanın sonuçlandırılması gerekmektedir. Davanın dosya üzerinde yapılan inceleme ile karara bağlanması konusunda mahkemeye takdir hakkı tanınmamıştır.

Ayrıca, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 73. maddesinde, kanunun gösterdiği istisnalar haricinde hakimın her iki tarafı istima veyahut iddia ve müdafaalarını beyan etmeleri için kanuni şekillere tevfikan davet etmedikçe hükmünü veremeyeceğine ilişkin hükme yer verilmiştir.

Mahkemece; duruşma açılması, iddia ve savunmalarını bildirmeleri için taraflara davetiye çıkartılması, göstermeleri halinde delillerin de toplanması suretiyle sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken davanın duruşma açılmaksızın dosya üzerinden görülerek sonuçlandırılması usul ve yasaya aykırıdır.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, oybirliğiyle karar verildi. 28/4/2008

— • —

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2007/21186

Karar No : 2008/6207

İncelenen Kararın :

Mahkemesi : Ortaca Asliye Hukuk (Aile) Mahkemesi

Tarihi : 25/10/2005

Numarası : Esas No: 2005/49 Karar No: 2005/347

Davacı : Zeycan Kesici

Davalı : Hakkı Kesici

Dava Türü : Yabancı Mahkeme Kararının Tanınması

Temyiz Eden : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Davacı Zeycan Kesici vekili tarafından Hakkı Kesici'ye karşı açılan davada, soybağının reddine ilişkin İlenburg Asliye Hukuk Mahkemesinin 18/5/2004 tarih 341 F 745/03 sayılı kararının tanınmasına karar verilmesinin istendiği, mahkemece davanın kabulüne karar verildiği ve hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanununun 37. maddesinde tenfiz dilekçesine eklenecek belgeler belirtilmiş olup, bu hükme göre yabancı mahkeme ilamının o ülke makamlarınca usulen onanmış aslı ve onanmış tercümesi ile, ilamın kesinleştiğini gösteren ve o ülke makamlarınca usulen onanmış yazı veya belge ile onanmış tercümesinin dilekçeye eklenmesi zorunludur.

Mahkemece fotokopi karar ve onaysız tercümenin kanundaki koşulları taşımadığı gözetilmeksizin bunlarla yetinilerek hüküm kurulması doğru bulunmamıştır.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Ortaca Asliye Hukuk (Aile) Mahkemesinin 25/10/2005 tarihli 2005/49 esas, 2005/347 karar sayılı kararının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına BOZULMASINA, oybirliğiyle karar verildi. 1/5/2008

— • —

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2008/1909

Karar No : 2008/6290

İncelenen Kararın :

Mahkemesi : Bala Asliye Hukuk Mahkemesi

Tarihi : 30/10/2003

Numarası : Esas No: 2003/188 Karar No: 2003/326

Davacı : Alaettin Ercan

Davalı : İngrit Ercan

Dava Türü : Yabancı Mahkeme (Boşanma) Kararının Tanınması

Temyiz Eden : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Davacı Alaettin Ercan vekilinin davalı İngrit Ercan aleyhine 8/10/2003 tarihinde açtığı davada, boşanmaya ilişkin Rheinberg Asliye Hukuk Mahkemesinin 25/11/1993 tarihli ve 7F 296/92 sayılı kararının tanınmasına karar verilmesinin istendiği mahkemece davanın kabulüne karar verildiği ve hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanununun 37. maddesinde tenfiz dilekçesine eklenecek belgeler belirtilmiş olup, bu hükme göre yabancı mahkeme ilamının o ülke makamlarınca usulen onanmış aslı ve onanmış tercümesi ile, ilamın kesinleştiğini gösteren ve o ülke makamlarınca usulen onanmış yazı veya belge ile onanmış

tercümesinin dilekçeye eklenmesi zorunlu olduğu halde, bu hususlara uyulmayarak fotokopi ile yetinilmesi de doğru bulunmamıştır.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, oybirliğiyle karar verildi. 2/5/2008

[R.G. 1 Haziran 2008 – 26893]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğler

Kamu İhale Kurumundan:

KAMU İHALE GENEL TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ

MADDE 1 – 25/7/2005 tarihli ve 25886 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin Birinci Bölümünün XV inci maddesinin "İhalelere Katılmaktan Yasaklama Kararı Verilirken Uyulacak Hususlar" başlıklı (A) alt maddesinin "İhalelere Katılmaktan Yasaklama Kararı Formunu Doldururken Dikkat Edilecek Hususlar" başlıklı 3 nolu bendinin (a) alt bendi ile (h) alt bendinin ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) İstisna kapsamında yapılan ihaleler dahil 4734 sayılı Kanun uyarınca verilen yasaklama kararları ile 4735 sayılı Kanun uyarınca verilen yasaklama kararlarında İhale Kayıt Numarası yazılacak, İhale Kayıt Numarası almayı gerektirmeyen ihalelerde, bu bölüme "İhale Kayıt Numarası alınmamıştır" ibaresi konulacaktır."

"İstisna kapsamında yapılan ihaleler dahil 4734 sayılı Kanuna göre yapılan yasaklamalar ile 4735 sayılı Kanuna göre yapılan yasaklamalar tüm ihaleler için geçerli olacaktır."

MADDE 2 – Aynı Tebliğin Birinci Bölümünün XV inci maddesinin "Yasaklama Kararının Verilmesi Gereken Sürenin Başlangıcı" başlıklı (C) alt maddesinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İhaleye veya sözleşmenin uygulanmasına ilişkin işlemleri gerçekleştiren birimler tarafından, yasaklamayı gerektiren bir fiil veya davranışın tespiti halinde bu hususun idarenin yetkili makamına bildirilmesi ve bu çerçevede yetkili makam tarafından da bağlı, ilgili veya ilişkili bulunan bakanlığa bildirimde bulunulması gerekmektedir. Söz konusu maddelerde geçen kırkbeş günlük sürenin başlangıcı olarak, yasaklamaya esas bilgi ve belgelerin yasaklama kararını verecek mercie ulaştığı tarihin değil, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın, ihaleyi yapan idarenin yetkili makamı tarafından tespiti anlamına gelecek onayın veya bu anlama gelecek idari işlemin tesis edildiği tarihin esas alınması gerekmektedir."

MADDE 3 – Aynı Tebliğin Birinci Bölümünün XV inci maddesinin "Haklarında Yasaklama Kararı Verilen Şirket Ortak veya Ortaklarının Durumu" başlıklı (H) alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4734 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde sayılan yasak fiil veya davranışlarda bulunması sebebiyle aynı Kanunun 58 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları gereğince haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilen şirket ortak veya ortaklarının;

- 1) Ortağı olduğu şahıs şirketleri,
- 2) Sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu sermaye şirketleri ,

ortak hakkında verilmiş olan yasaklılık kararı devam ettiği süre içinde 4734 sayılı Kanunun 11 inci maddesi uyarınca anılan Kanun kapsamındaki idarelerin ihalelerine katılamayacaktır.

Bununla birlikte aynı Kanunun 11 inci maddesine göre 4734 sayılı Kanun ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanların doğrudan veya dolaylı ya da alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihaleye katılmaları mümkün bulunmayıp, bu yasağa rağmen ihaleye katılan isteklilerin ihale dışı bırakılarak geçici teminatlarının gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda anılan Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen ve Türk Ceza Kanununa göre suç teşkil eden fiil veya davranışlarda bulunmaları nedeniyle haklarında kamu davası açılanların da bu dava nedeniyle ihalelere katılmaktan geçici olarak yasaklanmış oldukları dikkate alındığında; haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı bulunanlar ile kamu davası açılmış olanların bir tüzel kişi veya başka bir gerçek kişi adına teklif vererek ihaleye katılmaları halinde aday veya istekli durumunda olanların, maddede belirtilen yasağa rağmen ihaleye katılmış olması nedeniyle ihale dışı bırakılarak geçici teminatının gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

MADDE 4 – Aynı Tebliğin Birinci Bölümünün IX uncu maddesinin (F) alt maddesinin dördüncü, beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Anılan belgelerin "ihale tarihi itibarıyla" isteklilerin durumunu göstermesi gerektiğinden, isteklilerin ilgili idarelere (vergi daireleri, sigorta müdürlükleri vb.) yaptığı başvurularda bu belgeleri ihale tarihi itibarıyla durumlarını gösterecek şekilde istemeleri, adı geçen idarelerin de isteklilerin ihale tarihi itibarıyla durumunu gösterecek şekilde belgeleri düzenleyerek vermeleri gerekmektedir.

İhale üzerinde kalmasına rağmen süresi içinde sözleşme imzalamaya gelmeyenlerin durumuna ilişkin olarak ise ;

4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin sonuna 5615 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi ile;

"Kurum, dördüncü fıkranın; (c) bendi ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının uygun görüşünü alarak sosyal güvenlik prim borcunun kapsamı ve tutarını; (d) bendi ile ilgili olarak, Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü alarak vergi borcu kapsamına girecek vergileri; tür ve tutar itibarıyla belirlemeye yetkilidir.

Bu madde kapsamında istenen belgelerden hangilerinin taahhütname olarak sunulabileceği Kurum tarafından belirlenir. Gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya ihale üzerinde kalan istekli tarafından taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmemesi halinde bu durumda olanlar ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir."

Hükümleri eklenmiştir. Bu şekilde, gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya ihale üzerinde kalan istekli tarafından taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmemesi halinde, sadece geçici teminatın gelir kaydedilmesi, bu durumda olanlar hakkında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmemesi öngörülmüştür.

Bu çerçevede;

1- 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (c) ve (d) bentleri gereğince, Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim veya vergi borcu olan isteklilerin 4734 sayılı Kanun kapsamında yapılan ihalelere katılamayacakları açık olup, isteklilerin ihaleye katılma aşamasında, kesinleşmiş sosyal güvenlik prim veya vergi borcu bulunmadığını taahhüt etmesinin zorunlu olduğu dikkate alındığında, gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunan isteklinin teklifinin başka bir sebeple değerlendirme dışı bırakılıp bırakılmadığı, bu isteklinin teklifinin ekonomik açıdan en avantajlı teklif olup olmadığı veya ihalenin iptal edilip edilmediğine bakılmaksızın gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya ihale üzerinde kalan istekli tarafından ilgili idarelerden temin edilerek ihaleyi yapan idareye sunulan belgelerin taahhüt edilen

durumu göstermemesi (sosyal güvenlik prim veya vergi borcu bulunması gibi) halinde, bu durumda olanların ihale dışı bırakılarak geçici teminatlarının gelir kaydedilmesi, ancak haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmemesi,

2- Sözleşmeyi imzalamaya engel durumu bulunmamasına (taahhüdüne aykırı bir durumu bulunmamasına) rağmen söz konusu belgelerin sözleşme imzalamaya süresi içinde sunulmaması halinde ise, 4734 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "üzerine ihale yapıldığı halde mücbir sebep halleri dışında usulüne göre sözleşme yapmayanlar" kapsamında değerlendirme yapılması ve ayrıca anılan Kanunun 44 üncü maddesi gereğince geçici teminatının gelir kaydedilmesi gerekeceğinden, ihale üzerinde kalan isteklilerce bu süre içinde gerekli belgelerin temin edilerek idareye başvurulması hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

MADDE 5 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 – Bu Tebliğ hükümlerini Kamu İhale Kurumu Başkanı yürütür.

[R.G. 15 Mayıs 2008 – 26877]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından:

AVUKATLIK ASGARİ ÜCRET TARİFESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TARİFE

MADDE 1 – 13/12/2007 tarihli ve 26729 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İcra ve İflas Müdürlüklerindeki hukuki yardımlara ilişkin avukatlık ücreti, takip sonuçlanıncaya kadar yapılan bütün işlemlerin karşılığıdır. Konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık ücreti, bu Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir."

MADDE 2 – Aynı Tarifenin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 12** – (1) Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık ücreti, (yedinci maddenin ikinci fıkrası, dokuzuncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile onuncu maddenin son fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla,) tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir. Belirlenen bu ücret Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümüne göre tespit edilen ücretten az olamaz."

MADDE 3 – Aynı Tarifenin ikinci kısım birinci bölüm (4) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4 – Bu Tarife yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

[R.G. 23 Mayıs 2008 – 26884]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İçişleri, Maliye ve Sağlık Bakanlıklarından:

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA AİT YER, ARAÇ, BİNA VE TESİSLERDE TÜTÜN ÜRÜNÜ TÜKETENLERE VERİLECEK İDARİ YAPTIRIM KARARLARININ UYGULAMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA TEBLİĞ

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarına ait yer, araç, bina ve tesislerde tütün ürünü tüketenlere ilgili birim amiri tarafından yetki verilen kamu görevlileri tarafından uygulanacak idari yaptırımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Yetki

MADDE 2 – (1) 1 inci maddede belirtilen yerlerde tütün ürünü tüketenlere ilgili idari biriminin yetkili kıldığı kamu görevlileri tarafından idari para cezası verilir.

Tespit

MADDE 3 – (1) 1 inci maddede belirtilen yerlerde tütün ürünleri tüketildiği haber alındığında yetkili kamu görevlisi gerekli araştırmaları ivedilikle yapar. Araştırma sonucu yeterli delil bulunduğu ya da tütün ürünleri tüketildiğini tespit ettiğinde 1 nolu Ekte yer alan idari yaptırım karar tutanağı düzenler.

Tütün ürünü tüketiminin ispatı

MADDE 4 – (1) İspat aracı olarak aşağıdaki bilgi, belge ve deliller kullanılır:

- a) Usulüne uygun olarak tanzim edilen tutanak ve/veya olay raporu,
- b) Varsa ihbarda bulunan, şikâyetçinin veya diğer kişilerin beyanlarını içeren tutanak,
- c) İspata yarar görsel dokümanlar (fotoğraf, video kaydı vs.)

Tutanak hazırlanması

MADDE 5 – (1) İdari yaptırım karar tutanağı üç nüsha olarak düzenlenir. Düzenlenen idari yaptırım karar tutanağının bir sureti ilgili kişiye verilir, bir sureti yaptırım kararını uygulayan birimde muhafaza edilir, bir sureti ise tahsil edilmemiş idari yaptırım kararlarının kesinleşmesi üzerine idari para cezasını tahsil yetkisi bulunan idareler hariç olmak üzere tahsil için ilgilinin ikametgâhının bulunduğu yer vergi dairesine gönderilir. Yapılan işlem 2 nolu Ekte yer alan idari yaptırım karar defterine kayıt edilir. Tutanağın ilgili bölümüne idari yaptırım karar defterinin sıra numarası yazılır. Tutanak yetkili en az iki görevli tarafından imzalanır. Tutanakların iptali gerektiğinde iptal işlemi tutanağın üzeri çizilmek ve iptal şerhi konulmak suretiyle gerçekleştirilir.

(2) Aynı kabahatin birden fazla işlenmesi halinde her bir kabahatle ilgili olarak ayrı idari yaptırım karar tutanağı düzenlenir.

Tutanağın imzalanması

MADDE 6 – (1) Kararın uygulandığı kişiye aşağıdaki hususlarda bilgi verilir ve karar tutanağını imzalaması istenir.

- a) Kararın tebliği tarihinden itibaren idari para cezasını bir ay içinde ödemesi gerektiği,
- b) İdari yaptırım kararının kendisine tebliğ veya tefhim edildiği tarihten itibaren en geç 15 gün içinde karara karşı sulh ceza mahkemesine bizzat veya yasal temsilcisi ya da avukatı aracılığıyla başvurabileceği,
- c) Bu süre içinde başvuru yapılmaması halinde idari yaptırım kararının kesinleşeceği,
- d) İdari para cezasını kanun yoluna başvuru süresi içinde ödemesi halinde kendisinden cezanın 3/4'ünün tahsil edileceği,
- e) Peşin ödemenin kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemeyeceği.

(2) Kişinin imzadan kaçınması hâlinde, bu durum idari yaptırım karar tutanağının "idari yaptırım uygulanan şahsın imzası" bölümünde belirtilir. İdari yaptırım karar tutanağının bir nüshası ilgili kişiye verilir.

Tahsil

MADDE 7 – (1) İdari para cezası uygulanan kişinin cezanın yazıldığı anda ödemeye rıza göstermesi ya da kanun yoluna başvurmadan cezayı ödemek istemesi hâllerinde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kurumlarda muhasebe yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilen personel tarafından yapılan tahsilatta "idari para cezasının toplam miktarı, indirilen tutar ve tahsil edilen

tutar" ayrı ayrı belirtilmek suretiyle muhasebe yetkilisi mutemedi alımdısında gösterilir. (Örnek: Kapalı alanda tütün ürünü tüketen kişiye idari yaptırım kararı uygulanması ve yaptırım kararı uygulanan kişinin cezayı hemen ödemeye rıza göstermesi durumunda, para cezası tutarı 2008 yılı için 62 YTL, indirim tutarı 15,5 YTL ve tahsil edilen tutar 46,5 YTL şeklinde ayrı ayrı belirtilmek suretiyle muhasebe yetkilisi mutemedi alımdısında gösterilir.)

(2) Kişinin ekonomik durumunun müsait olmaması ve bir ay içinde başvurması halinde idari para cezasının ilk taksidinin peşin ödenmesi koşuluyla bir yıl içinde ve 4 eşit taksit halinde ödenmesine karar verilebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde, idari para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil için (idari para cezasını tahsil yetkisi bulunan idareler hariç) vergi dairesine bildirilir. Taksitlendirme başvurusu idari yaptırım kararının tebliğini müteakip bir ay içinde bu kararı veren idareye yapılır ve talepler bu idareler tarafından değerlendirilip karara bağlanır.

(3) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kurumlarca mevcut muhasebe yetkilisi mutemet alımdıları kullanılabilir veya defterdarlık muhasebe müdürlükleri ve malmüdürlüklerinden muhasebe yetkilisi mutemedi alımdısı temin edilir ve tahsilat işlemlerinde kullanılır.

İdari yaptırım kararının kesinleşmesi

MADDE 8 – (1) İdari para cezasına ilişkin idari yaptırım kararı, kararın tebliği ya da tefhimi tarihinden itibaren ilgilinin onbeş gün içinde sulh ceza mahkemesine başvurmaması halinde kesinleşir. İlgilinin, sulh ceza mahkemesine başvurması hâlinde, yargılama sonuçlanıncaya kadar idari yaptırım kararı kesinleşmez. (İdari yaptırım kararlarının kesinleşmesine ilişkin gerekli açıklamalar 12/5/2007 tarihli ve 26520 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 442 seri nolu Tahsilat Genel Tebliğinde yapılmıştır.)

(2) İdari yaptırım kararı, kesinleşmesini müteakiben tahsil için (idari para cezasını tahsil yetkisi bulunan idareler hariç) yazı ile ceza verilen kişinin ikametgâhının bağlı olduğu yer vergi dairesine gönderilir.

İdari para cezası uygulanmayacaklar

MADDE 9 – (1) Fiili işlediği sırada 15 yaşını doldurmamış çocuk ile akıl hastalığı nedeniyle, işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamayan veya bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneği önemli derecede azalmış olan kişi hakkında idari yaptırım karar tutanağı düzenlenir ancak idari para cezası uygulanmaz.

İade

MADDE 10 – (1) Tahsil edilmiş idari para cezalarının ilgili mevzuat uyarınca iadesi gerektiği takdirde red ve iade işlemleri tahsilatı yapan muhasebe birimi tarafından yerine getirilir.

Yetkili kamu görevlilerinin belirlenmesi

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğin yayım tarihinden itibaren ilgili birim amirleri idari yaptırım uygulamaya yetkili kamu görevlilerini belirler ve duyururlar.

Tutanakların muhafazası

MADDE 12 – (1) İdari yaptırım karar tutanakları, ilgili diğer evrak ve tutulan defterler, bu işlemleri yapan yetkili birimde zamanaşımı süresince saklanır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ 19/5/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini kamu idareleri yürütür.

Ek 1

İDARİ YAPTIRIM KARAR TUTANAĞI	
I. KİMLİK BİLGİLERİ	
a) Uyruğu	

b) T.C Kimlik No:	
c) Vergi Kimlik No:	
d) Adı Soyadı:	
e) Baba Adı:	
f) Doğum Tarihi ve Yeri	
g) Nüfusa Kayıtlı Olduğu İl	
h) Nüfusa Kayıtlı Olduğu İlçe	
I) Mahalle/Köy	
j) İkamet Adresi	
k) Ev Tel	
l) Cep Tel	

II. İŞLENEN KABAHAT İLE İLGİLİ BİLGİLER

1. Kabahat Fiili :
2. Kabahatin İşlendiği Yer :
3. İşlendiği Tarih ve Saat :
4. Kabahatle İlgili Elde Edilen Deliller :
5. Uygulanan Yaptırımlar İdari Para Cezasının Miktarı : Ödeme Yapılmışsa Alınan Miktar :
6. Kişinin huzurunda / gıyabında alınan idari yaptırım kararı gereği hazırlanan işbu tutanak yukarıda açık kimliği belirtilen şahsa ...../...../20 ... tarihinde aşağıda isimleri sıralanan yetkili görevliler tarafından tebliğ edilmiştir.
7. İdari Yaptırım Uygulanan Şahsın İmzası (Tebellüğ Eden)
8. İdari Yaptırım Karar Defteri Sıra Numarası:

III. İDARİ YAPTIRIM KARARINI UYGULAYAN KAMU KURUM VE KURULUŞU GÖREVLİLERİ

Görevli: 1	Görevli : 2
1. Adı Soyadı	
2. Unvanı	
3. Birimi	
4. İmza	

YASAL UYARILAR:

1 - İşbu idari yaptırım tutanağına karşı, kararın şahsınıza tebliğ edildiği tarihten itibaren en geç 15 gün içerisinde Sulh Ceza Mahkemesine bizzat veya yasal temsilciniz ya da avukatınız aracılığıyla başvurulabilirsiniz. Bu süre içerisinde başvuru yapılmaması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir.
2 - İdari para cezasını bir ay içinde ödemeniz gerekir, kanun yoluna başvurmadan öderseniz cezanın 3/4'ü tahsil edilir. Peşin ödeme, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurmasını etkilemez.
3 - Kişinin imzadan kaçınması halinde bu durum tutanağın II.7 nolu bölümünde belirtilir.
4 - İdari para cezasının kesinleşmesini takiben ödenmemiş tutar 6183 sayılı Kanun uyarınca takip edilecektir.

Başvuran 1973 doğumludur. 29 Temmuz 1998 tarihinde askerlik hizmeti yerine getirdiği sırada yakalanmıştır.

Başvuran, 2 Ağustos 1998 tarihinde yasadışı bir terör örgütü adına çeşitli şehirlerde, özellikle bombalı saldırı, silahlı saldırı olmak üzere kırk üç terör ayrı eylemi gerçekleştirdiği gerekçesiyle İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) tarafından tutuklanmıştır.

A. Açlık grevi

Başvuran, 2003 ve 2004 yılında 538 gün süreyle açlık grevi yapmıştır. Cezaevi doktoru tarafından 26 Haziran 2003 ve 19 Mart 2004 tarihleri arasında düzenli olarak muayene edilmiştir. 19 Mart 2004 tarihinde Tekirdağ Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiş ve 15 Nisan 2004 tarihine kadar hastanede kalmıştır. Başvuran tıbbi müdahalelerin neredeyse tamamını reddetmiştir.

Talebi üzerine başvuran, 15 Nisan 2004 tarihinde Bayrampaşa Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiş ve 6 Mayıs 2004 tarihine kadar hastanede kalmıştır. Bu tarihte başvuran her türlü tıbbi müdahaleyi reddettiği gerekçesiyle İstanbul Cezaevi'ne gönderilmiştir. Başvuran 14 Eylül 2004 tarihine kadar altı kez hastaneye sevk edilmiş ve her defasında tıbbi müdahaleyi ya da sağlık muayenesini reddettiğini belirten raporlar düzenlenerek cezaevine geri gönderilmiştir. Cezaevi doktoru düzenli olarak başvuranın muayenelerine devam etmiştir.

İstanbul Cezaevi doktoru tarafından düzenlenen 1 Kasım 2004 tarihli raporda, başvuranın sağlık durumunun ortalama seviyede olduğu ve sağlık bakımından bir aciliyet göstermediği ifade edilmiştir. Raporda başvurana tekerlekli sandalye de verildiği belirtilmiştir.

Bu zaman zarfında başvuran bir takım ilaçlar ve vitaminler kullanmıştır. 14 Aralık 2004 tarihinde Bayrampaşa Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiştir.

Başvuran, 15 Aralık 2004 tarihinde açlık grevine son verdiğini açıklamıştır. 27 Ocak 2005 tarihine kadar "kötü beslenme" nedeniyle tedavi edilmiştir. Nöroloji ve kineziterapi servislerinde de muayeneler ve tedaviler gerçekleştirilmiştir.

---

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Kocaeli Üniversitesi Nöroloji servisi tarafından düzenlenen 1 Mayıs 2006 tarihli sağlık raporunda başvuranın bacaklarında tepki vermede eksiklik olduğu ya da geç tepki verdiği belirtilmiştir.

B. Başvuran aleyhinde başlatılan ceza davası

Alınan bir dizi yetkisizlik kararı, muhakemenin men'i kararı ve davanın diğer üç sanıkla ilgili olan başka davalarla birleştirilmesi kararı sonrasında, 22 Haziran 2001 tarihinde DGM başvuranın belirtilen on iki eyleme aktif olarak katıldığına karar vermiş ve anayasal düzene karşı eylemlerde bulunmak suçundan başvuranı ağır hapis cezasına mahkum etmiştir.

DGM kararını vermeden önce on dört duruşma gerçekleştirmiş ve çok sayıda balistik inceleme ve parmak izi incelemesi yaptırmış, tanık ifadelerine başvurmuş ve polis soruşturması yapılmasını talep etmiştir.

Başvuranın avukatı, 3 Ekim ve 5 Aralık 2000 tarihli duruşmalar sırasında görüşlerini sunmak için ek süre talep etmiş ve 27 Şubat ve 15 Mayıs 2001 tarihli duruşmalara katılmamıştır.

Yargıtay, 7 Mart 2002 tarihinde, davaya müdahil olarak katılınması konusundaki usul hatası nedeniyle bu kararı bozmuştur.

17 Temmuz 2003 tarihinde, düzenlenen altı duruşma sonrasında DGM başvurusu yine aynı cezaya mahkum etmiştir.

28 Ocak 2004 tarihinde bu karar, sanıklar aleyhindeki belgelerin orijinalleri dosyaya eklenmediği ve bulunan nüshaların onaylanmadığı gerekçesiyle bir kez daha bozulmuştur.

16 Haziran 2004 tarihinde 5190 sayılı Kanun yürürlüğe girmiş ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırılmıştır. Böylece dava, 21 Ekim 2004 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden görülmeye başlanmıştır.

Başvuranın avukatı 19 Nisan 2005 tarihli duruşma sırasında görüşlerini sunmak için ek süre talep etmiştir.

Dava halen Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmektedir.

Mahkeme yargılama süresinde her otuz günde bir, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 112. maddesi uyarınca başvurusunun tutuklu yargılanmasını res'en incelemiştir. Mahkeme, delillerin durumu, isnat edilen suçun cinsini dikkate alarak başvurusunun tutuklu yargılanmasının devamına karar vermiştir. Mahkeme, 2004 yılında iki defa, delillerin toplanması işleminin tamamlanmadığını belirtmiştir.

Başvuran, 2004 tarihinden itibaren de sağlık durumuna atıfta bulunarak çok sayıda tahliye talebinde bulunmuştur. Bu talepler aynı gerekçelerle reddedilmiştir.

Ağır Ceza Mahkemesi, 15 Temmuz 2004, 27 Ocak 2005 ve 19 Nisan 2005 tarihli duruşmalarda başvurusunun tutuklu olarak yargılanmasının devamına karar vermiş ve dosya içeriği ve karar bozma gerekçeleri dikkate alındığında başvurusunun duruşmalarda hazır bulunacağı konusunda ikna olmadığı hususunu dile getirmiştir.

Başvuran sağlık sorunlarını öne sürmüş ve Tekirdağ F Tipi Cezaevi'ne oradan da Kocaeli Cezaevi'ne nakledilmesine itiraz etmiştir. Başvurusunun başvurusu 9 Aralık 2005 tarihinde reddedilmiştir.

HUKUK AÇISINDAN

I. KABULEDİLEBİLİRLİK HAKKINDA

A. Kötü muamelenin yasaklanması hakkında

1. Tarafların argümanları

AİHS'nin 3. maddesine atıfta bulunan başvuran, yakalandığını iddia ettiği WK-S sebebiyle sağlık durumunun tutukluluk şartlarıyla bağdaşmadığını iddia etmektedir. Başvuran günlük ihtiyaçlarını karşılamak için yardıma ihtiyacı olduğundan dolayı serbest bırakılması gerektiğini iddia etmektedir.

Hükümet, iç hukuk yollarının tüketilmediğini ileri sürmekte, cezaevlerindeki koşulların uygun olduğunu ve gerekli tıbbi bakımın bütün tutuklulara sağlandığını ifade

etmektedir. Hükümet, gerekli olması durumunda ilgililerin hastaneye sevk edildiğini ya da geçici süreyle serbest bırakıldığını belirtmektedir. Hükümet, AİHM'den dayanaktan yoksun olması sebebiyle sözkonusu başvuruyu kabuledilemez ilan etmesini talep etmektedir.

2. AİHM'nin takdiri

Aşağıda belirtilen sebeplerden dolayı, AİHM iç hukuk yollarının tüketilmediği hususunda Hükümet tarafından dile getirilen ön itirazı üzerinde durmayacaktır.

AİHS'nin 3. maddesi uyarınca cezaevindeki sağlık koşulları, 1996 ve 2000 yıllarında Türkiye'deki cezaevlerindeki açlık grevleri ve bu davalar çerçevesinde 2004 yılında Mahkeme tarafından gerçekleştirilen soruşturma konusundaki içtihatla ilgili olarak AİHM, *Tekin Yıldız* kararına, *Mutlu-Türkiye* (no: 37652/04) ve *Paksoy-Türkiye* (no: 33901/04) kararlarına atıfta bulunmaktadır.

AİHM, bir tutuklunun sağlık gerekçesiyle serbest bırakılmasına ilişkin herhangi bir zorunluluk bulunmadığına ilişkin içtihadını (Bkz. diğerleri arasında, *Matencio-Fransa*, no: 58749/00, 15 Ocak 2004) ve daha sonra ise tutukluluk sırasında sağlanan sağlık bakımı ile ilgili olarak şikayet ileri sürülmemesine rağmen, kişinin hapsedilmesinin Türkiye aleyhinde yapılan diğer benzer başvurular bağlamında AİHS'nin 3. maddesine uygun olup olmadığı sorusunun, ilgili kişilerin cezaevi dışında tedavi edilebilmeleri için, yetkililer tarafından sağlanan geçici serbest bırakma kararı dikkate alınarak değerlendirildiği hususunu hatırlatmanın uygun olacağı kanaatindedir (Bkz., örneğin, *Kuruçay-Türkiye*, no: 24040/04, 10 Kasım 2005).

Oysa ki hiçbir raporda başvuranın serbest bırakılması gerektiği belirtilmemiş ve hiçbirisinde Wernicke-Korsakoff Sendromu (WK-S) teşhisi konulmamıştır.

Ayrıca, bir kimsenin tutuklu yargılanmak üzere tutulmasının uygun olup olmadığı konusunda ve mevcut davada da olduğu gibi, ulusal makamlar başvuranın fiziksel bütünlüğünün korunması zorunluluğunu gerekli tedavileri sağlayarak yerine getirdiklerinde, AİHM'nin kendi bakış açısını yerel mahkemelerin bakış açısının yerine koyması mümkün değildir (*Sakkopoulos-Yunanistan*, no: 61828/00, 16 Ocak 2004, ve *Reggiani Martinelli-İtalya* (karar), no: 22682/02). Zaten başvuran, sözkonusu tıbbi bakımın şekline ya da yetersiz oluşundan dolayı şikayetçi olmamakta, sadece iddialarını desteklemeksizin, serbest bırakılması gerektiğini iddia etmekle yetinmektedir (*Ahmet Arslan-Türkiye* (karar), no: 5114/04, 1 Aralık 2005).

Sonuç olarak başvuranla ilgili sağlık raporlarında başvuranın hapsedilmemesi gerektiği hususunda herhangi bir ifade yer almamaktadır.

Böylece, başvurana uygulanan tıbbi bakımı dikkate alarak, ilgili olayların değerlendirilmesinden ve Hükümetin uygulamada sağladığı güvence ve AİHM bilirkişi kurulunun ilk grup davalar için cezaevi kurumlarına yönelik gerçekleştirdiği inceleme ziyaretleri neticesinde AİHM, başvuranın hükümlülük şartlarının AİHS'nin 3. maddesi uyarınca insanlık dışı ve aşağılayıcı bir muamele teşkil ettiğini gösterir ciddi gerekçelerin yer almadığına itibar etmektedir (*Balyemez-Türkiye*, no: 32495/03, 22 Aralık 2005, *Sinan Eren-Türkiye*, no: 8062/04, 10 Kasım 2005).

Sonuç olarak AİHM, dayanaktan yoksun bulunması nedeniyle AİHS'nin 35 §§ 3. ve 4. maddeleri uyarınca bu şikayeti reddetmektedir.

B. Masumiyet Karinesi

Başvuran, AİHS'nin 6 § 2. maddesinde güvence altına alınan masumiyet karinesi ilkesine rağmen makul sebepler olmaksızın bu kadar uzun süren bir tutuklu yargılamanın, yargısız infaz olduğunu iddia etmektedir.

AİHM'nin içtihadı uyarınca, bir kimsenin tutuklu olarak yargılanması masumiyet karinesi ilkesinin sınırlandırılması anlamına gelmektedir. Oysa ki AİHS'nin 5 § 3. maddesi, masumiyet karinesi uyarınca, yalnızca kişi özgürlüğüne saygı ilkesine istisna getirilmesini haklı gösterecek somut bir delil olması durumunda tutukluluğun devam etmesini onaylamaktadır. Bu nedenle bu hüküm aynı zamanda dolaylı olarak masumiyet karinesi ilkesini de güvence altına almaktadır. Sonuç olarak tutuklu yargılamanın süresi ile ilgili olarak AİHS'nin 6 § 2. maddesi bakımından ayrıca bir soru ortaya çıkmamaktadır zira bu alanda bu ilkeye riayet edilmesinin sağlanması esastır.

AİHM bu şikayeti 5/3. madde kapsamında inceleyecektir.

C. Tarafsızlık ve Bağımsızlık

Başvuran, AİHS'nin 6 § 1. maddesine atıfta bulunarak İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'nin tarafsızlıktan ve bağımsızlıktan yoksun olduğundan şikayetçi olmakta ve bu mahkemenin, genel hukuk mahkemesi görünümünde olan bir Devlet Güvenlik Mahkemesi olduğunu ileri sürmektedir. Başvuran, bununla ilgili olarak yaptığı açlık grevinin süresinin 538 gün olmasına rağmen Cumhuriyet Savcısı tarafından 485 gün olarak ifade etmiş olmasına atıfta bulunmaktadır. Başvuran ayrıca Ağır Ceza Mahkemesi'nin yargılama süresince kendisini serbest bırakmadığını belirtmektedir.

AİHM her şeyden önce başvuranın iddialarını ikna edici bir şekilde dile getirmediğini tespit etmektedir. Başvuran tarafından iddia edilen olaylar AİHS'nin 6. maddesi bakımından incelenebilirse de sözkonusu yargılamanın, bu maddenin gerekliliklerini yerine getirip getirmediği sorusunun ancak yargılamanın bir bütün olarak incelenmesi sonucunda, başka bir ifade ile yargılama sona erdiğinde tespit edilebileceğini hatırlatmak gerekmektedir. Belirli bir unsurun, erken sayılabilecek bir aşamada yargılamanın adil olup olmadığı hususunun belirlenmesini sağlayacak kadar belirleyici olması durumunun gözardı edilmesi mümkün değilse de AİHM, başvuranın ceza davasının henüz sonuçlanmadığını ve başvuranın argümanlarının bu türden koşulları ortaya koymadığını tespit etmektedir (*Francesco Aggiato* kararı).

Sonuç olarak AİHS'nin 35 §§ 3 ve 4. maddeleri uyarınca dayanaktan yoksun olması sebebiyle bu şikayetin kabuledilemez olduğuna kanaat getirilmiştir.

D. Tutuklu yargılama ve dava süresi

Başvuran, 30 Temmuz 1998 tarihinde yakalandığını ve 2 Ağustos 1998 tarihinden beri tutuklu bulunduğunu belirterek halen sürmekte olan tutuklu yargılama süresinin aşırı uzun olduğunu ileri sürmektedir. Başvuran bununla ilgili olarak AİHS'nin 5 §§ 1 (c) ve 3. maddelerine atıfta bulunmaktadır.

Başvuran, AİHS'nin 6 § 1. maddesi bakımından halen görülmekte olan davasının aşırı uzun sürdüğünden şikayetçi olmaktadır.

AİHM bu şikayetlerin AİHS'nin 35 § 3. maddesi uyarınca açıkça dayanaktan yoksun olmadığını tespit etmektedir. Başka hiçbir kabuledilemezlik gerekçesi bulunmadığından dolayı bu şikayetlerin kabuledilebilir olduğuna karar vermiştir.

Bununla birlikte dava koşullarının hukuki nitelendirilmesini yapan AİHM, başvurular ya da Hükümetler tarafından sunulan nitelendirmelere bağlı olmadığından, tutuklu yargılamanın süresi ile ilgili olarak dile getirilen şikayetin, AİHS'nin 5 § 3. maddesi kapsamında incelenmesinin uygun olacağına kanaat getirmektedir (*Büyükdağ-Türkiye*, no: 2834095, 21 Aralık 2000).

II. AİHS'NİN 5 § 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran tutuklu yargılama süresinin uzun sürmesinden dolayı şikayetçi olmakta ve AİHS'nin 5 § 3. maddesine atıfta bulunmaktadır.

Değerlendirmeye alınacak dönemle ilgili olarak başlangıç tarihinin, başvuranın yakalandığı 29 Temmuz 1998 tarihi kabul edilmesi hususuna kimse itiraz etmemektedir (*Bati ve diğerleri-Türkiye*, no: 33097/96 ve 57834/00).

AİHM mahkumiyet kararının kendisinin, atıfta bulunulan madde kapsamında değerlendirmeye alınacak dönemin sona ermesi anlamına geldiğini hatırlatmaktadır. Bu tarihten itibaren, ilgili kişinin tutuklanması, AİHS'nin 5 § 1 a) maddesi kapsamına girmektedir (Bkz., örneğin, *I.A.-Fransa* kararı, 23 Eylül 1998, *Derleme Kararlar ve Hükümler*). Başvuran, mahkum edildiği 22 Temmuz 2001 tarihinden, mahkumiyet kararının Yargıtay tarafından onandığı 7 Mart 2002 tarihine kadar ve aynı şekilde ikinci mahkumiyet karar tarihi olan 17 Temmuz 2003 tarihinden, kararın ikinci kez onandığı 28 Ocak 2004 tarihine kadar "yetkili bir mahkeme tarafından mahkum edildikten sonra yasalara uygun olarak tutuklu bulunmaktaydı".

Sonuç olarak başvuranın tutuklu yargılanma süresi üç dönemden oluşmaktadır. Birincisi, 29 Temmuz 1998 tarihinden 22 Haziran 2001 tarihine kadar, ve ikincisi 7 Mart 2002 tarihinden 17 Temmuz tarihine kadar.

Üçüncüsü ise 28 Ocak 2004 tarihinde başlamıştır. Başvuranın halen tutuklu olarak yargılandığı dikkate alınırca, değerlendirilecek toplam süre şu an itibariyle yaklaşık yedi yıl üç aydır (*Solmaz-Türkiye*, 16 Ocak 2007 tarihli karar).

Hükümet, sanıkların sayısı, davanın karmaşıklığı, başvurana verilecek ceza ve firar tehlikesi dikkate alındığında tutuklu yargılama süresinin makul olduğunu belirtmektedir.

Başvuran, sağlık durumu nedeniyle firar etmesinin mümkün olmadığını ve kişisel ihtiyaçlarını zorlukla karşılayabildiğini belirtmektedir. Her ne olursa olsun, bu kadar uzun bir tutuklu yargılama süresinin haklı gösterilemeyeceğini ileri sürmektedir.

AİHM'nin yerleşik içtihadı uyarınca, tutuklu yargılama süresinin makul olup olmadığı her davada davanın özel koşulları dikkate alınarak değerlendirilmelidir.

Öncelikli olarak ulusal mahkemelerin, belirli bir davada bir sanığın tutuklu yargılama süresinin makul süreyi aşmaması konusuna özen göstermeleri gerekmektedir. Bu amaçla, ulusal mahkemelerin, masumiyet karinesi uyarınca kişi özgürlüğüne saygı ilkesine istisna getirilmesini haklı gösterecek bir kamu yararının bulunup bulunmadığını tespit edilmesini sağlayacak bütün dava koşullarını incelemeleri ve tahliye taleplerini reddeden kararlarında

bunları dikkate almaları gerekmektedir. Esasında AİHM'nin, sözkonusu kararlarda yer alan gerekçelerden ve başvuran tarafından yapılan başvurularda tartışma götürmeyen olaylardan yola çıkarak, AİHS'nin 5 § 3. maddesinin ihlal edilip edilmediğine karar vermesi gerekmektedir (Bkz. *Assenov ve diğerleri-Bulgaristan*, 28 Ekim 1998 tarihli karar).

Bu bağlamda, bir suç işlediği gerekçesiyle tutuklanan kişiye yönelik makul şüphelerin devamlılığı, tutukluluğun *sine qua non* olmazsa olmaz koşuludur, fakat kimi kez bu yeterli olmamaktadır; Mahkeme, hukuki mercilerin hürriyet hakkından yoksun bırakmaya dair diğer gerekçelerin meşruluğunu belirlemek durumundadır. Bu gerekçeler gerekli ve yeterli olduğu takdirde, ulusal makamların yargı süreci boyunca yeterli ihtimamı gösterip göstermediklerinin ayrıca bilinmesi gerekmektedir (Bkz. diğerleri arasında, *Mansur-Türkiye* kararı, 8 Haziran 1995 tarihli karar). Soruşturmanın karmaşıklığı ve özellikleri bununla ilgili olarak dikkate alınması gereken unsurlardır (*Van der Tang-İspanya*, 13 Temmuz 1995 tarihli karar).

Mevcut davada, dosyada yer alan unsurlardan DGM'nin, kanıtların durumu, isnat edilen suçun türü ve cezanın süresi gibi neredeyse tamamen aynı ifadelerle her duruşma sonunda düzenli olarak başvuranın tutukluluğunun devamına karar verdiği ortaya çıkmaktadır.

2004 ve 2005 yıllarında, Yargıtay'ın ikinci kararından sonra DGM iki kez delillerin toplanması işleminin sona ermediğini ifade etmiştir. Mahkeme üç defa firar riskine atıfta bulunmuştur.

AİHM, ulusal mahkemelerin başvuranın adaletten kaçma riski bulunduğunu düşünmüş olabileceklerini anlamaktadır. Bununla birlikte, firar etme riskinin kaçınılmaz olarak zamanla azalması (Bkz. *Neumeister-Avusturya*, 27 Haziran 1968 tarihli karar) ve bu riskin yalnızca kişinin giyebileceği hükmün ağırlığıyla izah edilemeyeceğinin açık olmasına rağmen (Bkz. *Muller-Fransa*, 17 Mart 1997 tarihli karar), Ağır Ceza Mahkemesi'nin bu riski başvuranın özel durumu bakımından neye dayandığını kararlarında açıklamamış olması hususunu üzücü bulmaktadır. Böylelikle tutukluluğun devamına ilişkin kararlardan, ulusal mahkemelerin bu riskin neden yedi yıl boyunca sürdüğünü gerekçelendirmeyi ihmal ettikleri tespit edilmektedir (Bkz., diğerleri arasında, *Letellier-Fransa*, 26 Haziran 1991, ve *Zannouti-Fransa*, no: 42211/98, 31 Temmuz 2001).

“Kanıtların durumu” suçluluğa ilişkin ciddi belirtilerin var olduğunun ve sürdüğünün göstergesi olarak değerlendirilse ve genel olarak bu koşullar yeterli etkeni oluştursa da, tutukluluğun bu denli uzun bir süre devam etmesini başlı başına doğrulamak için yeterli değildir (*Mansur* kararı).

AİHM, davada sanıkların ve terörist faaliyetlerin çokluğunun davayı karmaşık hale getirdiğini kabul etmektedir. Bununla birlikte, davanın seyrindeki hiçbir gecikmenin başvurana bağlanamayacağı düşünülmektedir.

Kişinin, mevcut davada olduğu gibi mahkum edildiği cezaya gelince, AİHM, tutukluluğun sürdürülmesinin, kişinin özgürlüğünden yoksun bırakacak bir cezanın önceden çekilmiş olması için kullanılamayacağını hatırlatır. (Bkz., özellikle, *Letellier*, ve *I.A-Fransa*, 23 Eylül 1998). Tutuklu yargılanmanın daha sonraki bir cezaya sayılması 5. maddenin 3. paragrafının ihlal edilmesini ortadan kaldıramamaktadır. Yalnızca 41. madde kapsamında tazminin takdir edilmesinde etkisi olacaktır (*Engel ve diğerleri-Hollanda*, 8 Haziran 1976, ve *Kimran-Türkiye*, no: 61440/00, 5 Nisan 2005).

Sonuç olarak, başvuranın, genel bir değerlendirme gerektiren tutukluluk süresi makul süreyi aşmıştır. O halde AİHS'nin 5 § 3 maddesi ihlal edilmiştir.

III. AİHS'NİN 6 § 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, aleyhinde açılan davanın süresini dile getirmekte ve AİHS'nin 6 § 1. maddesine atıfta bulunmaktadır.

Hükümet bu iddiaya karşı çıkmaktadır. Hükümet, 27 Şubat 2001 tarihli duruşmada avukatının bulunmayışı ve 3 Ekim, 5 Aralık 2000, 15 Mayıs 2001 ve 19 Nisan 2005 tarihli duruşmalar sırasında görüş sunmak için ek süre talep etmesi gibi başvurandan kaynaklanan süreleri dile getirmektedir.

AİHM, mevcut davada değerlendirmeye alınacak sürenin başvuranın yakalandığı tarih olan 28 Temmuz 1998 tarihi olduğu kanaatindedir (*Wemhoff-Almanya*, 27 Temmuz 1968 tarihli karar).

Sözkonusu sürenin sona ermesi ile ilgili olarak AİHM, verilecek cezanın kesinleşmesinin bu kadar uzun sürdüğünde, mahkumiyet kararı, AİHS'nin 6 § 1. maddesi uyarınca "ceza alanındaki bir suçlamanın esası" hakkında alınan bir karar olmadığını hatırlatmaktadır (*Eckle-Almanya*, 15 Temmuz 1982 tarihli karar).

Davanın halen Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmekte olduğu dikkate alındığında, değerlendirmeye alınacak olan dava süresi yaklaşık sekiz yıl altı aydır.

Bir davanın makul sürede görülüp görülmediği, dava koşulları ve AİHM içtihadından doğan kriterler, özellikle davanın karmaşıklığı, başvuranın ve yetkili makamların tutumları dikkate alınarak tespit edilmektedir (Bkz., diğer birçokları arasında, *Pélissier ve Sassi-Fransa*, no: 25444/94).

AİHM öncelikli olarak, Hükümet'in de belirttiği gibi, özellikle de soruşturmaların genişliği ve çeşitli şehirlerde gerçekleştirilen kırk üç terör eylemi için gerekli olan incelemelerin yapılması nedeniyle dava konusu yargılamanın karmaşıklık arz ettiğini tespit etmektedir.

AİHM, başvuranın avukatının bir duruşmaya katılmaması durumunun ve süre talep etmelerinin davanın toplam süresi üzerinde önemli bir farklılık yaratmadığını tespit etmektedir. AİHM, başvurandan ya da avukatından kaynaklanabilecek ve yargılama süresinin uzamasına neden olabilecek aşırı hiçbir tutum gözlemlememektedir.

AİHM, takdirine sunulan bütün unsurları inceledikten sonra mevcut davada esasa bakan hakimlerin çabasını da takdir etmektedir.

Bununla birlikte, mahkemelerde yaşanan sıkıntılarla ilgili olarak ortaya çıkan sorulara ilişkin yerleşik içtihadı uyarınca (Bkz., diğerleri arasında, *Union Alimentaria Sanders S.A.-İspanya*, 7 Temmuz 1989 tarihli karar) AİHM, cezai sürecin tamamlanması işleminin makul bir süre içerisinde gerçekleştirilmediği kanaatindedir. Yine de tespit edilen bu sürenin hangi makamdan kaynaklandığını araştırma görevi AİHM'ye düşmemektedir zira her durumda da burada sözkonusu olan sorumluluk Devlet'in sorumluluğudur (Foti ve diğerleri-İtalya, 10 Aralık 1982 tarihli karar). AİHS'nin 6 § 1. maddesi, mahkemelerin yükümlülüklerinin her birini, özellikle de makul süre ile ilgili yükümlülüğü yerine getirebilmeleri amacıyla Sözleşmeciler Devletlere adalet sistemlerini düzenleme zorunluluğunu getirmektedir (Bkz., *Portington-Yunanistan*, 23 Eylül 1998).

Bu nedenle mevcut davada AİHS2nin 6 § 1. maddesi ihlal edilmiştir.

IV. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

Başvuran hem maddi zarar hem de manevi zararın tazmin edilmesi için ödenmesi gereken miktarı AİHM'nin takdirine bırakmaktadır. Bununla ilgili olarak başvuran, üniversiteden atılmasını ve muhtemel gelir kaybını, serbest bırakıldığında askerliğini yapacak olmasını, kendisini ziyarete gelmek için ailesi tarafından yapılan masrafları ve sağlık sorunlarını dile getirmektedir. Başvuran maruz kaldığı manevi zararlarla ilgili olarak, tutuklu olarak yargılandığından beri çevresinde suçlu olarak görüldüğünü ileri sürmektedir.

Hükümet bu talebin reddedilmesini talep etmektedir.

AİHM, tespit edilen ihlalle talep edilen maddi tazminat arasında bir nedensellik bağı tespit edememekte ve bu nedenle bu talebi reddetmektedir.

Buna karşın AİHM, yukarıda yer alan ihlal tespitleri ışığında ve Mahkeme'nin bu konudaki içtihadı uyarınca manevi tazminat olarak başvurana 6.000 Euro ödenmesinin makul olduğu kanaatindedir.

B. Masraf ve Harcamalar

Başvuran aynı zamanda AİHM önünde yaptığı masraf ve harcamaların karşılanmasını talep etmektedir. Başvuran bununla ilgili olarak 426 Yeni Türk Lirası tutarındaki tercüme faturalarını sunmaktadır.

Hükümet belgelerle desteklenmediği gerekçesiyle bu ad altında ileri sürülecek iddiaların reddedilmesini talep etmektedir.

AİHM'nin yerleşik içtihadı uyarınca, ancak gerçekten yapılan ve makul miktardaki masraf ve harcamalar geri ödenebilmektedir.

Kanıtlayıcı belge olmadan AİHM'nin başvuranın iddialarına itibar etmesi mümkün değildir. Bununla birlikte mevcut başvurunun yapılabilmesi amacıyla bir takım masraf ve harcamaların yapılması gerektiği de aşikardır.

AİHM elindeki mevcut unsurlar ve yukarıda yer alan kriterler doğrultusunda tüm masraflarla birlikte başvurana 1.000 Euro ödenmesinin makul olacağı kanaatindedir.

C. Gecikme Faizi

Gecikme faizi olarak, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puan eklenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Tutuklu yargılanma süresi ve yargılama süresi ile ilgili olarak dile getirilen şikayetlerin *kabuledilebilir olduğuna*;
2. Başvurunun geri kalan kısmının *kabuledilemez olduğuna*;

3. AİHS'nin 5 § 3. maddesinin *ihlal edildiğine*;
4. AİHS'nin 6 § 1. maddesinin *ihlal edildiğine*;
5. a) AİHS'nin 44 § 2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek üzere, Savunmacı Hükümet tarafından başvurana:
  - i. manevi tazminat olarak 6.000 Euro (altı bin) *ödenmesine*;
  - ii. masraf ve harcamalar için 1.000 Euro (altı bin) *ödenmesine*;
  - iii. yukarıda yer alan miktarların her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;
- b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz *uygulanmasına*;
6. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddedilmesine*;

Karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3. maddesine uygun olarak 20 Şubat 2007 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Duyuru

T. C.
ADALET BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.PER.0.00.00.16/

.../.../2008

Konu : .....

BAKANLIK MAKAMINA

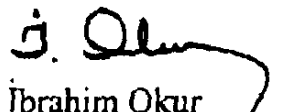
Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonunun 06/02/2008 tarihli ve 62 sayılı kararı ile, Muğla Adliyesi zabıt katibi iken 03/02/2008 tarihinde vefat eden Birol İNCE'nin dul eşi ve yetimlerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla yardım kampanyası düzenlenmesine karar verildiği, ayrıca Muğla Valiliği İl Dernekler Müdürlüğü'nün 21/03/2008 tarihli onayı ile yardım toplanmasının uygun görüldüğü anlaşılmış olup, teşkilât mensuplarımızın yapacakları nakdî yardım ve destek kampanyası ile ilgili olarak gerekli duyurunun Yargı Mevzuat Bülteni'nde yayımlanmasına izin verilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

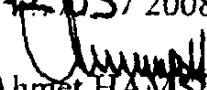
Bu itibarla; Muğla Adliyesi zabıt katibi iken 03/02/2008 tarihinde vefat eden Birol İNCE'nin, dul eşi ve yetimlerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla oluşturulan sorumlu kurul tarafından 2008 malî yılı süresince, ülke genelinde söz konusu yardım kampanyasının başlatılması hususunda bildirimim, Yargı Mevzuatı Bülteni aracılığıyla tüm teşkilâta duyurulmasını teminen izin verilmesini,

Gerekli işlem ve tebligatın buna göre yapılmasını tasviplerinize arz ederim.

Hesap Numarası _____ :

Vakıf Bank Muğla Şubesi
00158007290363382

İbrahim Okur
Hâkim
Genel Müdür

OLUR
12.05/2008

Ahmet HAMSİCİ
Hâkim
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

 [İçindekilere dön](#)

İlanlar

Adalet Bakanlığından :

MÜNHAL NOTERLİKLER

2007 yılı gayrisafı gelirleri ve isimleri yazılı olan birinci sınıf Bakırköy Yirmidokuzuncu Noterliği 1 Temmuz 2008 ve İzmir Dokuzuncu Noterliği 5 Temmuz 2008 tarihlerinde yaş tahdidi nedeniyle boşalacaktır.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF NOTERLERDEN bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

Keyfiyet Noterlik Kanununun 22 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ilan olunur.

Sıra No	Noterliğin Adı	2007 Yılı Gayrisafı Gelirleri
1 -	BAKIRKÖY YİRMİDOKUZUNCU NOTERLİĞİ	920.669,15,- YTL.
2 -	İZMİR DOKUZUNCU NOTERLİĞİ	613.982,93,- YTL.

[R.G. 17 Mayıs 2008 – 26879]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

Ankara Asliye 4. Ticaret Mahkemesine ait 1999/634 Esas, 2000/623 Karar sayılı dava dosyasının Ankara Asliye 8. Ticaret Mahkemesinin 1999/471 Esas sayılı dosyası içerisinde zayı olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylap veya Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 18 Mayıs 2008 – 26880]

 [İçindekilere dön](#)

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından :

DUYURU

Aydın Barosu Başkanlığı'ndan alınan 29/4/2008 gün ve 2008/1244 sayılı yazıda ; Ahmet Bahri ve Neriman oğlu, 1949 doğumlu, Aydın İli, Merkez İlçesi; Cumhuriyet Mah; Cilt No : 005, Aile Kütük No : 198 ; Sıra No : 1'de kayıtlı Ümit Altınöz'ün Baro Yönetim Kurulu'nun 7/2/2008 gün ve 2008/16 sayılı kararıyla; Avukatlık Yasası'nın 74. maddesi

gereğince, adının bir daha yazılmamak üzere Baro Levhasından silinerek Ruhsatnamesinin İptaline karar verildiği ve bu kararın kesinleştiği bildirilmiştir.

Adı geçen avukatlık yapma hakkının söz konusu kararla kaldırıldığı ve bundan sonra avukatlara ait hak ve yetkileri kullanamayacağı hususu, Avukatlık Kanunu Yönetmeliği'nin 27. maddesinin son fıkrası uyarınca duyurulur.

[R.G. 18 Mayıs 2008 – 26880]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesine ait 2006/217 Esas, 2007/82 Karar sayılı dava dosyasının Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2006/192 Esas sayılı dosyası içerisinde zayi olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

[R.G. 26 Mayıs 2008 – 26887]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığından :

Elazığ 3. eski halen Bakırköy 1. Noteri Gülay Çetin hakkında Zimmet suçu nedeniyle Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün 11/10/2006 gün ve 02-115-23-0023-2006-046831 sayılı ekinde gönderilen, 11/10/2006 tarihli “OLUR”u ile 1512 sayılı Noterlik Kanununun 123/1. maddesi gereğince işten el çektirildiği, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 16/10/2006 gün ve 21370 sayılı yazısından anlaşılmıştır.

Yukarıda yazılı kararın Gülay ÇETİN'e Tebligat Kanununun 28. ve devamı maddeleri gereğince Resmi Gazete'de ilan edilmesine, ilan tarihinden itibaren 15 gün sonra tebliğ edilmiş sayılacağı ilan edilmiştir.

[R.G. 29 Mayıs 2008 – 26890]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğünden :

İHALELERE KATILMAKTAN YASAKLAMA KARARI

1. İhale Kayıt Numarası (İKN)	2008/21812		
2. Yasaklama Kararı Veren Bakanlık/Kurum	Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü		
3. İhaleyi Yapan İdarenin			
Adı	Mersin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	İl/İlçe	Mersin

Adresi	Mersin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	Tel-Faks	0326 327 40 64 – 326 89 81						
Posta Kodu	33100	E-Mail							
4. İhalelere Katılmaktan Yasaklanan Gerçek veya Tüzel Kişi		5. Ortak ve/veya Ortaklıkların							
Adı/Unvanı	Behzat DELUOĞLU								
Adresi	Eğriçam Mah. Gazi Mustafa Kemal Bul. Yastı Apt. C. Blok No : 430 / MERSİN								
T.C. Kimlik No.	43453029662								
Vergi Kimlik/ Mükellefiyet No.	2740080300								
Kayıtlı Olduğu Ticaret/Esnaf Odası	Kasaplar Odası								
Ticaret/Esnaf Sicil No.	33-76359								
6. Yasaklama Süresi	A y	(6)	Yı l	( )	7. Yasaklamanın Dayanağı ve Kapsamı	a-4734 KİK	(X)	b-4735 KİSK	( )
					c-2886 DİK	( )	d-Diğer Mevzuat	( )	
					Tüm İhalelerden	( )	Tüm İhalelerden	( )	
					Bakanlık İhalelerinden	( )	Bakanlık İhalelerinden	( )	
					Kurum İhalelerinden	( )	Kurum İhalelerinden	( )	

Yasaklama Kararı Aşağıdaki Açıklamalar Dikkate Alınarak Doldurulacaktır.

1 - İKN : İstisna kapsamındakiler dahil 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre yapılan yasaklamalarda doldurulacaktır.

2 - T.C. Kimlik No : Yasaklananın gerçek kişi olması durumunda doldurulacaktır.

3 - Kayıtlı Olduğu Ticaret/Esnaf Odası ve Ticaret Esnaf Sicil No : Herhangi bir Ticaret veya Esnaf Odasına kayıtlı olmaması halinde kayıtlı olmadığı belirtilecektir.

4 - Diğer Mevzuat : İstisna kapsamındakiler dahil 4734, 4735 ve 2886 sayılı Kanunların dışındaki mevzuata göre verilen yasaklamalarda doldurulacaktır.

5 - Ortak ve/veya Ortaklıkların : 4734 sayılı Kanunun 58/2 nci maddesi ile 4735 sayılı Kanunun 26/2 nci maddesinde sayılan ortak ve/veya ortakların bulunması halinde bu bölüm doldurulacaktır. Bu bölümde yer alan kişinin birden fazla olması durumunda ek yapılabilir.

[R.G. 30 Mayıs 2008 – 26891]

— • —

MAYIS / 2008

A) İSTİFA EDEN VEYA MESLEKTEN AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	32192	Mehmet Yücel KURTOĞLU	Diyarbakır Hâkimi	08.05.2008

B) İSTEĞİ ÜZERİNE EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	21102	Mehmet Gündüz İPEK	Yargıtay Onikinci Hukuk Dairesi Üyesi	02.05.2008
2-	23808	Selahattin KAPLAN	Eyüp Cumhuriyet Savcısı	02.05.2008
3-	23994	Hasan KOÇ	Pendik Cumhuriyet Savcısı	02.05.2008
4-	24461	Ahmet Münir ALTIPARMAK	Adana Hâkimi	02.05.2008
5-	25827	İlhan ÖZOFLU	Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Savcısı	06.05.2008
6-	23257	Ömer Faruk KÜÇÜKİNCE	Pendik Cumhuriyet Savcısı	15.05.2008
7-	27679	Tuncay ŞENEROL	Manisa Cumhuriyet Savcısı	21.05.2008
8-	20829	Özdemir ŞAHİN	Kartal Hâkimi	22.05.2008
9-	29122	Hüsni ÇETİN	Karşıyaka Cumhuriyet Savcısı	23.05.2008

C) YAŞ HADDİNDEN EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	19017	Mehmet Erden YANDIMATA	İzmir Hâkimi	03.05.2008
2-	18090	Ender EĞİLMEZ	Kadıköy Hâkimi	20.05.2008